

WYTYCZNE PROJEKTOWE

Ulice Starego Polesia

Opracowanie:

dr inż. arch. Monika Arczyńska
Szymon Iwanowski
inż. arch. Anna Jasińska
dr inż. arch. Łukasz Paniewicz
Agnieszka Reiske

A2P2 architecture & planning
Społecznie Zaangażowani
A2P2 architecture & planning
A2P2 architecture & planning
Społecznie Zaangażowani

Gdańsk/Łódź, 28.02.2018

Spis treści

Cel opracowania.....	4
Skrót najważniejszych ustaleń.....	5
Geneza projektu.....	6
Skrót metodologii pracy.....	7
Wytyczne ogólne - opis ulic i ich parametrów oraz cele.....	8
Założenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.....	11
Wytyczne ogólne – stan ulic, rola w układzie komunikacyjnym.....	14
PROCES KONSULTACYJNY – WARSZTATY PROJEKTOWE	15
Identyfikacja głównych problemów.....	17
Wytyczne projektowe – informacje ogólne.....	20
Wstępne propozycje projektowe.....	28
Zaulek na skrzyżowaniu ul.Lipowej i ul.Próchnika.....	29
28 Pułku Strzelców Kaniowskich [odcinek Więckowskiego – Zielona].....	33
Ul. 28 Pułku Strzelców Kaniowskich [odcinek Zielona-6 Sierpnia].....	41
Skwer na skrzyżowaniu ul. 28 Pułku Strzelców Kaniowskich oraz ul. 6 Sierpnia.....	45
SZCZEGÓŁOWE WYTYCZNE DLA POSZCZEGÓLNYCH ODCINKÓW	46
Zaulek na skrzyżowaniu ul.Lipowej i ul.Próchnika.....	47
ul. Lipowa [między ul. Więckowskiego a ul. Zieloną].....	51
28 Pułku Strzelców Kaniowskich [odcinek Więckowskiego – Zielona].....	56
Ul. 28 Pułku Strzelców Kaniowskich [odcinek Zielona-6 Sierpnia].....	60
Skwer na skrzyżowaniu ul. 28 Pułku Strzelców Kaniowskich oraz ul. 6 Sierpnia.....	64
ANEKS_ZESTAWIENIE UWAG INTERESARIUSZY	68
Spacery diagnostyczne.....	69
Uwagi zgłoszone przez mieszkańców w trakcie spaceru diagnostycznego 9.12.2017 ulicami Lipową (odc. 1 Maja - Próchnika) i Próchnika (Lipowa - Żeromskiego), na tzw. „zaułku”:	69
Uwagi zgłoszone przez mieszkańców w trakcie spaceru diagnostycznego 9.12.2017 ul. Lipową (odc. Więckowskiego - Zielona):	70
Spotkania robocze z lokalnymi interesariuszami.....	72
Uwagi zgłoszone przez przedstawicieli Policji, Straży Miejskiej i Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej dnia 14.12.2017:	72
Uwagi zgłoszone przez przedsiębiorców dnia 15.12.2017:	73
Dyżury konsultacyjne i wywiady Ambasadorów.....	75
Dyżur I - 11.12.2017.....	75
Dyżur II – 18.12.2017.....	75
Dyżur III – 8.01.2018.....	76

Uwagi zebrane przez Ambasadorów:	77
Warsztaty planistyczne (I tura).....	80
Warsztat dnia 9.01.2018: ul. Lipowa / Próchnika (zaulek).....	80
Warsztat dnia 10.01.2018: ul. Lipowa (odc. Więckowskiego - Zielona).....	82
Warsztat dnia 11.01.2018: ul. 28 Pułku Strzelców Kaniowskich (odc. Więckowskiego - 6 Sierpnia).....	84
Warsztaty weryfikacyjne (II tura).....	87
Warsztat dnia 30.01.2018: ul. Lipowa / Próchnika (zaulek)	87
Warsztat dnia 31.01.2018: ul. Lipowa (odc. Więckowskiego - Zielona).....	89
Warsztat dnia 01.02.2018: ul. 28 Pułku Strzelców Kaniowskich (odc. Więckowskiego - 6 Sierpnia).....	91
Inne źródła uwag.....	93
Wiadomości i komentarze zamieszczone przez użytkowników portalu Facebook na profilu Zmieniamy Ulice:	93
Komentarze na profilu Facebook do postów zapraszających do wyboru jednej z wersji koncepcji odcinków ulic.....	97
Uwaga przesłana mailem dnia 29.01.2018:	100
Uwaga przesłana mailem przez mieszkańca zauleka, pana Mikołaja Siwińskiego:.....	102
Uwagi wniesione przez osoby odwiedzające Miejsce Spotkań:.....	104
Ankiety i kwestionariusze	105
Kwestionariusz projektu "Zmieniamy ulice"(mieszkańcy osiedla) -12 szt.....	105
Kwestionariusz dla użytkowników - sztuk 5	111
Podsumowanie ankiet online (89 egz.)	113
Zaulek, wariant 1:	113
Zaulek, wariant 2:	113
Lipowa, wariant 1	114
Lipowa, wariant 2	114
Strzelców (Więckowskiego - Zielona), wariant 1:.....	115
Strzelców (Więckowskiego - Zielona), wariant 2:.....	115
Strzelców (zielona - 6 sierpnia), wariant 1:	115
Strzelców (zielona - 6 sierpnia), wariant 2:	115
ANEKS 2_OPINIA DENDROLOGICZNA	117

Cel opracowania

Niniejsze opracowanie zawiera wytyczne dla przygotowania przez Zamawiającego - Urząd Miasta Łodzi - koncepcji przebudowy Lipowa-Próchnika (między al. 1 Maja a ul. Żeromskiego), Lipowa (między ul. Więckowskiego a ul. Zieloną) oraz ul. 28 Pułku Strzelców Kaniowskich (dwa fragmenty między ul. Więckowskiego a ul. 6 Sierpnia, wraz ze skwerem na skrzyżowaniu z ul. 6 Sierpnia). Wytyczne zostały sporządzone przez zespół Wykonawcy w oparciu o:

1. Wymagania Zamawiającego zawarte w dokumentach planistycznych Urzędu Miasta Łodzi, w szczególności w koncepcji pn. „Zielone Polesie” i projektach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz ustalenia przekazane w drodze korespondencji mailowej i spotkań;
2. Wymagania określone przepisami prawa i warunkami technicznymi;
3. Opinie i głosy mieszkańców wyrażane w trakcie dwóch serii warsztatów (identyfikacyjnych i weryfikacyjnych), obejmujące zarówno opinie zebrane w trakcie warsztatów, jak i poprzez ankiety (identyfikacyjne oraz oceny projektu – wypełnione fizycznie oraz online).

Zawarte w niniejszym opracowaniu opisy i rysunki należy traktować jako zapis wizji ulicy - wynik dotychczasowych konsultacji. W oparciu o przekazane informacje Zamawiający sporządzi własną, ostateczną koncepcję, stanowiącą wytyczne do SIWZ i OPZ, będącą podstawą dla dalszych prac projektowych.

Skrót najważniejszych ustaleń

W trakcie dyskusji wypracowano szereg rekomendacji dotyczących kształtowania ulic, główne ustalenia obejmują:

1. Mieszkańcy popierają przebudowę ulic w celu uspokojenia ruchu, w tym zastosowanie rozwiązań w postaci zmiany toru jazdy (tzw. „esowania”) oraz wprowadzenia strefy zamieszkania;
2. W trakcie konsultacji wyrażono duże poparcie dla zazieleniania ulic (wprowadzania nowych nasadzeń zieleni) jednocześnie zastrzegając, że ulice powinny zapewnić przestrzeń dla parkowania pojazdów. Parkowanie jest równie istotnym priorytetem dla mieszkańców jak zieleni;
3. Nowa zieleni nie powinna powodować zacieniania mieszkań w kamienicach - należy brać to pod uwagę przy doborze gatunków drzew;
4. Mieszkańcy popierają pomysły rozszerzenia strefy płatnego parkowania jako uzupełnienie projektowanych przekształceń pod warunkiem ulgowych opłat oraz zapewnienia przestrzeni dla parkowania pojazdów;
5. Mieszkańcy w większości krytycznie wypowiedzieli się na temat lokalizacji ławek, obawiając się wykorzystywania ich przez osoby spożywające alkohol. Lokalizacja miejsc do siedzenia powinna pozwalać na ich dozór przez mieszkańców bądź służby porządkowe (zasady projektowania bezpiecznej przestrzeni – ang. *Secure by Design*);
6. Przy projektowaniu miejsc postojowych należy uwzględnić potrzeby związane z funkcjonowaniem istniejących usług generujących ruch – przychodni, przedszkola, siedzib urzędów (WIOŚ);
7. Mieszkańcy zwracali uwagę na konieczność zapewnienia koszy na odpadki, w szczególności psie odchody;
8. Zwracano uwagę na zapewnienie utrzymania porządku dla projektowanych ulic – dotyczy to zarówno ich czystości jak i egzekwowania przepisowego parkowania w wyznaczonych miejscach;
9. Przedsiębiorcy zwracali uwagę na potrzeby związane z dostawami oraz takie planowanie inwestycji aby zminimalizować uciążliwość z nią związane;
10. Mieszkańcy zwracali uwagę na konieczność rozwiązania problemów związanych z odwodnieniem ulic bądź rozwiązania związane z retencjonowaniem wody;
11. Mieszkańcy wskazali na konieczność informowania i skoordynowania prac remontowych na ulicy z możliwymi remontami kamienic (izolacje pionowe, podłączenie do miejskiej sieci ciepłowniczej).

Geneza projektu

Projekt „Zmieniamy ulice” ma na celu wypracowanie praktycznego modelu prowadzenia konsultacji przy realizacji inwestycji publicznych. Celem działania jest zaangażowanie wszystkich interesariuszy projektu w procesie partycypacji już od wczesnego etapu, tzn. budowania wstępnych, wyjściowych założeń projektu, poprzedzającej przygotowanie koncepcji i dokumentacji technicznej. Proces partycypacyjny powinien pozwolić na udział wszystkich stron: urzędników Miasta Łodzi, mieszkańców i przedsiębiorców dzielnicy, innych interesariuszy, projektanta dokumentacji, wykonawcy inwestycji.

Działanie to bazuje zarówno na doświadczeniach wypracowanych w realizacji pierwszego etapu pilotażu rewitalizacji w Mieście Łodzi, jak i wcześniejszych doświadczeń, związanych z realizacją innych inwestycji publicznych, m.in. woonerfów na ul. 6 Sierpnia, ul. Piramowicza, ul. Pogonowskiego, ul. Zacisze czy ul. Traugutta. W ramach projektu przeprowadzono proces dla trzech inwestycji publicznych, zlokalizowanych w granicach obszaru rewitalizacji, na Starym Polesiu.

Choć dzielnica Stare Polesie nie jest włączone w priorytetowe osiem obszarów rewitalizacji, jest objęte szeregiem planowanych inwestycji. Są one wskazane w programie operacyjnym „Zielone Polesie” przyjętym do realizacji zarządzeniem Prezydenta Miasta Łodzi. Zakłada on m.in. zmiany przestrzeni publicznych dzielnicy, w tym uspokojenie ruchu, zwiększenie udziału zieleni i przebudowę ulic. Projekt „Zmieniamy Ulice” jest działaniem komplementarnym do tych projektów.

Skrót metodologii pracy

Dotychczasowy proces partycypacyjny został oparty o następujące formy zaangażowania interesariuszy:

1. Przeprowadzenie spotkań roboczych z przedstawicielami Urzędu Miasta Łodzi (dalej UMŁ) i pozyskanie kluczowych informacji dla projektu;
2. Przeprowadzenie ankiet i rozmów na ulicach;
3. Przeprowadzenie warsztatu diagnostycznego z mieszkańcami wykorzystującego metody badania przez projektowanie (ang. *design-based research*) – pracę na makiecie roboczej;
4. Wypracowanie wstępnej wizji na bazie pozyskanej informacji i ich weryfikacja z przedstawicielami UMŁ;
5. Weryfikacja wizji w trakcie warsztatu projektowego, prezentacja wizji na makiecie, dyskusja i ocena przez mieszkańców w formie ankiet zbieranych w trakcie warsztatów;
6. Zebranie opinii na temat wypracowanych wizji w formie ankiet;
7. Analiza zebranego materiału i wypracowanie ostatecznych rekomendacji dla potrzeb SIWZ, OPZ przez pracowników UMŁ;

Integralnym elementem procesu jest kampania informacyjna, obejmująca m.in.:

1. Zaangażowanie tzw. ambasadorów projektu – osoby informujące o spotkaniach, zbierające informacje o projekcie dzięki swojej obecności w obszarze projektowania;
2. Wykorzystanie stale aktualizowanych tablic informacyjnych, zamocowanych na projektowanych ulicach;
3. Wykorzystanie ulotek informacyjnych i plakatów;
4. Wykorzystanie mediów społecznościowych – utworzenie profilu projektu;
5. Zaangażowanie mediów lokalnych (informowanie o pracy nad projektem).

Zespół projektowy Wykonawcy składał się z zespołu architektów (A2P2) oraz organizacji pozarządowej, zlokalizowanej i działającej w dzielnicy Stare Polesie (Społecznie Zaangażowani). Urząd Miasta Łodzi zapewnił stałe wsparcie merytoryczne.

Wytyczne ogólne - opis ulic i ich parametrów oraz cele

Projektowanie ulic ma wspierać realizację celów programu „Zielone Polesie”, opracowanego przez Miejską Pracownię Urbanistyczną. Jest to program operacyjny, którego celami są:

*„cel 1: - zachowanie i wzmocnienie historycznej tożsamości obszaru,
cel 2: poprawa jakości życia, zamieszkania i korzystania z obszaru,
cel 3: aktywizacja obszaru i rzeczywista możliwość realizacji projektu”
(Zielone Polesie, 2017).*

W założeniu program ma koordynować działania na Starym Polesiu tak, aby stało się ono dobrą dzielnicą do mieszkania. Przekształcenia przestrzeni publicznych są istotnym elementem realizacji tego projektu. Stare Polesie jest dzielnicą mieszkaniową o niewielkiej ilości ogólnodostępnych przestrzeni publicznych – ich funkcję przejmują ulice. W programie wyszczególniono, jak ich przekształcenia mają realizować główne cele programu (rozdział o strategiach realizacji celów) „Zielone Polesie” (Zielone Polesie, 2017), w tym:

„Wielkomięjski charakter przestrzenny – Przestrzeń publiczna: bezpieczna o wysokim standardzie wykończenia i mebli miejskich, (...), obecność placów, skwerów, zieleni, przestrzeń aktywna.”

„Komunikacja kołowa – Uspokojony ruch kołowy w strefie dojazdowej do domów, pozostawienie możliwości dojazdu, eliminacja ruchu przelotowego przez obszar opracowania.”

„Komunikacja kołowa – parkingi: wyraźne oznaczenie stref parkowania w przestrzeni ulic. Oznaczenie miejsc dla posiadaczy kart parkingowych.”

„Okolice – przestrzeń publiczna. Ulice jako przestrzeń publiczna, służące nie tylko roli przemieszczania, również przebywania w nich: wprowadzenie zieleni, mebli miejskich, oświetlenia i innych udogodnień.”

„Komunikacja piesza i rowerowa – Bezpieczne trasy piesze prowadzące do żłobków, przedszkoli, szkół: - wydzielone ciągi pieszo-rowerowe, ulice strefy zamieszkania o małym natężeniu ruchu kołowego, - szerokie chodniki i ścieżki rowerowe oddzielone od jezdni fizyczną barierą.”

„Środowisko – (...) zmniejszenie poziomu hałasu i emisji zanieczyszczeń ruchu kołowego przez uspokojenie ruchu i stosowanie przyulicznej zieleni wysokiej i niskiej: (...) redukcja ciepła przez zmniejszenie zużycia materiałów absorbujących ciepło, zmniejszenie ciemnych kolorów, stosowanie jasnych materiałów i dużej ilości zieleni. (...) Redukcja zanieczyszczenia powietrza przez zakaz stosowania wysokoemisyjnych źródeł ciepła oraz wprowadzenie dużej ilości zieleni: (...)”

1_Wyrys z programu "Zielone Polesie" – Projekt układu komunikacyjnego. Źródło: MPU Łódź.

Rekomendowany sposób zagospodarowania nowych ulic został opisany w następujący sposób:

„Hierarchizacja układu komunikacyjnego umożliwi przekształcenie aż 1/3 długości wszystkich ulic w ulice - ogrody. Ulice stanowią jedyną przestrzeń publiczną w obszarze opracowania, więc będą musiały przejść pełne spektrum jej funkcji, służąc przede wszystkim jako przestrzeń dla mieszkańców, pieszych, rowerzystów, przestrzeń spotkań, wypoczynku, jak i parkowania i komunikacji kołowej. Ulica - ogród to termin zbliżony do woonerfu - obszaru, w którym znika klasyczny na Starym Polesiu podział na wąski chodnik dla pieszych i parkujących aut oraz szeroką asfaltową jezdnię dla aut. Ulica - ogród charakteryzuje się znaczną ilością zieleni, a szczegółowe wymogi dotyczące jej konfiguracji zostały zapisane w planie miejscowym. Poprzez wprowadzenie układu jednoprzestrzennego, bez wyodrębniania jezdni i chodników, rezygnację z asfaltu na rzecz nawierzchni rozbieralnych, wprowadzanie znacznej ilości zieleni, mebli miejskich, oświetlenia, a przede wszystkim przez nieliniową konfigurację elementów ulicy można stworzyć ulicę przyjazną pieszym. W miejscach, gdzie zieleńce i ulice spotykają się, a także przed szkołami i w innych specjalnie wyznaczonych miejscach, przewidziano stworzenie przestrzeni o dominującej funkcji wypoczynku i zabawy - fragmentów ulic, na których nie

można lokalizować miejsc postojowych, należy za to umieszczać ławki, drzewa, kwiaty i inne elementy wystroju ulicy.” (Zielone Polesie, 2017)

Zasady te są przyjęte jako nadrzędne wytyczne dla działań projektowych dla ulic i wytycznych poniżej.

2_Wyrys z programu "Zielone Polesie" – Przerzeń publiczne. Źródło: MPU Łódź.

Założenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Równoległe z pracami związanymi w opracowaniu niniejszych wytycznych, przeprowadzana była procedura przygotowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, spójnego z programem „Zielone Polesie”. 28 października 2017 roku przystąpiono do sporządzenia planu pn. 177. Tadeusza Kościuszki, 6 Sierpnia, Generała Lucjana Żeligowskiego, św. Jerzego, Cmentarna, Legionów, Zachodnia i Wólczańska, a 21 grudnia 2017 roku jego projekt został wyłożony do publicznego wglądu.

Dla ulic w projekcie ustalono następujące parametry:

2) dla odcinków ulic o zwiększonym udziale zieleni oznaczonych na rysunku planu ustala się:

- a) nakaz zapewnienia drzew w ilości minimum 2 sztuk na każde pełne 20 m bieżących długości ulicy, w dowolnym rozłożeniu w przestrzeni ulicy,
- b) nakaz zagospodarowania minimum 15% powierzchni odcinka ulicy w formie zieleni średniowysokiej, krzewów, klombów,
- c) nakaz stosowania wyłącznie nawierzchni rozbieralnych,
- d) nakaz wyposażenia w meble miejskie;

[...]

3) dla odcinków ulic o znacznie zwiększonym udziale zieleni oznaczonych na rysunku planu ustala się:

- a) nakaz zagospodarowania w formie wielofunkcyjnej przestrzeni publicznej służącej komunikacji oraz miejskiemu wypoczynkowi, powiązanej przestrzennie z przyległymi terenami zieleni urządzonej publicznej, usług nauki i szkolnictwa, ciągów pieszych, zaakcentowanej za pomocą oświetlenia,
- b) nakaz zapewnienia drzew w ilości minimum 2 sztuk na każde pełne 15 m bieżących długości ulicy, w dowolnym rozłożeniu w przestrzeni ulicy,
- c) nakaz zagospodarowania minimum 20% powierzchni odcinka ulicy w formie zieleni średniowysokiej, krzewów, klombów,
- d) nakaz stosowania wyłącznie nawierzchni rozbieralnych,
- e) nakaz wyposażenia w meble miejskie co najmniej w postaci ławek, koszy na śmieci oraz stojaków na rowery,
- f) dopuszczenie realizacji urządzeń rekreacyjno-wypoczynkowych oraz instalacji artystycznych,
- g) dopuszczenie realizacji miejsc postojowych dla samochodów na powierzchni maksimum 10% powierzchni odcinka;

4) dopuszczenie sytuowania tymczasowych obiektów

[...]

3) w zakresie ochrony i kształtowania krajobrazu:

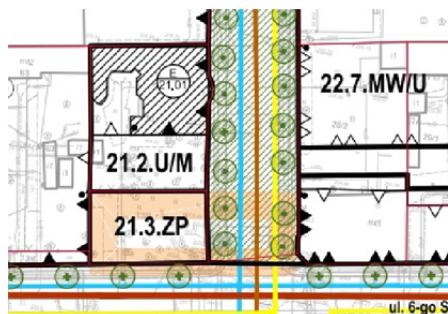
- a) nakaz zachowania istniejących szpalerów drzew oznaczonych na rysunku planu, z dopuszczeniem wymiany i uzupełniania drzewostanu w sposób kontynuujący zasady kompozycji i doboru gatunkowego,
- b) nakaz realizacji projektowanych szpalerów drzew oznaczonych na rysunku planu, z dopuszczeniem indywidualnego doboru miejsca i formy sadzenia, ilości, rozstawu i gatunku drzew;

[...]

9) w zakresie ochrony przed zanieczyszczeniem świetlnym – zakaz stosowania oświetlenia zewnętrznego bezpośrednio emitującego światło powyżej płaszczyzny poziomej wyznaczonej przez najwyższy punkt przeziernego elementu oprawy, z wyjątkiem:

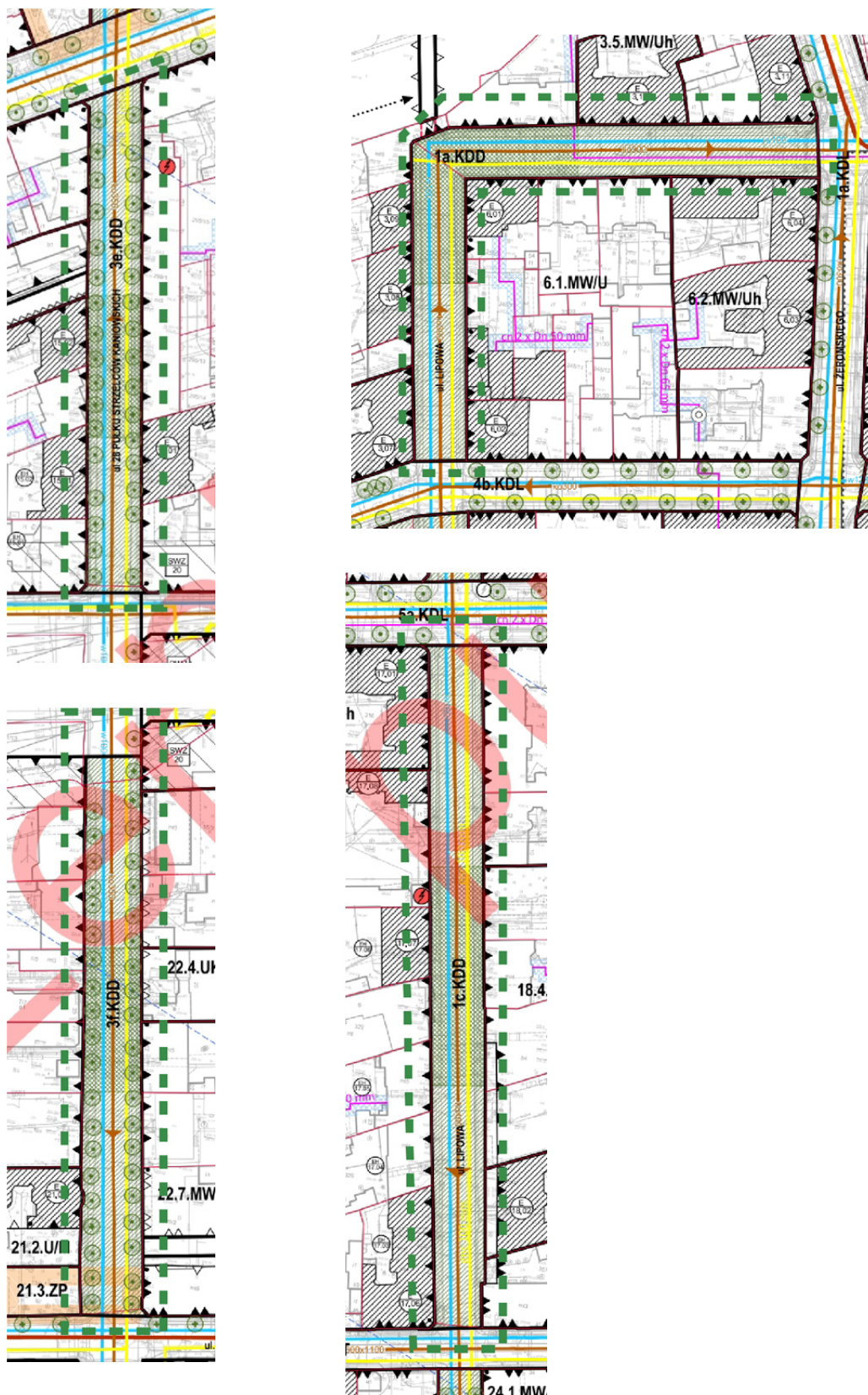
- a) iluminacji elewacji budynków oraz obiektów małej architektury, dla których dopuszcza się oświetlanie w sposób nie emitujący światła poza obrys danego budynku lub obiektu,
- b) oświetlenia imprez i wydarzeń publicznych,
- c) instalacji artystycznych,
- d) innego oświetlenia regulowanego przepisami odrębnymi.

Dla skweru (21.3.ZP) nie zamieszczono bardziej szczegółowych założeń oprócz objęcia go wraz z przyległym fragmentem ul. Strzelców Kaniowskich jako „strefa wspólnego zagospodarowania terenów”:

3_Rysunek projektu planu miejscowego - skwer przy skrzyżowaniu ul. 28 Pułku Strzelców Kaniowskich oraz ul. 6 Sierpnia. Źródło: MPU Łódź.

Odcinki ulic o zwiększonym udziale zieleni oznaczone są w środkowej strefie ulic oraz połączenia ul. Lipowej z ul. Próchnika.

4. Fragmenty rysunku projektu planu miejscowego (od górnego lewego rogu, zgodnie z ruchem wskazówek zegara): ul.28 Pułku Strzelców Kaniowskich (odcinek między ul. Więckiego a ul. Zieloną), skrzyżowanie ul. Lipowej z ul. Próchnika, ul. Lipowa (odcinek między ul. Więckiego a ul. Zieloną) oraz ul.28 Pułku Strzelców Kaniowskich (odcinek między ul. Zieloną a ul. 6 Sierpnia).

Wytyczne ogólne – stan ulic, rola w układzie komunikacyjnym

Jako wytyczne przyjęto założenia organizacji ruchu przyjęte w programie „Zielone Polesie”, oparte m.in. o Studium Systemu Transportowego Miasta Łodzi na rok 2025 oraz wewnętrzne prace studialne Urzędu Miasta Łodzi.

Planowane ulice są projektowane jako ulice lokalne, o ruchu dwukierunkowym, wskazane do uspokojenia ruchu poprzez wyznaczenie „strefy zamieszkania”. W założeniu ulice te nie mają przenosić ruchu międzydzielnicowego, pełniąc wyłącznie funkcję obsługi mieszkańców oraz użytkowników zlokalizowanych tam usług. Ulice powinny zapewnić możliwość parkowania samochodów, lecz przy założeniu dużego udziału zieleni.

Przy projektowaniu ulic należy uwzględniać także potrzeby ruchu samochodów dostawczych, związanego z prowadzeniem działalności gospodarczej przez podmioty zlokalizowane w ramach dzielnicy, w szczególności na południowym odcinku ul. 28 Pułku Strzelców Kaniowskich.

Na ulicach nie jest planowany przebieg sieci transportu publicznego (jedynie tramwaj biegnący ul. Zieloną pomiędzy odcinkami ul. Strzelców Kaniowskich stanowiących przedmiot opracowania). Wszystkie opracowywane ulice mają klasyczny układ: biegnącą pośrodku jezdnię oraz chodniki po obu stronach. W myśl wytycznych ulice powinny zapewniać możliwość bezpiecznego prowadzenia ruchu rowerowego.

Ważnym aspektem są gabaryty (przekroje) ulic. W większości są one bardzo wąskie, o szerokości ok. 15-18m między elewacjami budynków. Parametry te zostały podyktowane względami historycznymi, związanymi z XIX-wieczną parcelacją. Mają istotny wpływ na współczesne kwestie projektowe, zwłaszcza minimalne odległości pożarowe czy wymogi dyktowane warunkami technicznymi.

PROCES KONSULTACYJNY – WARSZTATY PROJEKTOWE

Dwie serie warsztatów konsultacyjnych przeprowadzono zgodnie z metodologią i w terminach opisanych na końcu raportu. Obszar opracowania podzielono na następujące fragmenty, omawiane podczas trzech oddzielnych spotkań, dzień po dniu, w dwutygodniowym odstępie czasu:

1. Tzw. „zaułek” na połączeniu ul. Lipowej i ul. Próchnika.
2. Ul. Lipowa (odcinek między ul. Więckowskiego a ul. Zieloną).
3. Dwa fragmenty ul. 28 Pułku Strzelców Kaniowskich (od ul. Więckowskiego do ul. Zielonej oraz od ul. Zielonej do ul. 6 Sierpnia), wraz ze skwerem przy ul. 6 Sierpnia.

Pierwsza seria spotkań miała charakter diagnostyczny. Przy pomocy makiet ulic w skali 1:200 oraz kolorowych akcesoriów (kostki, pionki, drzewka, kartonowe oznaczenia miejsc postojowych itp.) mieszkańcy oznaczali zarówno najbardziej problemowe obszary, jak i własne preferencje oraz pomysły przekształceń. Notatki ze spotkań zamieszczone są w aneksie na końcu raportu.

5_Pierwsza tura konsultacji z mieszkańcami. Fot. Michał Sikora.

W drugim etapie zostały zaprezentowane wstępne warianty projektowe, wypracowane na podstawie wniosków z części diagnostycznej. Dla każdego obszaru zostały stworzone dwie alternatywne wersje: jedna o bardziej tradycyjnym charakterze (klasyczna ulica z rozdzielonym ruchem pieszym i kołowym) oraz druga, kładąca nacisk na uspokojenie ruchu (dzięki szykanom i wymuszeniu zmiany kierunku jazdy). Dla obu wersji podano parametry takie jak liczba miejsc postojowych, drzew i ilość zieleni. Podczas dyskusji mieszkańcy nie tylko rozmawiali o zaletach i wadach wariantów, ale także dokonywali zmian na makietach, wprowadzając proponowane modyfikacje i testując, jak sprawdziłyby się w przestrzeni ulic.

W kolejnych rozdziałach przedstawione są wnioski z obu części procesu konsultacyjnego.

6_Druga tura konsultacji z mieszkańcami – warsztaty projektowe przy użyciu makiet. Fot. Michał Sikora.

7_Dwa warianty dla każdego obszaru – tradycyjny i o uspokojonym ruchu. Fot. Michał Sikora.

Identyfikacja głównych problemów

Potrzeby pieszych – bezpieczeństwo, dostępność

Żadna z ulic (ani skwer) nie stanowi pełnowartościowej przestrzeni publicznej, rozumianej jako miejsce interakcji i integracji mieszkańców oraz innych użytkowników. Obecnie ulice te pełnią przede wszystkim funkcje komunikacyjne – zapewnienia dojazdu i parkowania pojazdów.

Ulice nie posiadają żadnych dodatkowych urządzeń bądź wyposażenia zwiększającego bezpieczeństwo pieszych (zwłaszcza dzieci, seniorów oraz osób z niepełnosprawnościami) ani rowerzystów. Proste i długie odcinki jezdni sprawiają, że kierowcy mogą przyspieszać ponad dopuszczalną prędkość. Urządzenia mające na celu spowolnienie ruchu są stosowane wyłącznie w niektórych miejscach, głównie w już zmodernizowanych ulicach Starego Polesia. Są to spowalniacze ruchu, np. progi zwalniające - tzw. „poduszki berlińskie”. Są one mało skuteczne – według informacji uzyskanych w trakcie konsultacji kierowcy szybko nauczyli się, jak przejeżdżać przez nie bez zwalniania.

Świeżo wyremontowane ulice na Polesiu, projektowane w układzie wydzielonego chodnika, pasa zieleni i jezdni, nie spełniają swojej roli jako strefy zamieszkania. Fizyczne wydzielenie jezdni i oddzielenego chodnika sprawia, że są one postrzegane jako odrębne strefy dla pieszych i samochodów, tak jak w tradycyjnej, miejskiej ulicy.

Parkowanie

Jednym z istotnych problemów jest parkowanie pojazdów. Dotyczy to zwłaszcza odcinków już zmodernizowanych, co wiąże się z dostępnością miejsc postojowych i parkowaniem użytkowników przyjezdnych (patrz „Strefa Płatnego Parkowania”).

W zmodernizowanych przestrzeniach, zamienionych na ciągi pieszo-jezdne i funkcjonujących formalnie jako strefa zamieszkania, pomimo zastosowania elementów małej architektury oraz murków i stalowych obrzeży okalających zieleńce, nie udało się w pełni zapobiec nielegalnemu parkowaniu. Ponieważ część przejezdna ma tam szerokość co najmniej 5,5m (minimalna szerokość dla drogi dwukierunkowej), a przy ograniczonej prędkości miejscowe zwężenie nie powoduje kompletnego zablokowania ruchu, najczęściej spotykanymi nielegalnymi sytuacjami jest parkowanie prostopadle zamiast równoległego, a także utworzenie przez auta pasa parkowania równoległego w nieprzeznaczonym do tego miejscu (na pasie ruchu), co utrudnia jednocześnie manewrowanie samochodom parkującym prostopadle po drugiej stronie ulicy.

Oświetlenie

Oświetlenie ulic, spełniające określone w Rozporządzeniu Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie wymagania (Dz.U.2016.0.124), priorytet łączy na część jezdnię ulic. Wysokie latarnie zapewniają dobre oświetlenie drogi, jednak chodniki są stosunkowo ciemne. Wskazuje to symbolicznie na niższy priorytet dla ruchu

pieszego, jednocześnie sprawiając, że chodniki są mało bezpieczne, zwłaszcza fragmenty biegnące wzdłuż płotów czy ścian bez okien.

Mała architektura

Ulice i skwer są niemal całkowicie pozbawione miejskiego umeblowania. Nie ma tam ławek, a brak wyznaczonych miejsc postojowych sprawia, że auta parkowane są w miejscach niedozwolonych, często na nielicznych na tym obszarze zieleńcach. Na ulicach brakuje dodatkowego wyposażenia, np. koszy na śmieci.

Zieleń

Żadna z przestrzeni, oprócz skweru na rogu ul. 6 Sierpnia i ul. 28 Pułku Strzelców Kaniowskich (bardzo jednak zaniedbanego), nie posiada pełnowartościowej zieleni. Drzewa rosną wyłącznie wzdłuż ul. Strzelców Kaniowskich (starodrzew i nowe nasadzenia), jednak z uwagi na niewielką powierzchnię przepuszczalną dookoła, opinia dendrologiczna prawdopodobnie wskaże na konieczność wymiany części z nich. Jedyne drzewo rosnące na zaułku Lipowa/Próchnika musi zostać wycięte z uwagi na swój stan. Ulica Lipowa, pomimo nazwy, pozbawiona jest zupełnie zadrzewienia. Nieliczne fragmenty powierzchni biologicznie czynnej z reguły są zniszczone przez parkujące tam samochody. Istotnym problemem jest niewielka proporcja powierzchni zielonych do utwardzonych, umożliwiających rozwój i funkcjonowanie drzew. Dotyczy to zwłaszcza terenu w bezpośrednim sąsiedztwie drzew.

8_Niewielka powierzchnia biologicznie czynna dookoła drzew (starych i nowych nasadzeń).

Żadna ze wskazanych do projektowania ulic nie spełnia obecnie wyznaczonych w strategii „Zielone Polesie” wytycznych odnośnie minimalnych powierzchni biologicznie czynnych. Przy projektowaniu należy zatem uwzględnić zwiększenie ich proporcji. Jest to jeden z głównych postulatów, wyrażanych przez mieszkańców na spotkaniach i w ankietach.

Nawierzchnie

Obecny stan nawierzchni nie jest dobry – ani w części jezdnej, ani na chodnikach. Dotyczy to zarówno stanu technicznego (ubytki materiału, niewydolność krater spustowych kanalizacji deszczowej) jak i parametrów użytkowych (nierówna nawierzchnia chodników, klawiszowanie płyt itp.). Pod względem wykończenia użyte materiały nie są szlachetne, dominuje asfalt oraz

betonowe płyty chodnikowe. W rozmowach z mieszkańcami wskazano na dwie kwestie – problemy z utrzymaniem czystości na chodnikach oraz z odprowadzaniem wody.

Infrastruktura podziemna

Infrastruktura podziemna nie jest przedmiotem niniejszego opracowania, jednak na kilka aspektów, poruszonych podczas konsultacji, należy zwrócić szczególną uwagę.

W trakcie dyskusji o ulicach Lipowej oraz 28 Pułku Strzelców Kaniowskich wskazywano na problemy z kanalizacją deszczową. Problem dotyczy niewystarczającej liczby wpustów, co sprawia, że w czasie deszczu woda nie jest równomiernie odprowadzana, a kałuże pozostają na długo.

Przedstawiciele niektórych wspólnot wyrazili chęć podłączenia do miejskiej sieci ciepłowniczej – należy to skoordynować jeszcze przed przyjęciem projektu budowlanego przebudowy ulic, aby pozwolić wspólnotom na zamówienie, przygotowanie i uzgodnienie projektu przyłącza.

Należy wskazać mieszkańcom i użytkownikom przebudowywanych ulic terminy i zakres wszystkich ewentualnych niedogodności związanych z przebudową infrastruktury (np. przerwy w dostawach).

Wytyczne projektowe – informacje ogólne

Kształtowanie układu ulicy i organizacja ruchu

Zaprezentowane i przedyskutowane warianty zawierały scenariusze projektowania tradycyjnej ulicy w układzie „jezdniachodniki” oraz układów typu woonerf. Warianty te były poddane ocenie i konsultacjom. W przeważającej większości mieszkańcy są za wprowadzeniem wariantów za zmiany toru jazdy (tzw. „esowanie”), jako sposobie na spowolnienie prędkości przejazdu. W niektórych przypadkach (np. ul. Lipowa) sugerowano zwiększenie ilości szycan do dwóch.

W znaczącej większości mieszkańcy oczekują uspokojenia ruchu na ulicach – zmniejszenia prędkości pojazdów i ograniczenia ruchu tranzytowego przez ich ulice. Nie jest to tożsame z ograniczeniem dostępu czy miejsc postojowych. W oczekiwaniu mieszkańców mają to być po prostu ulice do zamieszkania. Wyjątkowym przypadkiem jest ulica 28 Pułku Strzelców Kaniowskich na odcinku ul. Zielona - 6 Sierpnia, ze względu na lokalizację funkcji produkcyjnych ulica musi także przenosić intensywny ruch pojazdów dostawczych, w tym samochodów ciężarowych.

Gdzie to tylko możliwe, sugerowane jest zrezygnowanie z chodników po obu stronach ulicy. Dzięki temu uda się uzyskać zdecydowanie skuteczniejsze mieszanie się ruchu samochodowego, rowerowego oraz pieszego, a w konsekwencji – spowolnienie ruchu. Istotna jest w tym przypadku symboliczna zmiana priorytetów: to nie auta są najważniejszymi użytkownikami przestrzeni. Jest to konieczne dla odzyskania ulic Starego Polesia jako przestrzeni publicznych. Klasyczny układ z samochodami jeżdżącymi środkiem, nawet, jeśli przestrzeń ta jest także dostępna dla pieszych, a trasa meandruje, sprawia wrażenie tradycyjnej przestrzeni ulicznej, zwłaszcza wśród zabudowy kwartałowej, typowej dla miasta XIX-wiecznego. Intuicyjny odbiór zawsze jest silniejszy od wskazań znaków drogowych i nawet najlepszego systemu informacji miejskiej. Stąd rezygnacja z chodnika przynajmniej po jednej stronie sprawi, że ruch ulegnie większemu zmieszaniu. Należy jednak pamiętać o kilku zasadach:

- Po stronie, po której zrezygnowano z chodnika, piesze połączenie z wejściem do budynku lub wjazdem bramnym musi zapewniać dobrą widoczność, aby wychodzący piesi mogli szybko sprawdzić, czy nie nadjeżdża samochód. Nie powinny się tam znajdować miejsca postojowe, drzewa ani żadna zieleń ograniczająca widoczność. Wskazane może być umieszczenie tam wąskiego biegnącego wzdłuż ogródków pasa nawierzchni odróżniającego się materiałem, kolorem lub fakturą;
- Jeżeli pozostanie chodnik po jednej stronie, warto, aby był ciągły wzdłuż całego kwartału, pozwalając na przejście całej jego długości bez zmieniania strony ulicy. Jest to szczególnie ważne dla dzieci, osób starszych lub z niepełnosprawnościami, dla których każde wejście na strefę, po której poruszają się samochody, stanowi ryzyko;
- Obecność usług, zwłaszcza uczęszczanych przez osoby starsze lub chore (przychodnia, centrum rehabilitacji, apteka) jest podstawowym czynnikiem

decydującym o konieczności wyodrębnienia chodnika wzdłuż danej pierzei, na co wskazywali w trakcie konsultacji mieszkańcy korzystający z tych usług.

Należy je tak zaprojektować, aby pozostawały w relacji z fasadami kamienic i stanowiły ich ogródki frontowe. Efekt ten można osiągnąć m.in. następującymi środkami:

- Symetryczny układ względem osi symetrii fasady lub wejścia/wjazdu bramnego;
- Zieleń o wysokości stopniowanej od pierzei (wyższa) do brzegu (niższa) z uwagi na zapewnienie widoczności;
- Odmienny od pozostałych nawierzchni układ nawierzchni dojścia/dojazdu.

9_Przykład ogródka frontowego przed kamienicą. W przypadku, gdy ścieżka łączy się bezpośrednio ze strefą, w której poruszają się samochody, należy bezwzględnie unikać zieleni i innych elementów, które ograniczają widoczność.

Wskazane jest także podniesienie obecnego poziomu jezdni, aby cała przestrzeń ulicy znajdowała się na jednym poziomie, a krawężniki nie były potrzebne i nie stanowiły bariery ani dodatkowego rozdzielania stref dla pieszych i dla pojazdów.

Wskazane jest zachowanie spójności, pod względem zastosowanych rozwiązań materiałów wykończeniowych, ze zmodernizowanymi już fragmentami ulic.

Ruch rowerowy

W trakcie warsztatów nie poruszano kwestii projektowania przestrzeni dla ruchu rowerowego. W przypadku wprowadzenia strefy zamieszkania i redukcji prędkości ruchu nie istnieje konieczność wydzielenia dodatkowej, wydzielonej drogi dla rowerów.

W trakcie konsultacji poruszono wątek miejsc do parkowania dla rowerów, wskazując na chęć lokalizacji wiat rowerowych (m.in. Lipowa 20, mieszkańcy ulicy 28 Pułku Strzelców Kaniowskich na obydwu odcinkach). Wspomniano także o konieczności weryfikacji lokalizacji stacji roweru miejskiego przy ul. 28 Pułku Strzelców Kaniowskich odcinek Więckowskiego-6 Sierpnia.

Nawierzchnie

Mieszkańcy nie precyzowali oczekiwań dotyczących materiałów do stosowania na nawierzchniach. Zastrzeżono, że należy dobrać materiały, które nie będą powodowały uciążliwości akustycznej (jak np. bruk). Na warsztacie weryfikacyjnym dla ulicy 28 Pułku Strzelców Kaniowskich zaprezentowano rozwiązania z już zrealizowanych ulic, m.in. Zacisze. Mieszkańcy traktowali to jako dobry wzór doboru materiałów. Jedną z obaw wyrażanych przez mieszkańców była kwestia utrzymania czystości na ulicach. Projektowane ulice pod względem doboru materiałów powinny zatem być:

- Spójne z wyremontowanymi już odcinkami, pod względem doboru materiałów;
- Trwałe;
- Antypoślizgowe;
- Jeśli to możliwe, pozwalające na łatwe uzupełnienie lub wymianę (najlepszy jest w tym przypadku kamień, z którego w przyszłości można będzie wyciąć dowolne kształtki).

Należy uwzględnić konieczność zastosowania oznaczeń TGSI w wymaganych przez Łódzki Standard Dostępności lokalizacjach.

Parkowanie

Mieszkańcy oczekują, że projektowane ulice będą jednocześnie zapewniały miejsca postojowe oraz dobry dostęp do zieleni. Projektowanie miejsc postojowych nie powinno prowadzić do zdominowania przestrzeni ulicy przez samochody. Mieszkańcy w znacznej większości opowiadali się za parkowaniem prostopadłym, co wynika zarówno z rozmów z warsztatów weryfikacyjnych jak i wyników ankiet oceny wariantów. W trakcie dyskusji pytano także o możliwość lokalizacji miejsc postojowych w układzie 45 stopni (ukośnych).

Część z użytkowników wspominała o konieczności zapewnienia dodatkowych miejsc postojowych dla użytkowników usług, w szczególności:

- przychodni ortopedycznej przy ul. Adama Próchnika 51 – wiąże się to z parkowaniem osób przywożących pacjentów na zabiegi;
- siedziby WIOŚ przy ul. Lipowej 16 – mieszkańcy wskazują na potrzeby parkowania dla petentów;
- umieszczenia miejsc kiss&ride bądź zapewnienia możliwości zatrzymania w rejonie ul. 28 Pułku Strzelców Kaniowskich 8a, w związku z lokalizacją przedszkola i dowozami dzieci.

Znaczącym wątkiem była kwestia uporczywego parkowania w miejscach do tego niewyznaczonych i braku regularnych kontroli nielegalnego parkowania przez Straż Miejską. Na nowo projektowanych ulicach jest to znaczny problem, co było wielokrotnie wspomniane w trakcie konsultacji. Zmotoryzowani mieszkańcy wspominali o konieczności wyraźnego wyróżnienia miejsc postojowych w granicach strefy zamieszkania. Wspominali także, że istniejące wyposażenie ulicy (stalowe obrzeża) są mało widoczne dla kierowców i chociaż skutecznie zapobiegają parkowaniu w miejscach niedozwolonych, czasem ulegają uszkodzeniu przez samochody.

Strefa Płatnego Parkowania (SPP)

Szczególnie istotne jest zapobieganie nielegalnemu parkowaniu, które zdarza się nagminnie w okolicy – zarówno na ulicach, które zostały, jak i nie zostały jeszcze przebudowane. Mieszkańcy wskazują na problemy związane z obecnym funkcjonowaniem pogranicza SPP i zapełnienia samochodami użytkowników usług w śródmieściu (m.in. pracownikami biur, użytkownikami Zielonego Rynku, studentami WAM – zarówno przyjezdnymi, jak i wynajmującymi mieszkania). W opinii mieszkańców prowadzi to do konkurowania o dostęp do miejsc postojowych między mieszkańcami a użytkownikami w dni robocze. Zawyża to też percepcję zapotrzebowania na miejsca postojowe. Mieszkańcy nie są przeciwni wprowadzeniu SPP o ile spowoduje to uwolnienie miejsc postojowych dla mieszkańców oraz zostaną zapewnione dla nich tańsze, abonamentowe stawki opłat za parkowanie. Kwota 120zł rocznie, funkcjonująca w innych dzielnicach, większości konsultowanych mieszkańców wydała się akceptowalna.

Zieleń wysoka

Mieszkańcy wyrazili chęć zwiększenia ilości zieleni na ulicach i są przeciwni wycinaniu istniejących drzew. Jest to jedna z głównych potrzeb wyrażanych w ankietach i w trakcie warsztatów. Część z mieszkańców, szczególnie z odcinka Lipowa-Próchnika, wskazywała na konieczność zasadzenia mniejszych, formowanych drzew, ze względu na problemy z zacienianiem mieszkań w przyległych kamienicach. Jedynym miejscem lokalizacji większych drzew był narożnik. Mieszkańcy sugerowali nasadzenia drzew sięgających maksymalnie do wysokości pierwszego-drugiego piętra.

Zieleń niska

Zieleń niska – kwietniki i zieleńce - są drugim elementem zazielenienia ulic, który powinien pojawić się w przestrzeni ulicy. Mieszkańcy preferują zróżnicowanie zieleni. Wskazane byłoby zastosowanie dość wyrośniętych krzewów, jak na przebudowanej ul. Narutowicza. Inne z pomysłów proponowanych przez mieszkańców to wprowadzenie zieleńców z obramowaniem do siedzenia (pomysł z ulicy Lipowa-Próchnika jako alternatywa dla klasycznych ławek) bądź umieszczenie wolnostojących stelaży dla zieleni (Lipowa) jako formy zwiększenia udziału zieleni w przestrzeni ulicy. Dwoje mieszkańców kamienicy przy ul. Lipowej 20 sugerowało możliwość realizacji zielonej ściany od strony parkingu WIOŚ.

Jeśli pozwolą na to środki finansowe, sugerowane jest wypełnianie części zieleńców wymienianymi po okresie kwitnienia kwiatami lub zasadzenie roślin, które również po przekwitnięciu mają estetyczne liście (np. tulipany, żonkile). Wypełnione korą zieleńce, gdzie młode krzewy tracąc na zimę liście wyglądają „jak patyki” stanowią mało atrakcyjny widok. Nic dziwnego, że przez niektórych mieszkańców traktowane są one jako miejsce wyprowadzania psów.

Wstępne studia układu ulic wykazały, że osiągnięcie efektu „ulicy-ogrodu”, czyli większej ilości zieleni w ich środkowej części jest mało realne ze względu na wymogi techniczne (odległości p-poż, wymagania inżynierii ruchu). W związku z tym wskazane jest umieszczenie jak największej ilości zieleni wzdłuż całej ulicy, przede wszystkim wykorzystując powierzchnię, która w klasycznym układzie funkcjonowałaby jako chodnik.

10_Zieleńce wskazane przez mieszkańców jako “wzorcowe” –ul. Narutowicza i Struga. Fot. UML.

Mała architektura

Ławki okazały się najbardziej dyskusyjną kwestią podczas spotkań konsultacyjnych z mieszkańcami. Chociaż niektórzy, zwłaszcza mieszkanki ul. 28 Pułku Strzelców Kaniowskich, postulowali o wprowadzenie ławek jako miejsca spotkań sąsiadów, większość konsultowanych mieszkańców obawiała się niewłaściwego i uciążliwego użytkowania siedzisk. Obawy dotyczyły przede wszystkim wykorzystania ich przez osoby spożywające alkohol. Dlatego też sugerowane jest zapewnienie minimalnej liczby wymaganej w Łódzkim Standardzie Dostępności co 100m i zlokalizowanie ich w miejscach:

- Dobrze oświetlonych i wyeksponowanych, niepozwalających na schowanie się siedzących przed przechodniami (nie należy umieszczać ich np. przy pustostanach, ogrodzeniach, niezabezpieczonych wjazdach bramnych);
- Blisko wejść do kamienic lub lokali usługowych (wskazywano tu zwłaszcza przychodnię lekarską przy ul. 28 Pułku Strzelców Kaniowskich), jednak w dużej odległości od sklepów posiadających w asortymencie alkohol;
- W obrębie strefy wejściowej do kamienic tam, gdzie nie ma chodnika, a zamiast niego przed wejściem znajduje się ogródek frontowy – ławki wydają się wówczas przynależne kamienicy, zniechęcając niepożądanych użytkowników;
- Preferowane jest ustawianie ich pojedynczo i unikanie skupisk pozwalających na korzystanie z nich dużej grupy użytkowników, za wyjątkiem lokalizacji w rejonie przychodni;
- Wskazane jest zapewnienie miejsc, w których w przyszłości można będzie dostawić ławki, np. gdy obawy mieszkańców nie potwierdzą się podczas użytkowania urządzonej przestrzeni.

W trakcie warsztatów wspomniano także o przykładzie Piramowicza, jako pozytywnym przypadku wprowadzenia siedzisk (stolików szachowych, ławek). Stanowią one miejsce integracji mieszkańców. Przyczyną ich sukcesu może być lokalizacja tych miejsc w przestrzeni oddzielonej od ruchu i będącej pod społecznym nadzorem mieszkańców. W trakcie warsztatu sugerowano stworzenie takiej przestrzeni vis-a-vis wejścia do siedziby Społecznie Zaangażowanych.

Wskazane jest pozostawienie przynajmniej przy kilku ławkach miejsca pozwalającego na postawienie tam wózka inwalidzkiego (Łódzki Standard Dostępności – głębokość 200cm, szerokość 150cm, przy preferowanej szerokości 180cm). W trakcie rozmów wspomniano o tzw. „drugorzędnych miejscach do siedzenia” – czyli miejsc pozwalających na przysiadanie, ale nie projektowanych docelowo dla takiego sposobu użytkowania. Przykładem takich miejsc mogą być niskie murki lub słupki o szerokim przekroju. Mieszkańcy wypowiadali się o nich z niechęcią, przewidując ich nieodpowiednie użytkowanie.

Obserwacje i z Łodzi, i z innych miast, wskazują na zjawisko remontowania kamienic i wprowadzania większej liczby usług w parterach modernizowanych ulic. Nastąpiło to m.in. w Śródmieściu Łodzi w ulicach pełniących funkcje mieszkaniowo-usługowe (ul. 6 Sierpnia, Traugutta) czy na ul. Wajdeloty w Gdańsku. Podniesienie estetyki przestrzeni mobilizuje właścicieli do podobnego kroku w obrębie ich nieruchomości.

Wskazano na konieczność umieszczenia koszy na odpadki, których obecnie bardzo brakuje. Śmietniki należy umieścić w miarę równych odstępach wzdłuż ulic. Konieczne muszą znaleźć się przy ławkach lub ich skupiskach oraz w miejscach zazielenionych, gdzie mieszkańcy wyprowadzają psy.

Miejsca wyprowadzania psów

W objętych projektem przestrzeniach nie ma miejsca na wyznaczenie specjalnych stref dla psów, ze względu na ograniczoną przestrzeń. Gdyby zostały wytyczone, intensywność ich użytkowania mogłaby spowodować nieprzyjemny zapach, odczuwalny przez mieszkańców sąsiadujących kamienic. Takie miejsce mogłoby ewentualnie znaleźć się na skwerze, daleko od okien i miejsc odpoczynku lub sportu. W pozostałych miejscach dla zachowania czystości konieczne jest natychmiastowe usuwanie odchodów przez właścicieli. Możliwym rozwiązaniem byłoby umieszczenie dozowniki torebek i wystarczająco dużo koszy na psie odchody. Ich obecny brak jest jednym z poważniejszych problemów, wymienianych przez mieszkańców. Możliwym rozwiązaniem byłoby umieszczenie gęsto śmietników. Ich obecny brak jest jednym z poważniejszych problemów, wymienianych przez mieszkańców.

Oświetlenie

Projektowanie oświetlenia musi przede wszystkim zaspokoić potrzeby związane z zapewnieniem bezpieczeństwa. Dotyczy to zarówno wymogów związanych z bezpieczeństwem ruchu (oświetlenie jezdni, miejsc, w których piesi mogą znaleźć się na jezdni) jak i wymogów „bezpiecznej przestrzeni” (ang. *Secure by Design*) czyli oświetlenia chodników.

Mieszkańcy zwracali uwagę na kwestie związane z nadmiernym oświetleniem mieszkań przez uliczne latarnie. W trakcie warsztatów wspomniano także o konieczności zmniejszenia zjawiska tzw. „zanieczyszczenia światłem”, czyli nadmiernego oświetlenia miast. Oznacza to, że preferowane jest oświetlenie przestrzeni ulicy, które tego wymagają, a unikanie oświetlenia dekoracyjnego. Wskazano także możliwość stosowania tzw. „inteligentnego oświetlenia” o sterowanym, regulowanym natężeniu światła.

Odprowadzenie wód opadowych

Mieszkańcy wskazali na konieczność rozwiązania problemów z odprowadzeniem wód opadowych. Przypadki długo pozostających kałuż były zgłaszane przez mieszkańców ulic Lipowej i 28 Pułku Strzelców Kaniowskich. Problem może wynikać z niewystarczającej ilości wpustów bądź ograniczeń przepustowości istniejącej infrastruktury kanalizacji deszczowej.

Elementem infrastruktury do uwzględnienia przy projektowaniu jest zastosowanie powierzchni biologicznie czynnych jako sposobu retencjonowania części z wód opadowych. W trakcie konsultacji zgłaszano także propozycje zagospodarowania części z miejsc postojowych w formie przepuszczającej wody opadowe (np. betonowych kraterów).

Informacje o przyjętej koncepcji projektowej i komunikacja z mieszkańcami

Ostateczna Koncepcja przygotowana na podstawie niniejszych wytycznych, przygotowana przez Urząd Miasta Łodzi/ZIM jako wsad do SIWZ/OPZ, a następnie opracowana przez wyłonionego Wykonawcę jako dokumentacja budowlana, powinna zostać udostępniona

mieszkańcom do wglądu. Sugerowane jest użycie tych samych kanałów informacji, jak w przypadku przeprowadzonych podczas wypracowywania wytycznych konsultacji i dyżurów (profil „Zmieniamy ulice” na Facebooku, plakaty na tablicach informacyjnych, przekazanie kopii do siedziby Społecznie Zaangażowanych). Frekwencja na warsztatach oraz dyżurach i wyniki głosowania online wskazują na spore zainteresowanie projektem ulic.

Mieszkańcy wskazywali na plany wspólnot odnośnie możliwości wykonania przy okazji przebudowy ulic izolacji pionowej fundamentów kamienic. W przypadku, gdy nie zdążą skoordynować tych prac, istnieje ryzyko, że gwarancje i rękojmie wykonawcy przebudowy ulic nie pozwolą na wykonanie takich prac. Wskazane jest, aby wszystkie wspólnoty zostały odpowiednio wcześniej poinformowane o planowanych terminach rozpoczęcia robót budowlanych (jest to szczególnie istotne w przypadku kamienic wpisanych do gminnego rejestru lub ewidencji zabytków).

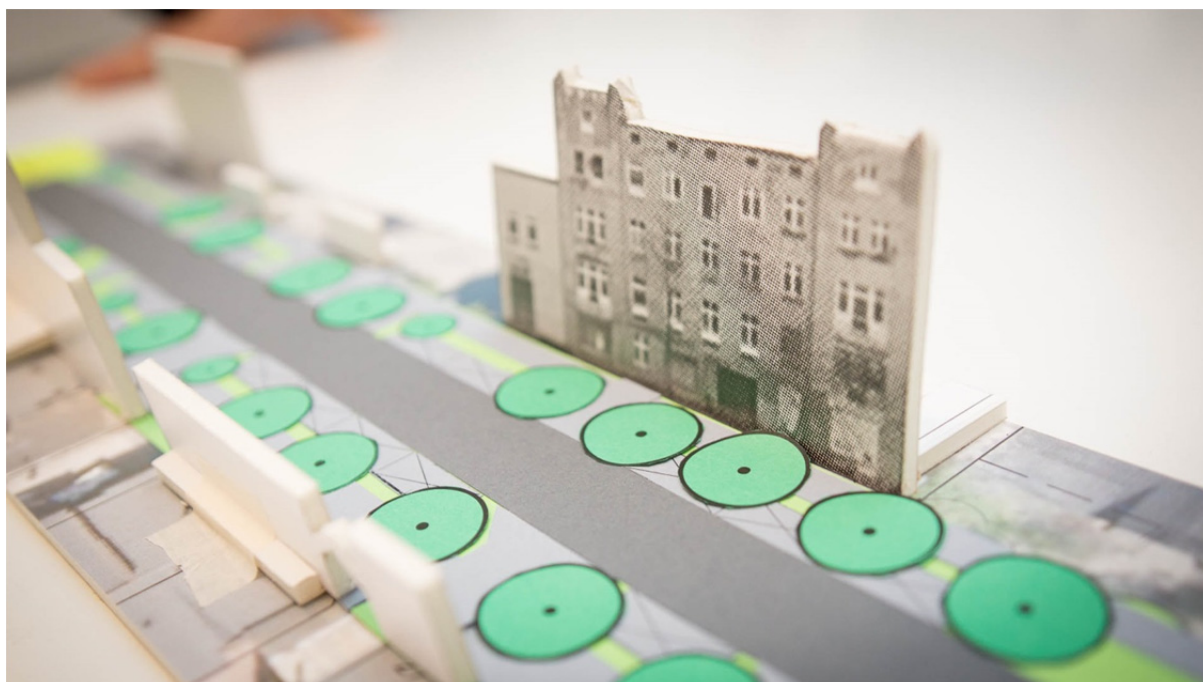
Informacja o planowanych robotach budowlanych również powinna jak najszybciej zostać przekazana mieszkańcom, wraz ze szczegółowym wyjaśnieniem, w jakich terminach i z jakimi utrudnieniami w ruchu będą musieli poradzić sobie mieszkańcy (np. liczba tymczasowo dostępnych miejsc postojowych, trudności w dotarciu bezpośrednio do posesji, zmiana organizacji ruchu itp.). Informacje te należy zarówno przekazać bezpośrednio wspólnotom (plakaty, ulotki lub informacja wysłana do zarządców budynków), jak i poinformować użytkowników ulic w taki sam sposób, w jaki dotychczas kontaktowano się z nimi w ramach programu „Zmieniamy ulice”. Jest to szczególnie istotne dla przedsiębiorców działających w rejonie objętym planowaną przebudową.

Po wprowadzeniu oddaniu zmodernizowanych przestrzeni do użytkowania sugerowane są następujące działania:

- Umieszczenie i pozostawienie w widocznych miejscach instrukcji korzystania ze stref zamieszkania oraz strefy płatnego parkowania;
- Intensywniejsze kontrole policji i straży miejskiej – zero tolerancji dla nielegalnego parkowania;
- Wsparcie dla zazieleniania przestrzeni, np. rozdawanie cebulek kwiatów i sadzonek, które można posadzić na zieleńcach lub na własnym podwórku albo balkonie.

Wstępne propozycje projektowe

Na podstawie informacji zebranych w pierwszej części procesu partycypacyjnego zostały przygotowane wstępne propozycje projektowe dla każdego z odcinków ulic. Są one przedstawione poniżej – rzuty, wizualizacje oraz lista głównych parametrów. Zamieszczone poniżej materiały graficzne przedstawiono mieszkańcom w formie prezentacji i wydruków (w miejscu konsultacji oraz na tablicach informacyjnych). Każdy wariant został także pokazany na makiecie, którą uczestnicy warsztatów mogli dowolnie przekształcać.

11_Fragment makiety z drugiej tury konsultacji. Fot. Michał Sikora.

Zaulek na skrzyżowaniu ul.Lipowej i ul.Próchnika

1. JEDNA STRONA ZIELONA, JEDNA STRONA - PARKING

Ulica pozostanie jednokierunkowa. Stanie się strefą zamieszkania, co oznacza ograniczenie prędkości do 20km/h, parkowanie wyłącznie w miejscach oznaczonych, a piesi będą mogli przemieszczać się wszędzie, bez wyznaczania przestrzeni wyłącznie dla aut.

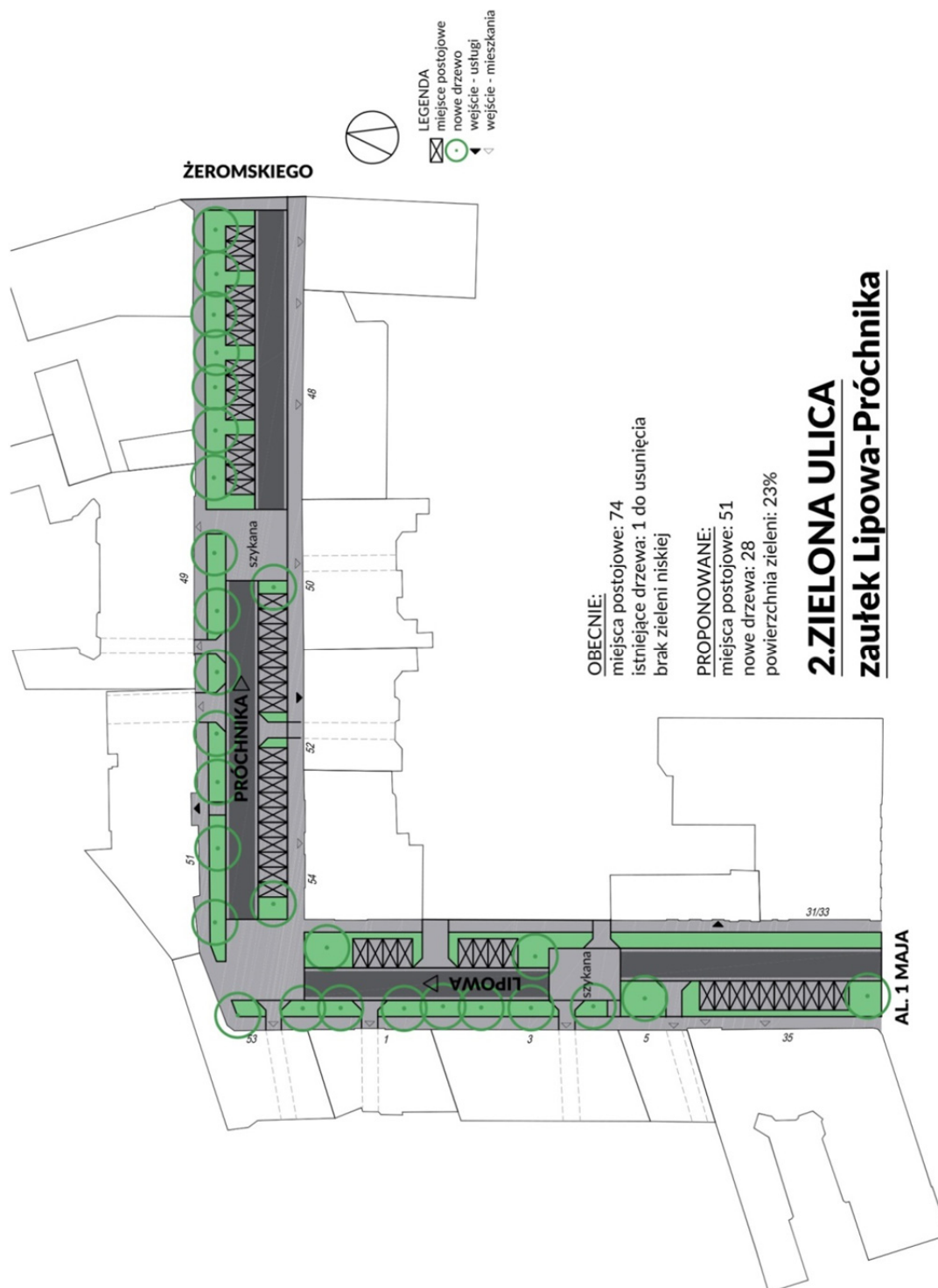

KORZYŚCI:

- duża liczba miejsc postojowych
- możliwość zasadzenia szpaleru drzew
- możliwość nasadzenia pasów zieleni

WADY:

- prosty tor jazdy pozwala kierowcom na rozpędzanie się
- silny podział na jezdnię i chodnik – brak naturalnego spowolnienia ruchu

2. ZIELONA ULICA

W tym wariantcie ulica również pozostanie jednokierunkowa i stanie się strefą zamieszkania. Dzięki szykanom, czyli zmianie kierunku jazdy, prędkość samochodów zostanie znacznie ograniczona, a ulica będzie bezpieczniejsza dla pieszych i rowerzystów.

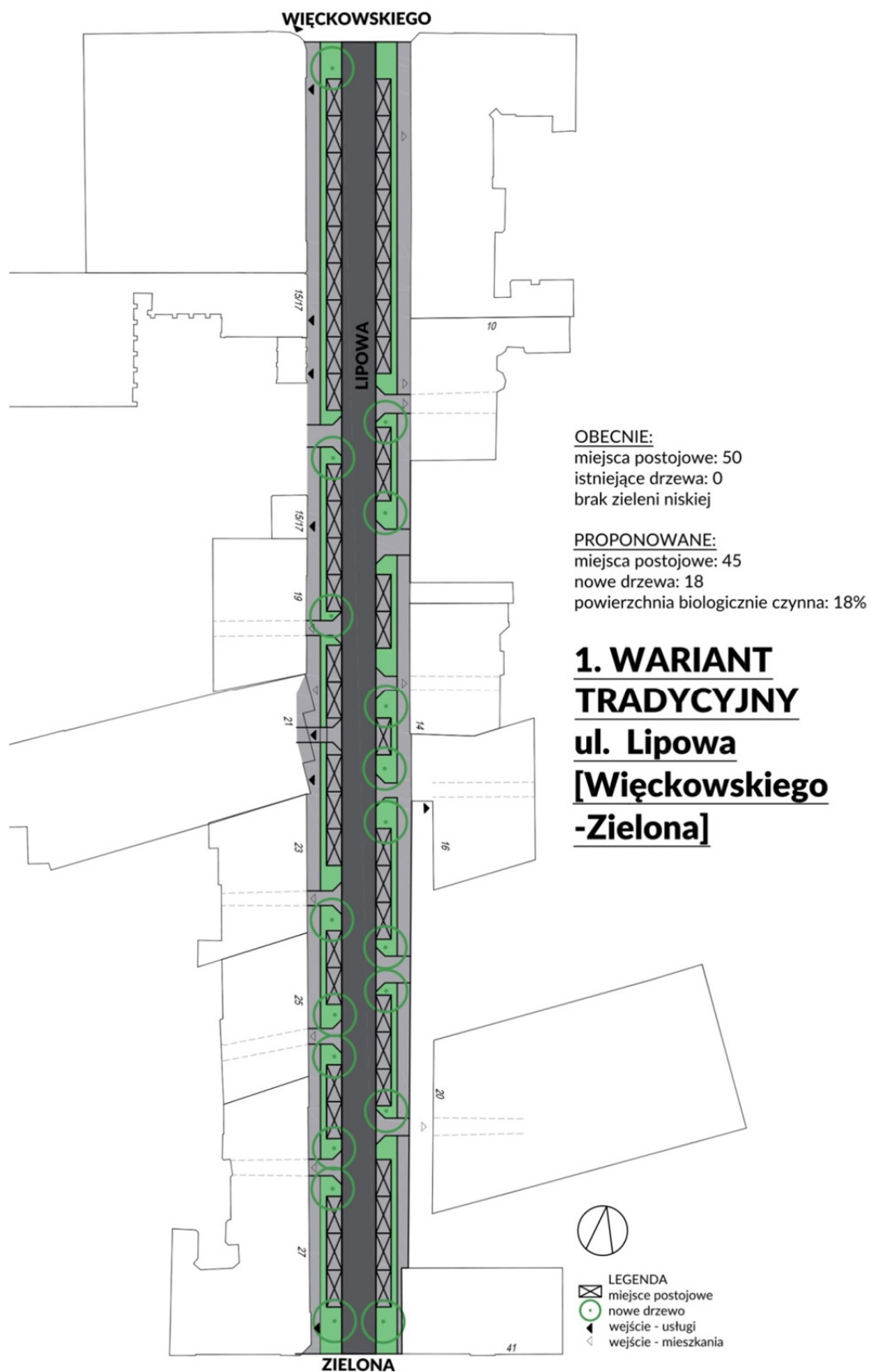
KORZYŚCI:

- spowolnienie ruchu dzięki meandrowaniu („esowaniu”) trasy dostępnej dla samochodów
- możliwość zasadzenia drzew (w szpalerze i pojedynczo)
- możliwość urządzenia pasów i pól zieleni

WADY:

- ograniczenie liczby miejsc postojowych
- utrudnienia dla dotychczasowego ruchu przelotowego

28 Pułku Strzelców Kaniowskich [odcinek Więckowskiego – Zielona]

1. WARIANT TRADYCYJNY

W tym wariantcie ulica jest projektowana jak wcześniejsze ulice na Zielonym Polesiu, ma prosty tor jazdy i parkowanie równoległe. Spowolnienie ruchu następuje poprzez zaznaczenie wjazdu na ulicę zielenią wysoką bądź tzw. „poduszką” (podwyższeniem poziomu jezdni). Przykładem podobnej realizacji ulicy w Łodzi jest Zacisze.

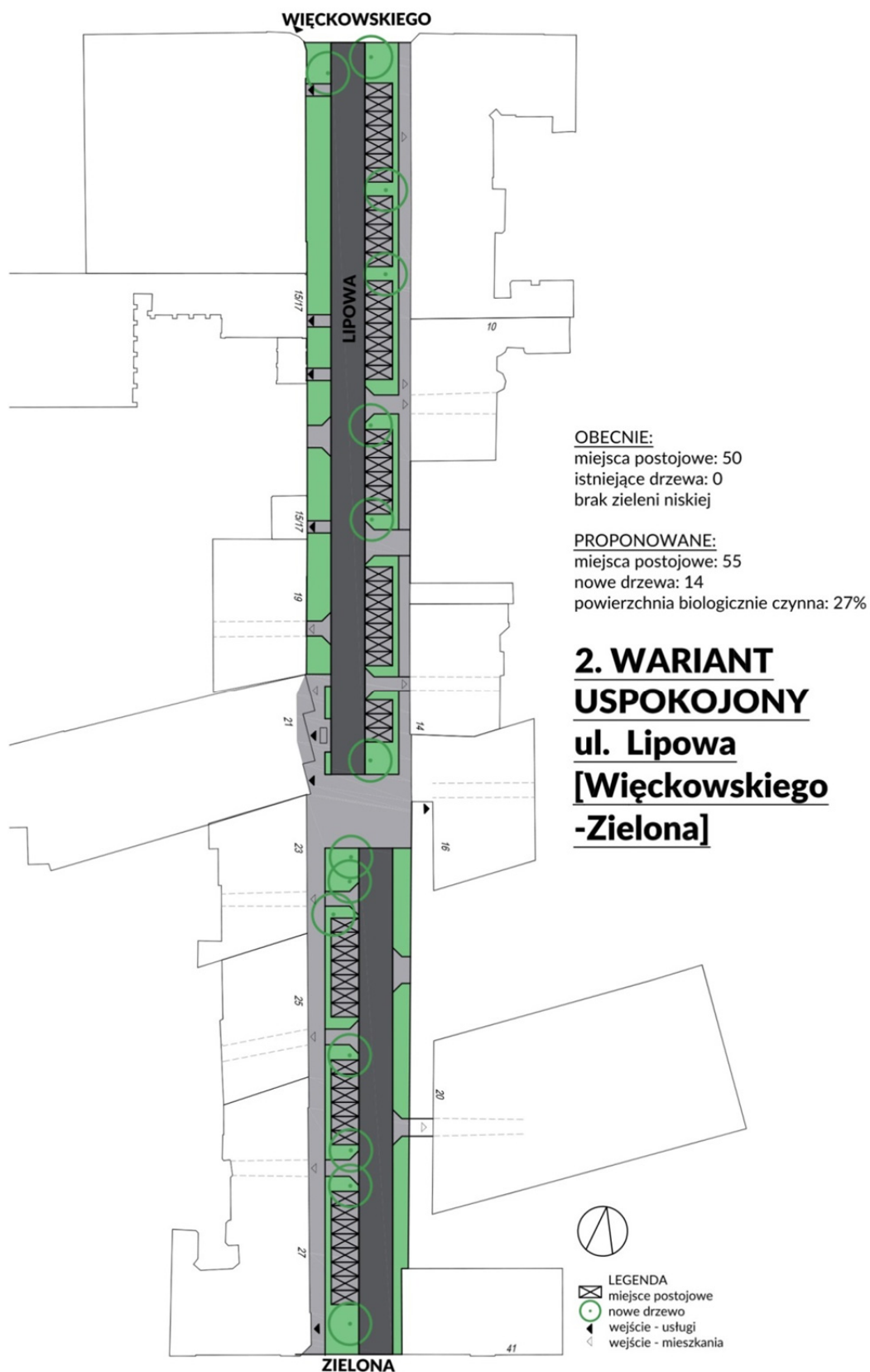

KORZYŚCI:

- duża liczba miejsc postojowych
- możliwość zasadzenia szpaleru drzew
- możliwość nasadzenia pasów zieleni

WADY:

- prosty tor jazdy pozwala kierowcom na rozpędzanie się
- silny podział na jezdnię i chodnik – brak naturalnego spowolnienia ruchu

2. WARIANT USPOKOJONY

W tym wariantcie spowolnienie ruchu jest zapewnione za pomocą odgięcia toru jazdy w połowie ulicy. Dodatkowo możliwe jest zainstalowanie dodatkowych „poduszek” (podwyższenie poziomu jezdni) na wjeździe. W tym wariantcie zwiększono znacznie ilość miejsc postojowych dzięki parkowaniu prostopadłemu.

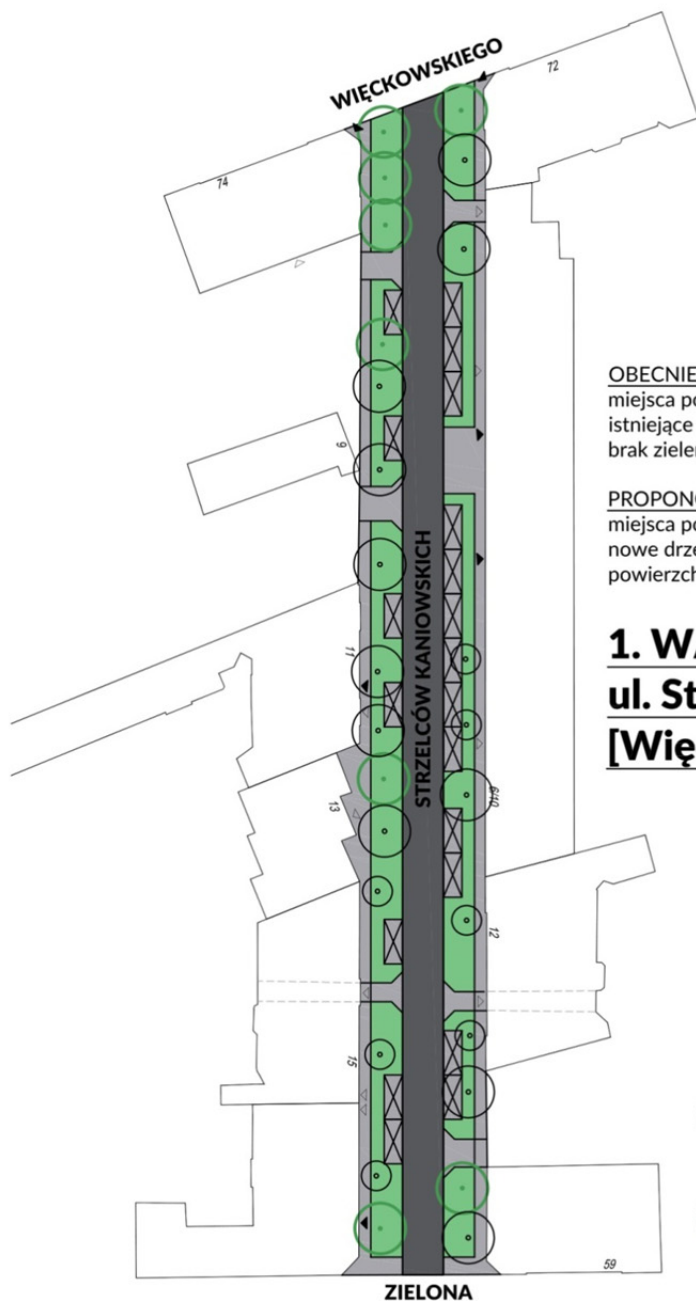

KORZYŚCI:

- znaczne uspokojenie ruchu
- duża liczba miejsc postojowych
- możliwość zasadzenia szpaleru drzew
- możliwość nasadzenia pasów zieleni

WADY:

- pomimo „esowania” nadal są długie odcinki pozwalające na rozpędzenie się samochodu

OBECNIE:

miejsca postojowe: 36
 istniejące drzewa: 18
 brak zieleni niskiej

PROPONOWANE:

miejsca postojowe: 19
 nowe drzewa: 8
 powierzchnia biologicznie czynna: 32%

1. WARIANT TRADYCYJNY
ul. Strzelców Kaniowskich
[Więckowskiego-Zielona]

LEGENDA
 miejsce postojowe
 istniejące drzewo
 nowe drzewo
 wejście - usługi
 wejście - mieszkania

1. WARIANT TRADYCYJNY

Jest to wariant z prostym układem toru jazdy samochodów, zachowaniem części miejsc postojowych oraz częściowym zawężeniem obecnej szerokości. Odzyskany w ten sposób obszar pozwala zwiększyć odsetek terenów zielonych - dzieje się to kosztem miejsc postojowych. Przykładem podobnej realizacji ulicy jest Zacisze.

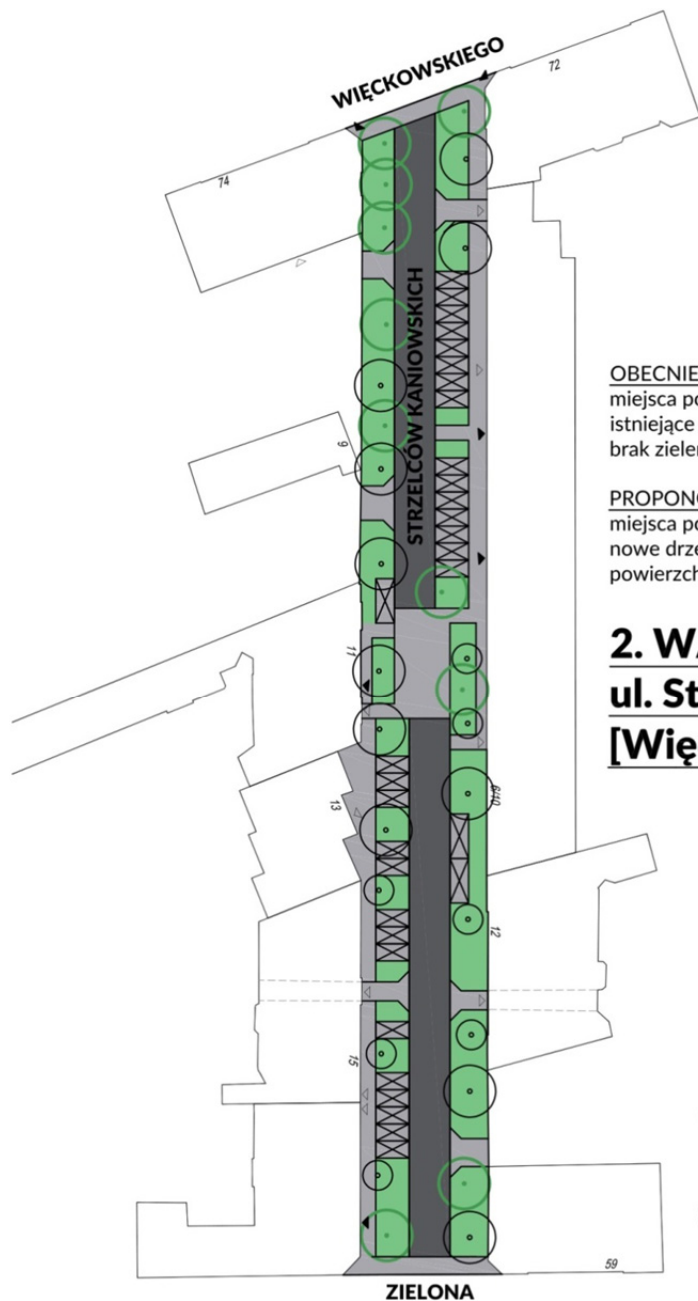

KORZYŚCI:

- możliwość zasadzenia szpaleru drzew
- możliwość nasadzenia pasów zieleni

WADY:

- utrata miejsc postojowych
- prosty tor jazdy pozwala kierowcom na rozpędzanie się
- silny podział na jezdnię i chodnik – brak naturalnego spowolnienia ruchu

OBECNIE:
 miejsca postojowe: 36
 istniejące drzewa: 18
 brak zieleni niskiej

PROPONOWANE:
 miejsca postojowe: 32
 nowe drzewa: 10
 powierzchnia biologicznie czynna: 32%

2. WARIANT USPOKOJONY **ul. Strzelców Kaniowskich** **[Więckowskiego-Zielona]**

- LEGENDA**
- miejsce postojowe
 - istniejące drzewo
 - nowe drzewo
 - wejście - usługi
 - wejście - mieszkania

2. WARIANT USPOKOJONY

W wariantcie uspokojonym ruch na ulicy jest spowalniany dzięki „esowaniu” – zakrzywieniu toru jazdy. Stosuje się także parkowanie prostopadłe. Lokalizacja placzku powstającego w wyniku esowania może być dostosowana do zagospodarowania otoczenia, np. placu z siedziskami pod przychodnią bądź wejścia do świetlicy „Miejsce Spotkań” (jego lokalizacja może zostać przesunięta).

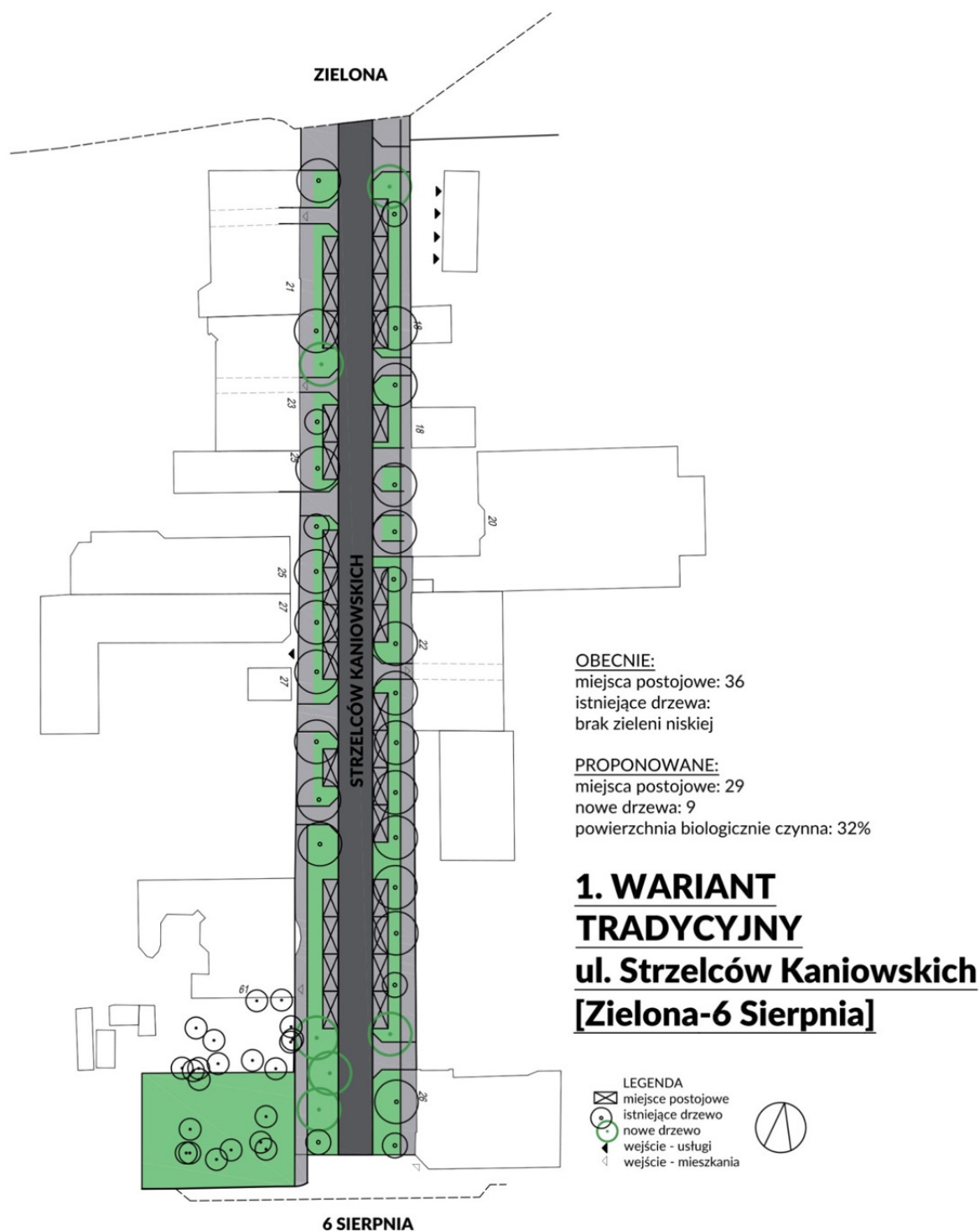
KORZYŚCI:

- znaczne uspokojenie ruchu dzięki „esowaniu”
- duża liczba miejsc postojowych
- możliwość zasadzenia szpaleru drzew
- możliwość nasadzenia pasów zieleni

WADY:

- pomimo „esowania” nadal są długie odcinki pozwalające na rozpędzenie się samochodu

Ul. 28 Pułku Strzelców Kaniowskich [odcinek Zielona-6 Sierpnia]

1. WARIANT TRADYCYJNY

Jest to wariant z prostym układem toru jazdy samochodów, zachowaniem części miejsc postojowych oraz częściowym zawężeniem obecnej szerokości. Odzyskany w ten sposób obszar pozwala zwiększyć odsetek terenów zielonych - dzieje się to kosztem miejsc postojowych. Przykładem podobnej realizacji ulicy jest Zacisze.

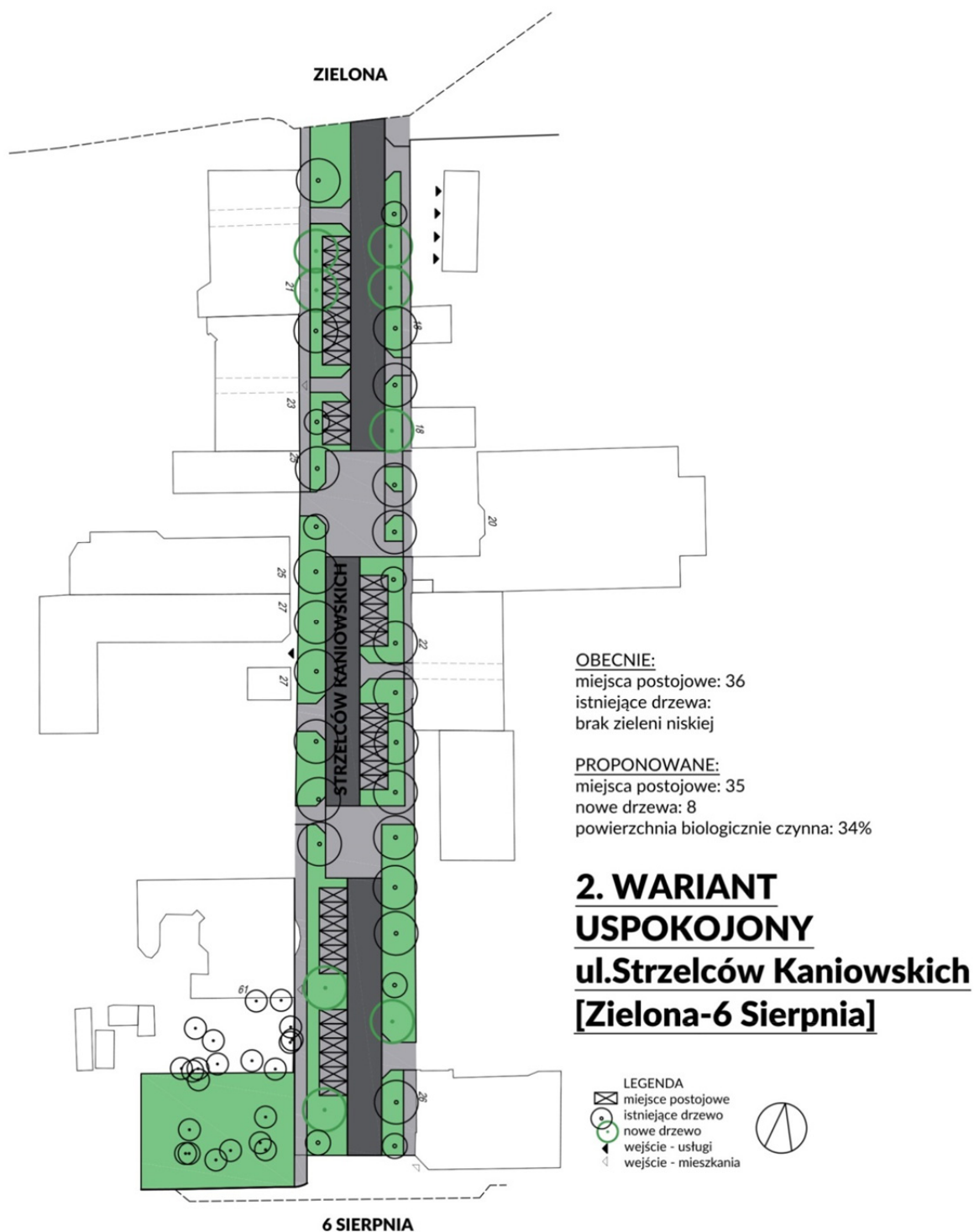

KORZYŚCI:

- możliwość zasadzenia szpaleru drzew
- możliwość nasadzenia pasów zieleni

WADY:

- utrata miejsc postojowych
- prosty tor jazdy pozwala kierowcom na rozpędzanie się
- silny podział na jezdnię i chodnik – brak naturalnego spowolnienia ruchu

2. WARIANT USPOKOJONY

W wariantcie uspokojonym ruch na ulicy jest spowalniany dzięki „esowaniu” – zakrzywieniu toru jazdy. Stosuje się także parkowanie prostopadłe. Lokalizacja placzku powstającego w wyniku esowania może być dostosowana do zagospodarowania otoczenia, np. placu z siedziskami pod przychodnią bądź wejścia do świetlicy „Miejsce Spotkań”.

KORZYŚCI:

- znaczne uspokojenie ruchu dzięki „esowaniu”
- duża liczba miejsc postojowych
- możliwość zasadzenia szpaleru drzew
- możliwość nasadzenia pasów zieleni

WADY:

- pomimo „esowania” nadal są długie odcinki pozwalające na rozpędzenie się samochodu

Skwer na skrzyżowaniu ul. 28 Pułku Strzelców Kaniowskich oraz ul. 6 Sierpnia

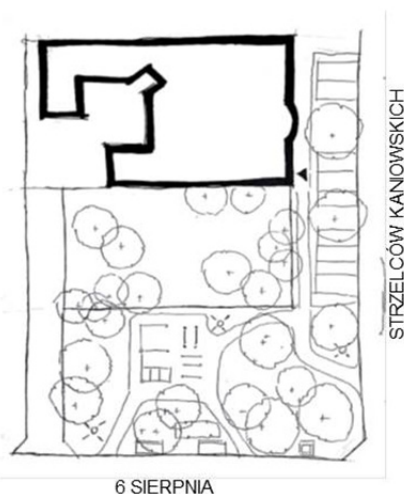
1. SKWER – SAMA ZIELEŃ

Rosnące na skwerze drzewa są w dobrej kondycji, jednak mogłyby im zaszkodzić utwardzenie terenu. Zielony, naturalny charakter skweru mógłby zostać wzmocniony dzięki dosadzeniu nowych drzew, krzewów oraz kwiatów. Zamiast ścieżek pojawiłyby się płaskie kamienie lub pojedyncze płytki, a ławki ustawiono by tylko od strony ul. 6 Sierpnia.

2. SKWER – MAŁA SIŁOWNIA/STREET WORKOUT

Wielu biegaczy wybiera trasę wzdłuż ul. 6 Sierpnia. Na skwerze można by umieścić sprzęt do street workoutu lub małą siłownię, z której mogliby skorzystać podczas przystanku na skwerze. Nie wymaga to znacznego utwardzenia terenu, dzięki czemu nie zostałyby uszkodzone korzenie drzew.

SZCZEGÓŁOWE WYTYCZNE DLA POSZCZEGÓLNYCH ODCINKÓW

Komentarze i pomysły mieszkańców stały się podstawą dla dalszych prac projektowych – wypracowania rekomendowanych wariantów dla każdej z omawianych lokalizacji. Zostały one przedstawione poniżej w formie rysunkowej oraz opisowej, wraz z podstawowymi parametrami ulic, takimi jak liczba miejsc postojowych, odsetek powierzchni biologicznie czynnych czy liczba nasadzeń drzew.

Podane wskaźniki mają charakter orientacyjny i w momencie szczegółowego opracowania koncepcji projektowych ulegną weryfikacji.

Zaułek na skrzyżowaniu ul.Lipowej i ul.Próchnika

Zaułek to jedna z przestrzeni Starego Polesia o największym potencjale dla przekształceń. Jest to spokojne miejsce, z planowaną inwestycją polegającą na remoncie i adaptacji istniejącej nieruchomości narożnej i wprowadzeniu pieszego połączenia w kierunku północnym.

12_Po lewej widok z ul. Lipowej w kierunku północnym. Po prawej: widok z ul. Próchnika w kierunku ul. Lipowej. Widoczne parkowanie na chodnikach oraz zły stan zabudowy. Fot. Anna Jasińska.

Problemy

- Obecnie jednokierunkowe połączenie między al. 1 Maja a ul. Żeromskiego stanowi dla wielu kierowców alternatywną drogę, pozwalającą na szybszy wyjazd ze Starego Polesia. Przejeżdżając z nadmierną prędkością, stwarzają niebezpieczne dla pieszych sytuacje.

Cele główne

- Uspokojenie ruchu i poprawa bezpieczeństwa pieszych;
- Wprowadzenie zieleni;
- Zapewnienie wysokiej jakości przestrzeni publicznej, szczególnie w rejonie narożnika, wskazanego w programie „Zielone Polesie” jako obszar o podwyższonym udziale zieleni .

Cele drugorzędne

- Zapewnienie dużej liczby miejsc postojowych.

Potencjał miejsca

- Nietypowy układ przestrzeni z charakterystycznym zakrętem (zabytkowa, poddawana adaptacji kamienica oraz modernistyczna kamienica naprzeciwko), który mógłby stać się przestrzenią publiczną z prawdziwego zdarzenia;
- Charakterystyczne miejsce w skali dzielnicy – potencjalnie miejsce koncentracji ruchu pieszego;
- Koncentracja usług w kilku punktach – potencjalne miejsca integracji i interakcji, a także możliwość ustawienia ławek pod „sąsiedzkiem nadzorem”;

- Dużo kamienic bez usług w parterach, bez podpiwniczenia – możliwość stworzenia frontowych ogródków, które jednocześnie zapewnią zieleni i powierzchnie biologicznie czynne, jak i prywatność mieszkańcom;
- Kamienice z wysokim parterem – możliwość zlokalizowania w ich pobliżu miejsc postojowych, które nie będą widoczne z parteru (zapewnienie parkingu bez pogarszania widoku z okien).

Propozycja rozwiązania

- Zorganizowanie placu (przejezdnego) na zakręcie, jest to też jedyne miejsce gdzie mieszkańcy dopuszczali możliwość sadzenia wyższych drzew.
- Po jednej szykanie na każdym odcinku ulicy;
- Parkowanie prostopadłe i pas zieleni po przeciwnej stronie ulicy;
- Chodniki tylko po jednej stronie – uwolnienie powierzchni dla zieleni przy zachowaniu możliwości przejścia wzdłuż ulic strefą przeznaczoną wyłącznie dla ruchu pieszego.

Ryzyko

- Zieleni wysoka: zacienianie i tak już ciemnych mieszkań na ulicy Próchnika (okna od północy oraz zacienianie przez wysokie kamienice położone wzdłuż pierzei południowej);
- Stworzenie głównej przestrzeni publicznej na rogu: jeśli kamienica nie zostanie wyremontowana, potencjał miejsca nie będzie wykorzystany.

Parkowanie

- Bardziej efektywne oraz preferowane przez mieszkańców jest parkowanie prostopadłe, które pozwala na utrzymanie takiej jak obecna liczby miejsc postojowych, koncentrując auta po jednej stronie ulicy i uwalniając drugą dla zieleni.

Zieleni

- Priorytetowe jest zapewnienie jak największej powierzchni biologicznie czynnej;
- Wskazane jest otoczenie planowanych miejskich placów (na zakręcie oraz przy szykanach) zielenią, w tym także drzewami – przebieg podziemnej infrastruktury na to pozwala;
- Wskazane jest zastosowanie krzewów oraz bylin, które zapewnią ich wegetację przez cały rok;
- Mieszkańcy ulicy Próchnika wskazywali na potrzebę zasadzenia mniejszych drzew na tej ulicy, tak aby nie zacięniały mieszkań w przyległych kamienicach;
- Zielenie, tam gdzie to jest możliwe, należy otoczyć obrzeżami w celu ich ochrony;
- Preferowane przez mieszkańców gatunki drzew: robinia.

Nawierzchnie

- Nawierzchnie powinny być spójne z materiałami i detalami przebudowanej już części ul. Lipowej na południe od obszaru opracowania;
- Ponieważ Łódzki Standard Dostępności został przyjęty już po przebudowie okolicznych ulic, należy zweryfikować projekt – zarówno użyte materiały, jak i ich układ oraz detale - pod kątem jego założeń;

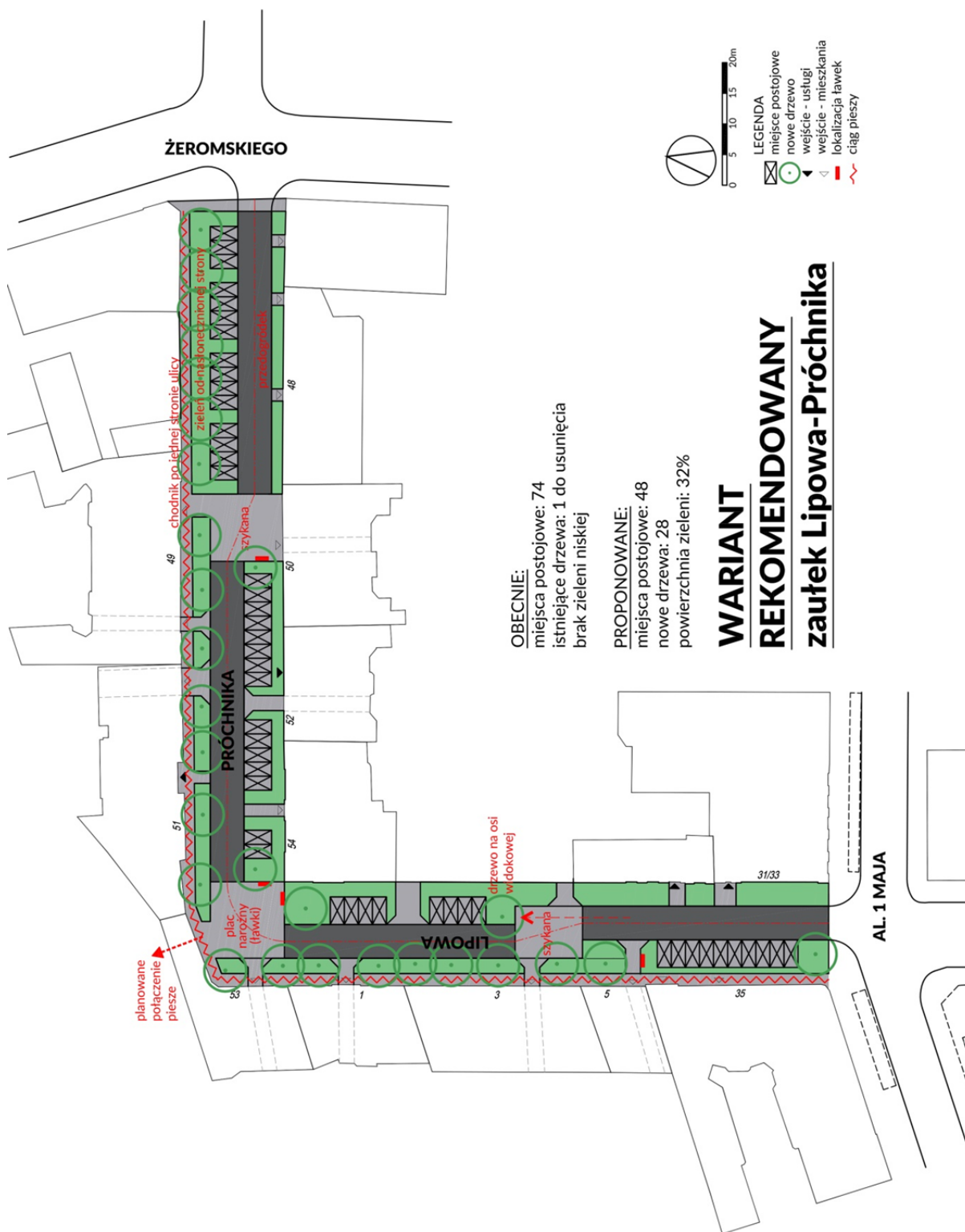
- Część dostępną dla samochodów można, choć nie jest to konieczne, oznaczyć innym kolorem lub fakturą nawierzchni;
- Szykany powinny zostać zaprojektowane w sposób sugerujący wizualnie ich znaczenie jako małych miejskich placów, a nie elementu infrastruktury transportowej – np. mogą być oznaczone innym kolorem lub wzorem nawierzchni, otoczone zaprojektowaną indywidualnie zielenią, podkreślone oświetleniem;
- Należy jednoznacznie wyróżnić materiałem, kolorem lub fakturą lokalizację miejsc postojowych;

Miejsca postojowe dla osób z niepełnosprawnościami należy oznaczyć zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 lipca 2015 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach. **Mała architektura**

- Ławki powinny być zlokalizowane nie dalej niż co 100m, czyli w co najmniej dwóch-trzech lokalizacjach wzdłuż całego odcinka stanowiącego przedmiot opracowania. Wskazane jest umieszczenie ich w okolicy placyków;
- Stojaki dla rowerów powinny znaleźć się zwłaszcza na narożnym placu oraz blisko miejsc koncentracji usług;
- Ewentualne dodatkowe elementy wyposażenia ulicy, takie jak np. zdroje uliczne, należy lokalizować na placu na zakręcie;
- Separatory (słupki) należy stosować tylko tam, gdzie są one niezbędne – rolę zabezpieczenia przed nielegalnym parkowaniem lub wjazdem powinny pełnić przede wszystkim ogrodzenia zielenców oraz elementy małej architektury.

Oświetlenie

- Ulica powinna być oświetlona równomiernie, bez rozróżniania na część jezdnię i pieszą;
- Ogródki przed kamienicami mogą być słabiej oświetlone, jednak wejście do kamienicy musi być dobrze widoczne.

ul. Lipowa [między ul. Więckowskiego a ul. Zieloną]

Prosty odcinek ulicy, przy której są zlokalizowane zarówno kamienice mieszkalne, obiekty usługowe (zespół adaptowanej fabryki przy ul. Lipowej 15/17), jak i użyteczności publicznej – siedziba Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Ulica nie posiada obecnie zieleni.

13_Ul. Lipowa - po lewej widok w kierunku południowym, po prawej w północnym. Na zdjęciu po prawej widoczna wyremontowana kamienica pod numerem 20 oraz budynek Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska (jasnozielona elewacja). Fot. Anna Jasieńska.

Problemy

- Ulica, pomimo „dendrologicznej” nazwy, jest jedną z najmniej zazielenionych przestrzeni Starego Polesia. Nie rośnie tam ani jedno drzewo, a powierzchnie biologicznie czynne praktycznie nie istnieją.
- Mieszkańcy skarżą się na problemy z parkowaniem – pomimo dużej liczby miejsc postojowych (dwa pasy parkowania równoległego wzdłuż całej długości ulicy) są one często zajęte przez osoby niemieszkające na ulicy. Z obserwacji mieszkańców wynika, że na wiele godzin parkują tam pracownicy i petenci Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska (WIOŚ) oraz kupcy z Zielonego Rynku.

Cele główne

- Poprawa bezpieczeństwa pieszych poprzez spowolnienie ruchu samochodowego;
- Rozwiązanie problemu parkowania;
- Wprowadzenie zieleni – zarówno wysokiej, jak i niskiej.

Cele drugorzędne

- Zapewnienie dużej liczby miejsc postojowych.

Potencjał miejsca

- Zespół adaptowanej fabryki przy ul. Lipowej 15/17 jako lokalne centrum usług;
- Jednym z charakterystycznych punktów ulicy jest wyremontowana kamienica z ogrodem od frontu, wydzielonym ogrodzeniem, przy ul. Lipowej 20. Wspólnota planuje kolejne remonty (m.in. ogrodzenia) i wyszła z propozycją stworzenia zielonej ściany na ślepej bocznej elewacji od strony północnej.

Propozycja rozwiązania

- Rekomendowane jest wprowadzenie strefy zamieszkania z ograniczeniem dopuszczalnej prędkości do 20km/h oraz wprowadzenie dwóch szykan, które przyczynią się do spowolnienia ruchu;
- Parkowanie prostopadłe, preferowane przez mieszkańców, pozwoli na bardziej efektywne rozmieszczenie miejsc postojowych oraz uwolnienie dużej powierzchni pod zieleń;
- Dodatkową zieleń można wprowadzić przed pierzejami, zamiast jednego z chodników;
- Jeśli to jest możliwe, wprowadzenie zieleni na wjeździe do ulicy postłuży jako zasygnalizowanie wjazdu do strefy zamieszkania;
- Mieszkańcy kamienicy przy ul. Lipowej 10 prosili o odsunięcie miejsc postojowych od frontu kamienicy i dodanie w tym miejscu zieleni;
- Proponowane są dwa warianty rozwiązania, przedstawione na schematach poniżej. W obu chodnik biegnie po jednej stronie, jednak w wariacie 1 nie jest ciągły (konieczne jest przejście na drugą stronę). W wariacie drugim racjonalnie rozmieszczone są ogrody frontowe (przede wszystkim przed kamienicami, które mają niskie partery i ograniczoną prywatność) i nie jest dublowany pas zieleni przed kamienicą nr 20, która posiada i tak własny ogródek. Łatwiejszy jest również dostęp do wejść i zsyków piwnicznych przy Lipowej 8, podczas gdy wysoko położonemu parterowi nie będą przeszkadzać ani przechodnie, ani widok na stojące poniżej samochody. Wariant 2 wiąże się jednak z możliwością posadzenia mniejszej liczby drzew, zwłaszcza w południowej części ulicy.

Ryzyko

- Utrzymanie ruchu i parkowania ze względu na koncentrację usług;
- Brak interwencji związanych z remontami kamienic komunalnych, zlokalizowanych przy tej ulicy (m.in. izolacja fundamentów, która nie będzie zostać wykonana bezpośrednio po przebudowie ulicy).

Parkowanie

- Wprowadzenie Strefy Płatnego Parkowania pomoże w rozwiązaniu problemu pozostawiania na cały dzień samochodów;
- Parkowanie prostopadłe zapewni dużą liczbę miejsc postojowych.

Zieleń

- Mieszkańcy wnioskuje o wprowadzenie zieleni w postaci dosadzenia drzew jak i nasadzeń zieleni niskiej (krzewów, kwietników);
- Wskazane jest zasygnalizowanie wjazdu w przestrzeń strefy zamieszkania poprzez dosadzenie zieleni.

Nawierzchnie

- Nawierzchnie powinny być spójne z materiałami i detalami przebudowanej już części ul. Lipowej na północ od obszaru opracowania;
- Ponieważ Łódzki Standard Dostępności został przyjęty już po przebudowie okolicznych ulic, należy zweryfikować projekt – zarówno użyte materiały, jak i ich układ oraz detale - pod kątem jego założeń;

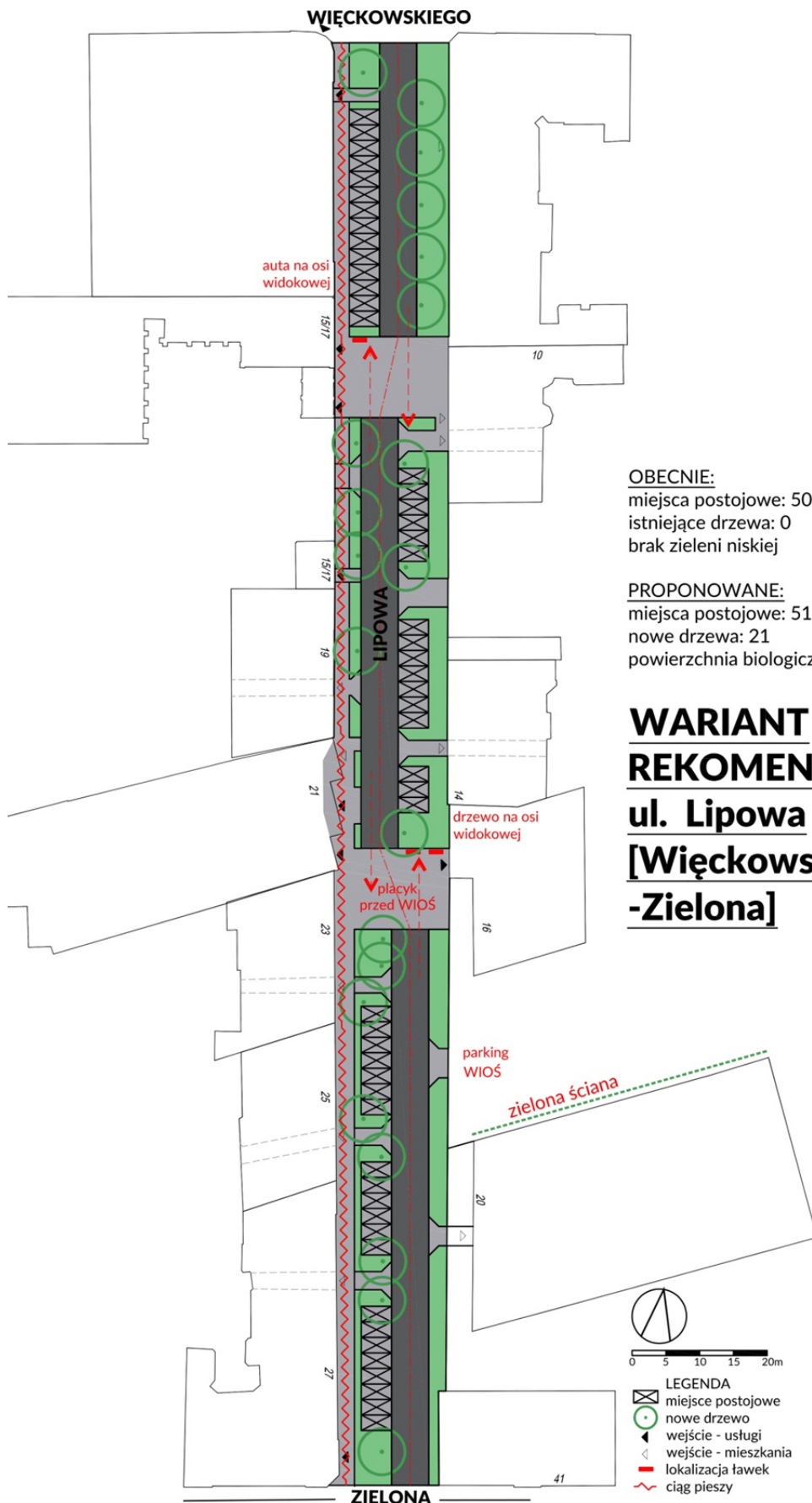
- Część dostępną dla samochodów można, choć nie jest to konieczne, oznaczyć innym kolorem lub fakturą nawierzchni;
- Szykany powinny zostać zaprojektowane w sposób sugerujący wizualnie ich znaczenie jako małych miejskich placów, a nie elementu infrastruktury transportowej – np. mogą one być oznaczone innym kolorem lub wzorem nawierzchni, otoczone zaprojektowaną indywidualnie zielenią, podkreślone oświetleniem;
- Należy jednoznacznie wyróżnić materiałem, kolorem lub fakturą lokalizację miejsc postojowych;
- Miejsca postojowe dla osób z niepełnosprawnościami należy oznaczyć zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 lipca 2015 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach.

Mała architektura

- Ławki powinny być zlokalizowane nie dalej niż co 100m, czyli w co najmniej dwóch lokalizacjach wzdłuż całego odcinka stanowiącego przedmiot opracowania. Wskazane jest umieszczenie ich w okolicy placyków;
- Stojaki dla rowerów należy umieścić blisko miejsc koncentracji usług; mieszkańcy kamienicy Lipowa 20 zgłaszali chęć lokalizacji miejsc postojowych dla rowerów;
- Separatory (słupki) należy stosować tylko tam, gdzie są one niezbędne – rolę zabezpieczenia przed nielegalnym parkowaniem lub wjazdem powinny pełnić przede wszystkim ogrodzenia zielenców oraz elementy małej architektury.

Oświetlenie

- Ulica powinna być oświetlona równomiernie, bez rozróżniania na część jezdnię i pieszą;
- Ogródki przed kamienicami mogą być słabiej oświetlone, jednak wejście do kamienicy musi być dobrze widoczne. Wychodzące z kamienicy osoby muszą mieć zapewnioną dobrą widoczność (brak wysokich zakrzewień lub drzew), która będzie zapobiegać przypadkowemu wejściu pod nadjeżdżający samochód.

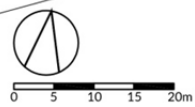

OBECNIE:
 miejsca postojowe: 50
 istniejące drzewa: 0
 brak zieleni niskiej

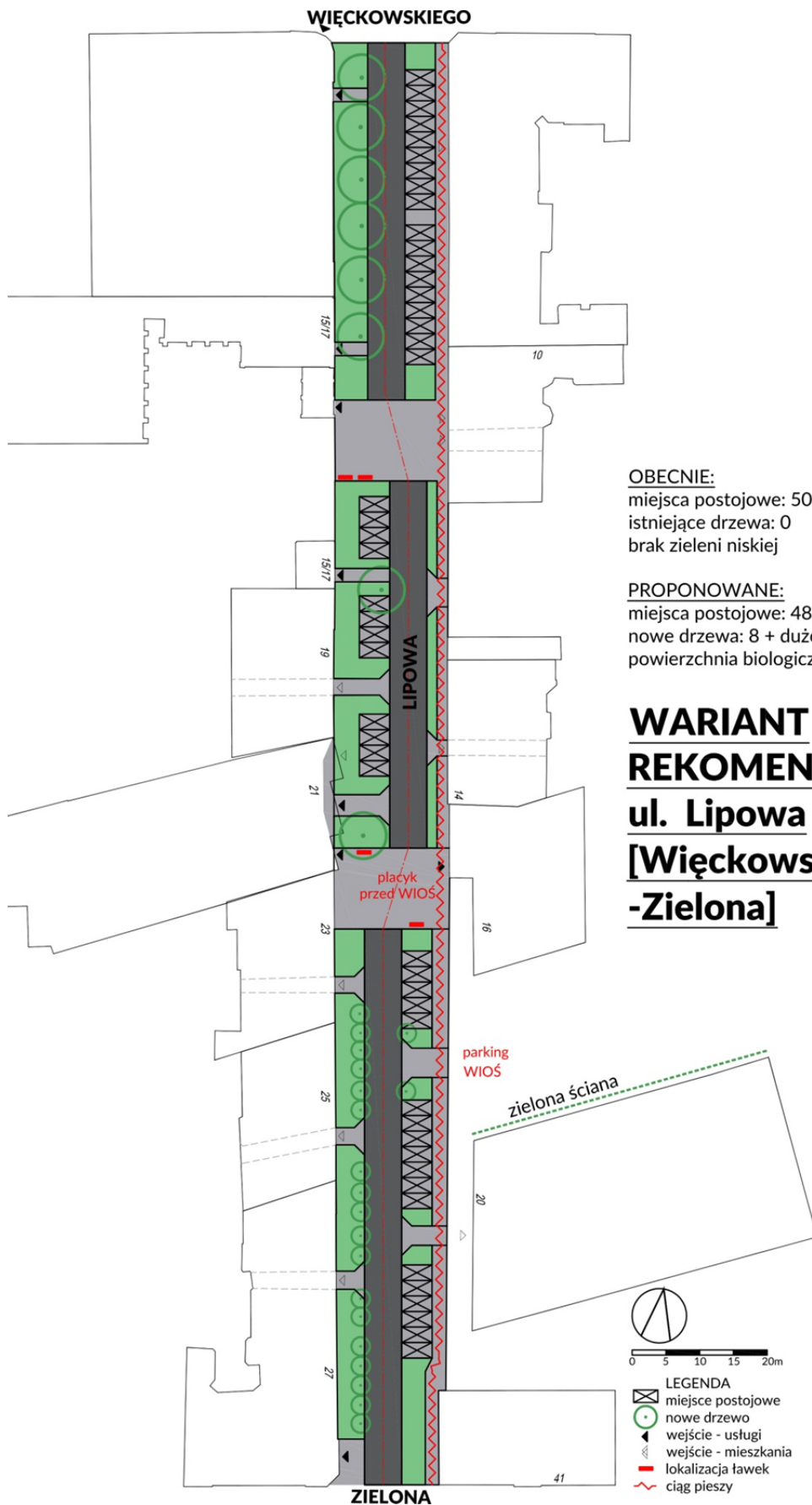
PROPONOWANE:
 miejsca postojowe: 51
 nowe drzewa: 21
 powierzchnia biologicznie czynna: 25%

WARIANT REKOMENDOWANY 1

ul. Lipowa [Więckowskiego -Zielona]

- LEGENDA**
- ☒ miejsce postojowe
 - nowe drzewo
 - ◀ wejście - usługi
 - ◁ wejście - mieszkania
 - lokalizacja ławek
 - ~ ciąg pieszy

OBECNIE:
 miejsca postojowe: 50
 istniejące drzewa: 0
 brak zieleni niskiej

PROPONOWANE:
 miejsca postojowe: 48
 nowe drzewa: 8 + dużo krzewów
 powierzchnia biologicznie czynna: 28%

WARIANT REKOMENDOWANY 2

ul. Lipowa [Więckowskiego -Zielona]

- LEGENDA**
- miejsce postojowe
 - nowe drzewo
 - wejście - usługi
 - wejście - mieszkania
 - lokalizacja ławek
 - ciąg pieszy

28 Pułku Strzelców Kaniowskich [odcinek Więckowskiego – Zielona]

Szeroka ulica z istniejącą zielenią. Cechuje ją m.in. obecność usług społecznych – przychodnia, przedszkole w podwórzu, społeczny dom sąsiedzki. Ulica posiada dominujący charakter mieszkalny. Ten odcinek cechuje niewielka możliwość zapewnienia miejsc postojowych w podwórzach i na zapleczu ulicy.

14_Po lewej widok w kierunku północnym, po prawej w południowym. Fot. Anna Jasińska.

Problemy

- Mieszkańcy dużego budynku przy ul. 28 Pułku Strzelców Kaniowskich 6/10 mają ograniczoną możliwość parkowania w podwórzu – mieści się tam bardzo mała liczba samochodów i wszystkie karty wjazdowe zostały już rozdysponowane;
- Niska jakość infrastruktury dla pieszych;
- Problemy z infrastrukturą deszczową, zaleganie kałuż z wodą w przestrzeni ulicy;
- Rodzice przywożący i odbierający dzieci do przedszkola Koliberek nie mają możliwości wjazdu w podwórze ani zaparkowania na ulicy.

Cele główne

- Poprawa bezpieczeństwa pieszych poprzez uspokojenie ruchu samochodowego;
- Rozwiązanie problemu parkowania;
- Wprowadzenie zieleni.

Cele drugorzędne

- Powiązanie istniejących usług społecznych (przychodnia, społeczny dom sąsiedzki) z przestrzenią ulicy.

Potencjał miejsca

- Istniejące usługi społeczne w północnej części ulicy (przychodnia i apteka);
- Miejsce Spotkań – społeczny dom sąsiedzki, potencjał wzmocnienia integracji przestrzeni podwórza z ulicą.

Propozycja rozwiązania

- Rekomendowane jest wprowadzenie strefy zamieszkania z ograniczeniem dopuszczalnej prędkości do 20km/h oraz wprowadzenie dwóch szykan, które przyczynią się do spowolnienia ruchu;

- Parkowanie prostopadłe, preferowane przez mieszkańców, pozwoli na bardziej efektywne rozmieszczenie miejsc postojowych oraz uwolnienie dużej powierzchni pod zieleń;
- Dodatkową zieleń można wprowadzić przed pierzejami, zamiast jednego z chodników;
- Wskazane jest zlokalizowanie szykany/placyku pomiędzy Miejscem Spotkań a przychodnią – pozwoli to na zintegrowanie działań zewnętrznych Miejsca Spotkań z życiem ulicy (planowane jest usunięcie ogrodzenia) oraz na stworzenie pełnowartościowej przestrzeni publicznej przed przychodnią i apteką.

Ryzyko

- Zaproponowana liczba miejsc postojowych może okazać się niewystarczająca dla mieszkańców.

Parkowanie

- Objęcie ulicy Strefą Płatnego Parkowania;
- Parkowanie prostopadłe zapewni dużą liczbę miejsc postojowych;
- Zapewnienie co najmniej jednego miejsca typu Kiss&Ride dla rodziców przywożących dzieci do Koliberka;
- Część z usług (np. kancelarie prawne) mogą wymagać dodatkowych miejsc postojowych w bliskim sąsiedztwie;
- Miejsce postojowe dla niepełnosprawnych należy zlokalizować w pobliżu przychodni i apteki.

Zieleń

- Priorytetem jest zachowanie istniejących drzew i ochrona ich systemów korzeniowych;
- Wskazane jest dosadzenie nowych drzew.

Nawierzchnie

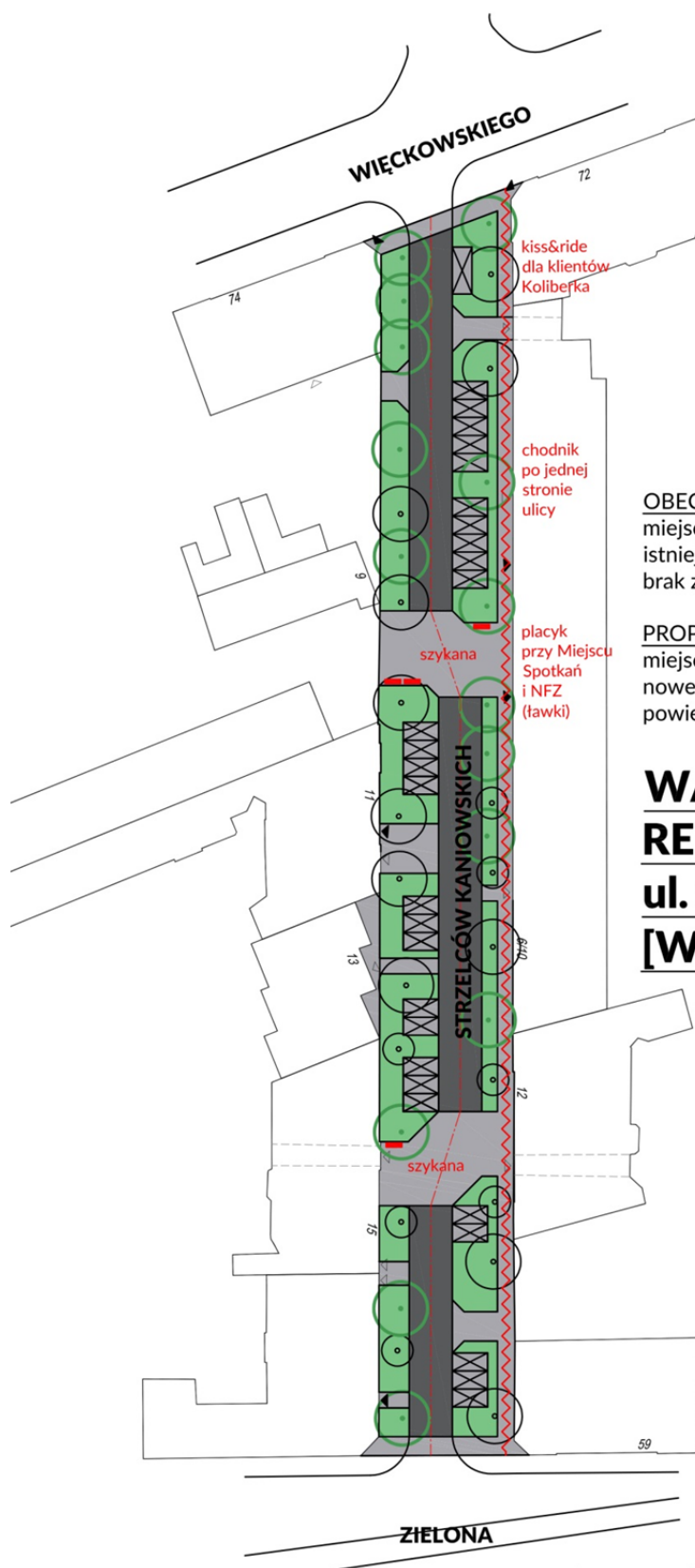
- Nawierzchnie powinny być spójne z materiałami i detalami przebudowanej już części ul. 28 Pułku Strzelców Kaniowskich.
- Część dostępną dla samochodów można, choć nie jest to konieczne, oznaczyć innym kolorem lub fakturą nawierzchni;
- Szykany powinny zostać zaprojektowane w sposób sugerujący wizualnie ich znaczenie jako małych miejskich placów, a nie elementu infrastruktury transportowej – np. mogą być oznaczone innym kolorem lub wzorem nawierzchni, otoczone zaprojektowaną indywidualnie zielenią, podkreślone oświetleniem;
- Należy jednocznie wyróżnić materiałem, kolorem lub fakturą lokalizację miejsc postojowych;
- Miejsca postojowe dla osób z niepełnosprawnościami należy oznaczyć zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 lipca 2015 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach.

Mała architektura

- Ławki powinny być zlokalizowane nie dalej niż co 100m, czyli w co najmniej dwóch lokalizacjach wzdłuż całego odcinka stanowiącego przedmiot opracowania. Wskazane jest umieszczenie ich w okolicy placyków, powstających w wyniku stosowania szykan (esowania);
- Ławki muszą zostać umieszczone w pobliżu wejścia do przychodni – jej poczekalnia jest tak niewielka, że dodatkowe miejsca pomogą sezonowo rozwiązać ten problem.
- Stojaki dla rowerów należy umieścić blisko miejsc koncentracji usług – domu sąsiedzkiego, przychodni;
- Separatory (słupki) należy stosować tylko tam, gdzie są one niezbędne – rolę zabezpieczenia przed nielegalnym parkowaniem lub wjazdem powinny pełnić przede wszystkim ogrodzenia zieleńców oraz elementy małej architektury.

Oświetlenie

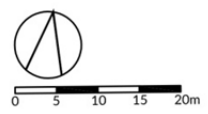
- Ulica powinna być oświetlona równomiernie, bez rozróżniania na część jezdnię i pieszą;
- Placyki zlokalizowane w miejscach szykan mogą być oświetlone silniej lub innym rodzajem oświetlenia niż pozostałe części ulicy (np. inne lub innej wysokości latarnie, podświetlenie drzew itp.)

OBECNIE:
 miejsca postojowe: 36
 istniejące drzewa: 18
 brak zieleni niskiej

PROPONOWANE:
 miejsca postojowe: 28
 nowe drzewa: 15
 powierzchnia biologicznie czynna: 31%

WARIANT REKOMENDOWANY ul. Strzelców Kaniowskich [Włocławskiego-Zielona]

- LEGENDA**
- miejsca postojowe
 - istniejące drzewo
 - nowe drzewo
 - wejście - usługi
 - wejście - mieszkania
 - lokalizacja ławek
 - ciąg pieszy

Ul. 28 Pułku Strzelców Kaniowskich [odcinek Zielona-6 Sierpnia]

Ulica łączy w sobie charakter ulicy mieszkaniowej i produkcyjno-usługowej, głównie ze względu na lokalizację drukarni. Charakterystycznym obiektem na ulicy jest zespół kościoła i parafii św. Mateusza Ewangelisty wraz z teatrem Logos. Elementem ulicy jest także narożny skwer przy ulicy 6 Sierpnia.

11_Po lewej widok w kierunku północnym (mural znajduje się na terenie kościoła), po prawej w kierunku południowym. Fot. Anna Jasieńska.

Problemy

- Wymogi związane z ruchem kołowym dla obsługi funkcji produkcyjno-usługowych;
- Niepewność związana z utrzymaniem przeznaczenia produkcyjnego, według deklaracji właścicieli zakład może przenieść się poza obszar Starego Polesia.

Cele główne

- Poprawa bezpieczeństwa pieszych poprzez uspokojenie ruchu samochodowego;
- Rozwiązanie problemu parkowania;
- Wprowadzenie zieleni.

Cele drugorzędne

- Zapewnienie możliwości obsługi funkcji produkcyjnych bez utraty mieszkaniowego charakteru ulicy i spowolnienia ruchu.

Potencjał miejsca

- Mieszkańcy tej części ulicy wskazywali na większą niż w innych opracowywanych lokalizacjach potrzebę sąsiedzkiej integracji. Zależało im zarówno na przyjemnych i zielonych przestrzeniach publicznych, jak i na ławkach;
- Przy ulicy znajduje się kościół pw. św. Mateusza Ewangelisty – jeden z niewielu w opracowywanych w ramach niniejszego projektu przestrzeniach obiekt użyteczności publicznej integrujący regularnie część mieszkańców. Stworzenie przed nim miejskiego placu posiada potencjał, aby stać się jedną z najbardziej charakterystycznych przestrzeni publicznych w okolicy;
- Jest to jedyna z projektowanych ulic posiadająca sąsiedztwo miejskiego skwerku.

Propozycja rozwiązania

- Rekomendowane jest wprowadzenie strefy zamieszkania z ograniczeniem dopuszczalnej prędkości do 20km/h oraz wprowadzenie dwóch szykan, które przyczynią się do spowolnienia ruchu;
- Należy rozpatrywać możliwość przejazdu dla pojazdów dostawczych oraz ciągników siodłowych z naczepą ze względu na istniejący zakład produkcyjny, należy jednak pamiętać, że docelowo charakter ulicy może ulec zmianie, na rzecz mieszkaniowo-usługowego;
- Parkowanie prostopadłe, preferowane przez mieszkańców, pozwoli na bardziej efektywne rozmieszczenie miejsc postojowych oraz uwolnienie dużej powierzchni pod zieleń;
- Dodatkową zieleń można wprowadzić przed pierzejami, zamiast jednego z chodników;
- Wskazane jest zlokalizowanie szykany/placyku przed kościołem pw. Św. Mateusza Ewangelistyco pozwoli na integrację placu przed kościołem z ulicą oraz na stworzenie pełnowartościowej przestrzeni .

Parkowanie

- Objęcie terenu Strefą Płatnego Parkowania;
- Parkowanie prostopadłe zapewni dużą liczbę miejsc postojowych.

Zieleń

- Priorytetem jest zachowanie istniejących drzew;
- Mieszkańcom podobał się pomysł zorganizowania przedogródków kosztem chodnika.

Nawierzchnie

- Nawierzchnie powinny być spójne z materiałami i detalami przebudowanej już części ulic Starego Polesia, zwłaszcza pozostałych części 28 Pułku Strzelców Kaniowskich;
- Część dostępną dla samochodów można, choć nie jest to konieczne, oznaczyć innym kolorem lub fakturą nawierzchni;
- Szykany powinny zostać zaprojektowane w sposób sugerujący wizualnie ich znaczenie jako małych miejskich placów, a nie elementu infrastruktury transportowej –np. mogą być oznaczone innym kolorem lub wzorem nawierzchni, otoczone zaprojektowaną indywidualnie zielenią, podkreślone oświetleniem;
- Należy jednocznie wyróżnić materiałem, kolorem lub fakturą lokalizację miejsc postojowych;
- Miejsca postojowe dla osób z niepełnosprawnościami należy oznaczyć zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 lipca 2015 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach.

Mała architektura

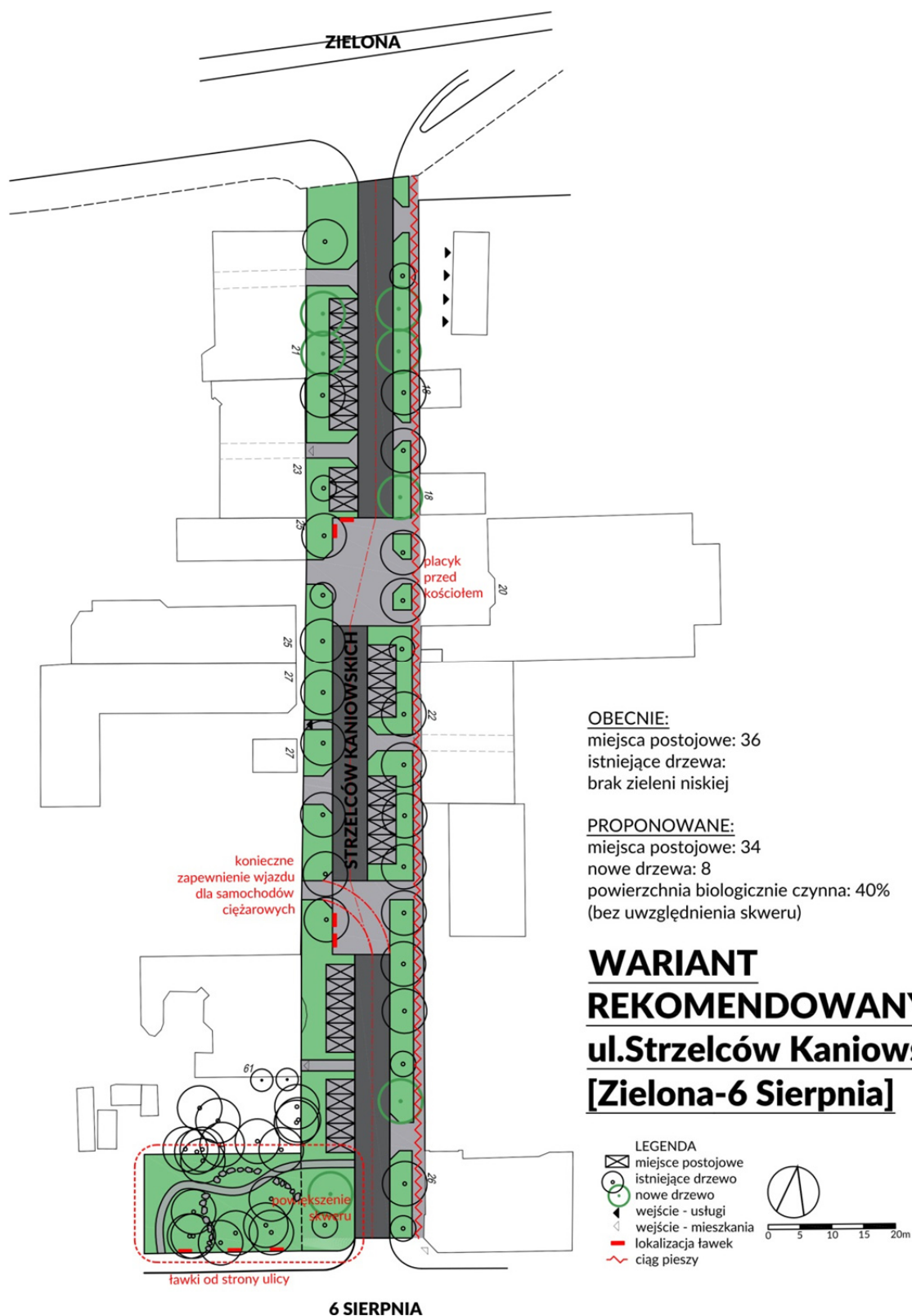
- Mieszkańcy wskazywali na możliwość lokalizacji ławek przy placykach powstających przy stosowaniu szykan;
- Separatory (słupki) należy stosować tylko tam, gdzie są one niezbędne – rolę zabezpieczenia przed nielegalnym parkowaniem lub wjazdem powinny pełnić przede wszystkim ogrodzenia zieleni oraz elementy małej architektury.

Oświetlenie

- Ulica powinna być oświetlona równomiernie, bez rozróżniania na część jezdnię i pieszą;
- Placówki zlokalizowane w miejscach szykan mogą być oświetlone silniej lub innym rodzajem oświetlenia niż pozostałe części ulicy (np. inne lub innej wysokości latarnie, podświetlenie drzew itp.)

Skwer na skrzyżowaniu ul. 28 Pułku Strzelców Kaniowskich oraz ul. 6 Sierpnia

Drzewa są w dobrym stanie – miejsce to stanowi jeden z najcenniejszych pod tym względem obszarów zielonych na obszarze opracowania. Obok znajduje się ogród przy zabytkowej rezydencji Kazimierza i Marianny Rosiak (ul. 6 Sierpnia 61).

Cele główne

- Zachowanie zieleni, przede wszystkim drzew;
- Jak najlepsze połączenie wizualne skweru z otoczeniem;
- Zapewnienie bezpieczeństwa, m.in. poprzez odpowiednie oświetlenie.

Cele drugorzędne

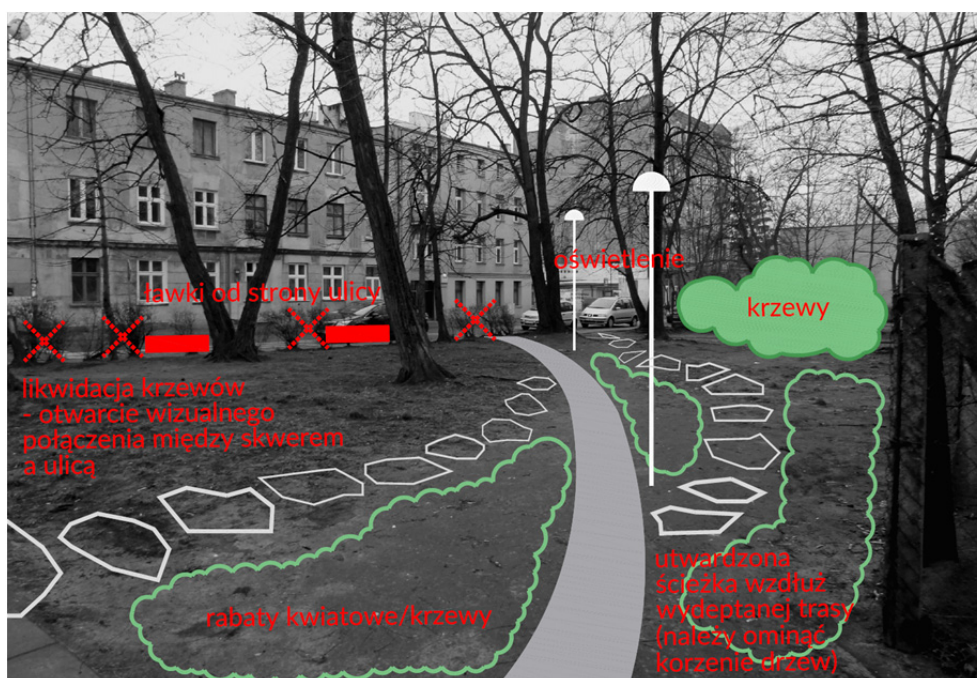
- Zapewnienie infrastruktury rekreacyjnej i/lub sportowej – tylko jeśli nie koliduje to z istniejącymi systemami korzeniowymi drzew;

Potencjał miejsca

- Przy rezygnacji z chodnika po zachodniej stronie ulicy powierzchnię skweru można znacznie powiększyć, jednocześnie sygnalizując wjazd w strefę ruchu spowolnionego.

Proponowane rozwiązania

- Zachowanie jak największej powierzchni nieutwardzonej w celu jak najmniejszej ingerencji w systemy korzeniowe drzew;
- Pozostawienie „naturalnego” charakteru skweru – zastosowanie naturalnych materiałów jak np. kamienie lub drewniane bale jako elementy wyposażenia skweru.

13_Schemat sugerowanej organizacji skweru.

Ryzyko

- Ograniczona dostępność terenu dla osób z niepełnosprawnościami – z uwagi na nisko posadzone korzenie drzew i rozległe systemy korzeniowe należy unikać utwardzania znacznej części ścieżek¹;
- Z uwagi na gęste korony drzew rosnące od strony południowej, na skwerze należy sadzić gatunki cieniulubne.

¹ „Parki miejskie muszą być dostępne dla wszystkich mieszkańców [...]: wszystkie alejki w parkach muszą mieć nawierzchnię utwardzoną (nawierzchnie luźne uniemożliwiają lub znacząco utrudniają korzystanie z parków osobom z ograniczoną mobilnością.” – Łódzki Standard Dostępności.

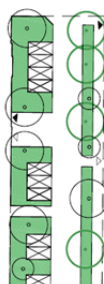
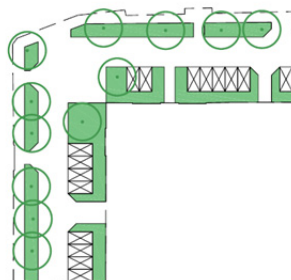

UWAGI DO PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Wykonane na potrzeby procesu partycypacyjnego studia projektowe wykazały, że część wynikających ze strategii „Zielone Polesie” założeń, zawartych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, będzie trudna, jeśli nie niemożliwa, do spełnienia. Dotyczy to szczególnie zlokalizowanych w środkowej części ulic odcinków o znacznie większym udziale zieleni, które zostały przedstawione poniżej wraz ze zdefiniowanymi w projekcie planu miejscowego parametrami. Na czerwono zaznaczono te wartości, których nie spełniają rekomendowane warianty projektowe.

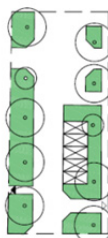
Zaulek Próchnika-Lipowa

ODCINEK O ZNACZNIE ZWIĘKSZONYM UDZIALE ZIELENI
powierzchnia całkowita: 1400m²
parkingi: 171m² = 12% > 10%
zieleni: 409m² = 29% > 20%
drzewa: 12 > wymagane 11,3 drzewa (na długości 85m)

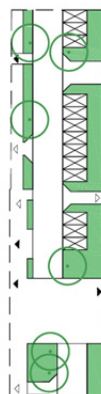
ul. 28 Pułku Strzelców Kaniowskich część północna

ODCINEK O ZNACZNIE ZWIĘKSZONYM UDZIALE ZIELENI
powierzchnia całkowita: 850m²
parkingi: 103m² = 12% > 10%
zieleni: 297m² = 35% > 20%
drzewa: 9 > wymagane 6,5 drzew (na długości 50m)

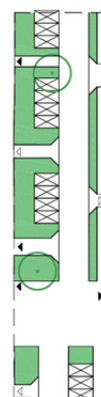
ul. 28 Pułku Strzelców Kaniowskich część południowa

ODCINEK O ZNACZNIE ZWIĘKSZONYM UDZIALE ZIELENI
powierzchnia całkowita: 740m²
parkingi: 52m² = 7% < 10%
zieleni: 263m² = 35,5% > 20%
drzewa: 8 > wymagane 5,3 drzew (na długości 40m)

ul. Lipowa – wariant 1

ODCINEK O ZNACZNIE ZWIĘKSZONYM UDZIALE ZIELENI
powierzchnia całkowita: 1200m²
parkingi: 134m² = 11% > 10%
zieleni: 300m² = 25% > 20%
drzewa: 6 < wymagane 9,3 drzew (na długości 70m)

ul. Lipowa – wariant 2

ODCINEK O ZNACZNIE ZWIĘKSZONYM UDZIALE ZIELENI
powierzchnia całkowita: 1200m²
parkingi: 141,5m² = 12% > 10%
zieleni: 332m² = 27,5% > 20%
drzewa: 2 < wymagane 9,3 drzew (na długości 70m)

Chociaż w każdym przypadku udało się osiągnąć nawet większy niż wymagany odsetek powierzchni biologicznie czynnych, które mogą być zajęte przez zielenią niską i średnio wysoką, problem stanowi zarówno liczba drzew (zbyt mało w rekomendowanych wariantach), jak i procent powierzchni zajęty przez miejsca postojowe (zbyt duży).

Liczba drzew, które można zasadzić na omawianych ulicach, wynika przede wszystkim z ograniczeń związanych ze zlokalizowaną pod ziemią infrastrukturą. Pasy terenu, na których mogą zostać wprowadzone nowe nasadzenia, biegną równolegle do osi ulic, więc w przypadku rekomendowanego „esowania” przesunięcie części jezdnej zajmuje dużą część tych obszarów. Z kolei miejsca postojowe to ten element wyposażenia ulic, na który mieszkańcy wskazywali jako na jeden z najważniejszych. Konieczne jest znalezienie kompromisu między tymi dwoma komponentami. Ponieważ wstępne studia projektowe wykazały także, że na całej, nie tylko środkowej części ulicy, możliwe jest uzyskanie znacznie większej powierzchni zieleńców niż wymagane w projekcie planu miejscowego, mogłyby one stanowić rodzaj „rekompensaty” za zmniejszoną liczbę drzew i zbyt wiele miejsc postojowych. Na przykład zamiast koncentrować zielenią w środkowych częściach ulic, można by zwiększyć powierzchnię biologicznie czynną na ich całej długości – oba te warianty mogłyby zostać zapisane jako równoważne. Kwestie te zostaną przedyskutowane z Miejską Pracownią Urbanistyczną.

ANEKS_ZESTAWIENIE UWAG INTERESARIUSZY

Zestawienie uwag interesariuszy pozyskanych podczas spacerów diagnostycznych, warsztatów planistycznych i weryfikacyjnych, dyżurów konsultacyjnych, spotkań roboczych, rozmów ambasadorów projektu oraz za pomocą poczty elektronicznej i mediów społecznościowych. Uwagi i notatki zostały uporządkowane tematycznie i chronologicznie.

Uwagi i opinie Interesariuszy Zamówienia zbierano w trakcie realizacji zadania stosując różne formy angażowania mieszkańców. W ich wyniku nawiązano kontakt z ponad 223 osobami, w tym:

- w trakcie warsztatów (planistycznych i weryfikacyjnych) z 128 osobami,
- w trakcie spacerów diagnostycznych z 14
- w trakcie dyżurów konsultacyjnych z 7
- w trakcie spotkań roboczych w Miejscu Spotkań z 12
- poprzez ankiety online z 45
- poprzez rozmowy via facebook z 15
- dzięki korespondencji mailowej z 2

Ponadto w trakcie ponad 100h pracy na ulicach, w podwórzach i na klatkach kamienic pięcioro ambasadorów projektu przeprowadziło kilkadziesiąt rozmów z mieszkańcami i przedsiębiorcami planowanych do przebudowy ulic.

Spacery diagnostyczne

9 grudnia 2017 odbyły się dwa spacery diagnostyczne dla mieszkańców ulic Próchnika i Lipowej (spacer po „zaułku” - 8 osób, spacer po Lipowej - 6 osób). Na trzecim spacerze, dla mieszkańców ulicy 28 Pułku Strzelców Kaniowskich nie pojawili się uczestnicy. Oba spacery trwały po ok. godzinie. W ich trakcie mieszkańcy zgłosili uwagi dotyczące obecnego kształtu ulic oraz wyrazili oczekiwania względem kształtu przebudów.

Uwagi zgłoszone przez mieszkańców w trakcie spaceru diagnostycznego 9.12.2017 ulicami Lipową (odc. 1 Maja - Próchnika) i Próchnika (Lipowa - Żeromskiego), na tzw. „zaułku”:

- Mieszkańcy kamienicy na rogu 1 Maja i Lipowej zgłosili, że wykonawcy przebudowy ul. Lipowej zniszczyli trawniki na al. 1 Maja. Wcześniej rosły tam wysokie kwiaty i młode drzewa, ale wszystko zostało rozjechane przez ciężki sprzęt i po zakończeniu robót nikt nie pofatygował się, aby naprawić to, co zostało zdewastowane. Zniszczone trawniki stały się dzikimi miejscami parkingowymi. Państwo zgłaszali też, że w okolicy jest zdecydowanie za mało zieleni.
- Mieszkancka Lipowej 9 zgłasza, że lokatorzy z jej kamienicy, w związku z pogorszeniem się dostępności miejsc parkingowych przy przebudowanym fragmencie Lipowej, rozważają pozew przeciwko Miastu. Wyrażono oburzenie, że na ulicy parkują osoby niemieszkające w okolicy, natomiast mieszkańcy muszą krążyć po sąsiednich ulicach, żeby znaleźć miejsce do parkowania i często jest to kilka przecznic od domu. Jako

właścicielka psa podnosi też problem braku miejsca do wyprowadzania zwierząt, co jest dla niej bardzo uciążliwe. Wspomina, że ławki na wyremontowanym odcinku Lipowej nie służą mieszkańcom, lecz są zajęte przez osoby spożywające alkohol, które zanieczyszczają te miejsca i sprawiają, że nikt z nich nie korzysta. Brak (niedostateczna liczba) patroli Straży Miejskiej sprawia, że problem jest nierozwiązany. Konieczne są stałe patrole, które zwiększą poczucie bezpieczeństwa wśród mieszkańców. Inne uwagi: mało koszy na śmieci; powinno być lepsze oświetlenie w okolicy.

- Właściciel narożnej kamienicy (Lipowa / Próchnika, narożnik płn-zach.) poinformował o planach inwestycyjnych. Planuje budowę mieszkań na piętrach kamienicy oraz restauracji z kawiarnią na parterze z witrynami i ogródkiem na ulicy. Planowane jest przebicie piesze do ul. Legionów - pasaż w prześwicie bramowym w przedłużeniu ul. Lipowej.
- Właściciel wnosi również o uwzględnienie pasażu pieszego do parku kieszonkowego na Pogonowskiego 10/12 oraz szerokie chodniki i brak możliwości parkowania na zakręcie.
- Głos wszystkich 8 uczestników spaceru: tak dla Strefy Zamieszkania (znak drogowy D-40) na tym odcinku ulic (ograniczenie prędkości do 20km/h, brak wyraźnego odróżnienia chodnika i jezdni, parkowanie tylko na miejscach wyznaczonych, pierwszeństwo dla pieszych).
- Więcej zieleni wysokiej i zieleńców (na tym odcinku ulic postulat nasadzenia robinii, ponieważ drzewa tego gatunku już tutaj rosną)
- Przewężenie do jednego pasa ruchu z zachowanym ruchem jednokierunkowym
- Oświetlenie uliczne ujednolicone z istniejącym już na nowo wyremontowanym odcinku ulicy Lipowej
- Uporządkowanie i usystematyzowanie miejsc parkingowych - jasno wyznaczonych i pilnowanych przez Straż Miejską
- Aby zapobiec zanieczyszczaniu chodnika przez psy, postulat stworzenia psiego ogródka
- Pytanie mieszkańca Próchnika: jaki będzie poziom jezdni po przebudowie, czy nie podniesie się zbyt wysoko? Uwaga powodowana troską o doświetlenie piwnic w remontowanej kamienicy.
- Estetyczne, miejskie barierki (jak na skrzyżowaniu Legionów / Zachodnia) ochronne na skrzyżowaniu Próchnika i Żeromskiego
- Jeśli nie powstanie strefa zamieszkania, to mieszkaniec proponuje do budowy chodnika użycie płyt granitowych, a jezdnię z asfaltu.

Uwagi zgłoszone przez mieszkańców w trakcie spaceru diagnostycznego 9.12.2017 ul. Lipową (odc. Więckowskiego - Zielona):

- Usłyszana diagnoza stanu obecnego: ulica jest parkingiem, w większości dla samochodów nie mieszkańców, lecz klientów instytucji i biznesów z Lipowej,

Więckowskiego, Zielonej i okolic (np. Zielonego Rynku). Potrzebne jest systemowe rozwiązanie parkowania: parkingi kubaturowe, rozszerzenie Strefy Płatnego Parkowania z niskim abonamentem dla mieszkańców. Głos mieszkanki: jeszcze niedawno dzieci grały w piłkę na tej ulicy, teraz jest to niemożliwe, bo ulica jest cały czas zastawiona samochodami.

- Diagnoza mieszkanki ul. Lipowej (odc. Zielona - 6 Sierpnia): Lipowa teraz to „smutny, ponury obrazek, tylko miejsca parkingowe”, „smutna pustynia”, a powinno być coś, co „cieszy oko”. Potrzebne są parkomaty.
- Prośba dwóch mieszkanki o nieumieszczanie ławek pod oknami mieszkań w niskich parterach od frontu, lecz tam, gdzie jest parter wysoki lub lokale użytkowe, np. Lipowa 20 lub 23.
- Tak dla Strefy Zamieszkania na tym odcinku ulicy oraz postulat pilnowania przez Straż Miejską
- Współwłaścicielka kamienicy: odsunąć ruch samochodowy od ścian kamienic (inaczej niż na Knychalskiego), ciągi piesze pod oknami.
- Problem psich kup: brak miejsc do wyprowadzania psów oraz brak kontroli Straży Miejskiej (czy właściciele mają woreczki). Rozwiązaniem jest wygrodzony teren z wybiegiem dla psów.
- Dużo zieleni: lipy na Lipowej, najlepiej usytuowane pośrodku ulicy tak, aby nie zabierały światła mieszkańcom niskich kondygnacji kamienic. Dobrze byłoby usytuować drzewa tak, aby korzystały z wody opadowej (rynnny spustowe). Głos współwłaścicielki kamienicy: klomby w podwyższeniu + część roślin w gruncie
- Głos współwłaścicielki kamienicy: kamienice można byłoby, po uzgodnieniu z właścicielami, obsadzić bluszczem. Jest ważne, aby uświadamiać właścicielom, że bluszcz nie niszczy budynku, tylko wzmacnia strukturę muru i odsysa wilgoć
- Dbałość o czystość ulicy po oddaniu jej do użytku - sąsiedni fragment Lipowej jest brudny.
- Pyt: dlaczego miejsca dla niepełnosprawnych wyróżniają się tak bardzo jaskrawo niebieską nawierzchnią? Odp.: Jest to wymóg prawny - Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z 3 lipca 2015 roku w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego.
- Nawierzchnia ulicy: należy sugerować kierowcom toru jazdy samochodem poprzez wyróżnienie nawierzchni - inny materiał, inny kolor.
- Postulat zbudowania zielonych miejsc parkingowych, porośniętych trawą - powierzchnia biologicznie czynna, wchłaniająca wodę deszczową.
- Dwoje mieszkańców Lipowej 20: parking rowerowy przed kamienicą, najchętniej zadaszony
- Lipowa 20 - rozważyć, czy nie da się połączyć przestrzeni prywatnej z publiczną poprzez likwidację lub obniżenie istniejącego ogrodzenia
- Oświetlenie uliczne - ujednolicone z przebudowanym już fragmentem Lipowej.
- Oświetlenie punktowe nad przejściami dla pieszych.
- Ruch jednokierunkowy na północ (Lipowa, odc. Więckowskiego - Zielona)
- Głos mieszkanki: może parking Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska mógłby być otwierany w weekendy (gdy stoi pusty)? Mogłyby tam się bawić dzieci,

można by zainstalować kosze do gry, które nie przeszkadzałyby w tygodniu w parkowaniu samochodów. Dzieci mogłyby tam jeździć na rowerze czy hulajnodze. Brakuje placów do zabaw dla dzieci w bliskiej okolicy.

Spotkania robocze z lokalnymi interesariuszami

14 i 15 grudnia 2017 odbyły się spotkania robocze w Miejscu Spotkań, w których udział wzięli zaproszeni przez ambasadorów projektu lokalni przedsiębiorcy, przedstawiciele służb (Policja, Straż Miejska) i pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Uwagi zgłoszone przez przedstawicieli Policji, Straży Miejskiej i Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej dnia 14.12.2017:

- Z punktu widzenia MOPS, jedną z ważnych konsekwencji remontów ulic jest poprawa jakości przestrzeni i jej wizerunku, szczególnie w centrum Łodzi. Istotne są także kwestie utrzymania ulic – likwidacja „graffiti” i zachowanie czystości, jak i zapewnienie odpowiedniej ilości koszy na śmieci. Policja potwierdza, cytując „teorię wybitej szyby” – zwiększenie wandalizmu i braku zainteresowania estetyką przestrzeni w przypadku, w którym jest ona zaniedbana.
- W ocenie Policji i SM przestrzeń ulic wskazanych do projektowania jest określana jako bezpieczna.
- Policja i SM zwraca uwagę na konieczność zapewnienia dobrego oświetlenia oraz, jeśli to jest możliwe, monitoringu wizyjnego, dotyczy to w szczególności otoczenia ławek, gdzie mogą wystąpić problemy ze spożywaniem alkoholu.
- Przedstawiciele Policji zgłosili szereg rekomendacji projektowych, związanych z kształtowaniem tzw. „architektury defensywnej” – np. wprowadzenie nasadzeń przy ścianie budynku aby uniknąć dostępu dla „grafficiarzy”, unikanie różnic wysokości w krawężnikach (kwestia dostępności), zachowanie wysokości zazieleni, tak aby umożliwić wgląd na całość przestrzeni ulicy, unikać przestrzeni bez dozoru, pozwalających na ukrycie się.
- Przedyskutowano kwestie spowolnienia ruchu w tym strefę parkowania oraz fizyczne mechanizmy (fakturowanie nawierzchni, progi spowalniające). Przedstawiciele Policjanci zwrócili uwagę na problem z progami dotyczący dostępu pojazdów służb ratowniczych (karetki) i pojazdy służb miejskich (śmieciarki), wspomniano także o kwestii hałasu wywołanego przez fakturowanie powierzchni ulicy.
- Przedyskutowano kwestie oddzielenia ruchu pieszego i kołowego, wspomniano o możliwości zastosowania dla tego celu zieleni.
- Pracownicy MOPSu wspomnieli o zmieniającym się charakterze dzielnicy i rosnącej liczbie młodych matek z dziećmi, m.in. dzięki pojawieniu się nowych

mieszkańców. Wskazano także, że na Starym Polesiu dzieci potrafią bawić się na ulicy.

- Problemem są psy i brak pojemników na psie odchody, które w efekcie zaśmiecają ulice.

Uwagi zgłoszone przez przedsiębiorców dnia 15.12.2017:

- Wskazano na konieczność zachowania skwerku przy ulicach 28 Pułku Strzelców Kaniowskich oraz 6 Sierpnia, wzmocnienia oświetlenia ulic oraz przebudowy przejść pieszych przez ul. Zieloną, która została określona jako „brama do miasta”;
- Skwerek został określony jako „zaniedbany” wskazano na konieczność dodania oświetlenia i przejścia dla pieszych przez teren skweru. Przestrzeń powinna być zaprojektowana jako bezpieczne miejsce;
- Zasugerowano możliwość umieszczenia wiat parkingowych dla rowerów;
- Przedyskutowano możliwe przekroje ulic – preferowany układ ulicy powinien pozwolić na umieszczenie chodników, dwóch rzędów miejsc postojowych i przejazdu ulicą z dwoma pasami ruchu;
- Wskazano na konieczność zapewnienia dedykowanych miejsc postojowych obsługujących usługi specjalistyczne, ze względu na konieczność dojazdów związanych z pracą;
- Wskazano na konsekwencje związane z obecnym zakresem strefy płatnego parkowania (SPP) i parkowanie na ulicach na jej granicy przez przyjezdnych;
- Zasugerowano konieczność zwiększenia ilości zieleni oraz miejsc dla mieszkańców (ławek), wskazano także na potrzeby dostarczenia infrastruktury dla właścicieli psów (np. kosze i worki).
- Właściciele firmy VIKING-Graf zwrócili uwagę na trzy kwestie dotyczące obszaru:
 - pierwsza dotyczy wymagań związanych z dostawami i wywozem produktów realizowanych przez podmioty działające w terenie. Oznacza to konieczność zapewnienia dostępu do samochodów dostawczych i ciągników siodłowych. Możliwość obsługi jest kluczowym warunkiem funkcjonowania przedsiębiorców w tej części miasta;
 - przez część ulic Polesia, w opinii przedsiębiorców, jest prowadzony ruch tranzytowy (m.in. 6 Sierpnia od Strzelców Kaniowskich, Zielona od Strzelców Kaniowskich, ul. Więckowskiego, 1 Maja i Próchnika), ruch w kierunkach wschód-zachód na tych ulicach wzrasta się w okresie szczytu porannego i popołudniowego, projekty spowalniania ruchu powinny to uwzględniać;
 - na terenie dzielnicy mieści się wiele instytucji, które są „generatorami ruchu” – dojeżdża do nich znaczna ilość użytkowników, głównie samochodami osobowymi, generując potrzeby parkingowe, są to: kampus WAM, siedziba KRUS, zespoły biurowe na terenie dzielnicy.
- Przedstawiciele firmy VIKING-Graf wyrazili chęć przeniesienia swojej działalności, tłumacząc się ograniczeniami w dostępie do nieruchomości, potencjalnie

wywołanymi przebudową ulicy. Pracownik BRiRM zasugerował kontakt z BOI UMŁ;

- Zawężenie ulic powoduje szereg efektów ubocznych – zawężenie ulic powoduje problemy z omijaniem pojazdów realizujących dostawy, w opinii mieszkańców problemem jest także dopuszczenie ruchu na kontrapasach, ze względu na bezpieczeństwo, dotyczy to w szczególności odcinków ulic Lipowa-Próchnika. W idealnym scenariuszu szerokość jezdni powinna pozwolić na swobodny przejazd dwóch samochodów obok siebie, co umożliwi omijanie zatrzymanego pojazdu;
- Zły stan ulicy (szczególnie Ul. 28 Pułku Strzelców Kaniowskich) powoduje, że na ulicach zalegają kałuże, problem jest odczuwany np. przez przedszkole Koliberek, głównie ponieważ dowożenie dzieci odbywa się poprzez zatrzymanie na ulicy;
- Dyskutowano o możliwości zapewnienia parkowania pod kątem 45 st. jako sposobu na poprawę ilości i jakości miejsc postojowych. Zwrócono uwagę na problemy z niedoborami w tym zakresie. Wskazano także potrzebę uwzględnienia wydzielonych miejsc na pojazdy dostawcze;
- Uczestnicy spotkania wspomnieli o problemie z brakiem infrastruktury dla właścicieli psów. Przedstawiciel firmy Ventra zwrócił uwagę na problem z podrzucaniem psich odchodów do skrzynek gazowych jako alternatywy dla śmietników.
- Przedyskutowano wymagania związane z działalnością firmy VIKING-Graf przy ul. 28 Pułku Strzelców Kaniowskich. Dwa razy w tygodniu firma jest obsługiwana przez ciągniki siodłowe z naczepami oraz dziesięć razy przez mniejsze samochody dostawcze. W dni robocze dodatkowo do zakładu przyjeżdża ok 120 pracowników. Zapytani o motywację dla lokalizacji firmy, przedstawiciele wskazali na kwestie związane z wygodnym dostępem dla pracowników (lokalizacja w centrum miasta) oraz możliwością obsługi przez pojazdy zaopatrzenia.

Dyżury konsultacyjne i wywiady Ambasadorów

Uwagi zgłoszone przez Interesariuszy w trakcie dyżurów konsultacyjnych prowadzonych w poniedziałki grudnia 2017 i stycznia 2018 oraz w trakcie wywiadów prowadzonych przez Ambasadorów projektu na ulicach.

Dyżur I - 11.12.2017

W czasie dyżuru przyszła 1 os. - mieszkanka ul. Lipowej (Więckowskiego – Zielona). Zgłosiła następujące uwagi i propozycje:

- bardzo dużo parkujących, w tym głównie osoby przyjezdne, praktycznie cały dzień (w ciągu dnia Zielony Rynek i miejsca pracy, wieczorami i w weekendy korzystający z siłowni, fitnessu)
- zupełny brak zieleni
- dzieci bawią się na ulicach
- nie ma gdzie wyprowadzić psa
- propozycja nasadzenia drzew w miejscach, gdzie przy kamienicach są rynny
- kaskadowe nasadzenia zieleni w podwyższonych klombach
- tam, gdzie nie da się posadzić drzew, nasadzenia z bluszczu zimozielonych oraz z winobluszczu na siatkach przy ścianach kamienic
- zielone miejsce na środku jezdni, które ograniczy prędkość, a w nim miejsce na ławki oraz zabawy dla dzieci
- propozycje nasadzeń zróżnicowanych kolorystycznie, kwitnących przez cały sezon, wybarwiających się jesienią

Dyżur II – 18.12.2017

W czasie dyżuru przyszły 2 os. – dzielnicowi Policji. Zgłosili następujące uwagi i propozycje:

- problem z parkowaniem przy ul. Lipowej oraz z przejazdem ulicą na odcinku Zielona – 6. Sierpnia (proponowane jest dozwole nie parkowania tylko po jednej stronie ulicy)
- kamienice z numerami nieparzystymi przy ul. Lipowej – wyposażyć w bramy – mieszkańcy narzekają na gromadzenie się obcych w bramach i na klatkach, w tym narkomanów (pozostawione strzykawki i inne nieczystości)
- nie robić progów częściowych, jak na obecnie zrealizowanych odcinkach, a jeden na całej długości, by uniemożliwić ich omijanie
- przy każdym skrzyżowaniu ustawić barierki/ słupki uniemożliwiające niewłaściwe parkowanie
- lustra na skrzyżowaniach zwiększające widoczność
- Lipowa – Próchnika – problem z parkowaniem, mieszka wielu cudzoziemców
- propozycja, by Lipowa (Więckowskiego – Zielona) była jednokierunkowa

Dyżur III – 8.01.2018

W czasie dyżuru przyszedło 4 os. – mieszkanki ul. Próchnika 51(zaułek) oraz mieszkańcy ul. Lipowej (Więckowskiego – Zielona). Zgłoszono następujące uwagi:

- w zaułku jest bardzo duża akustyka – dźwięk niesie się od ulicy wysoko w górę
- panie wyraziły niechęć wobec tworzenia restauracji w parterze narożnej kamienicy
- jest duża potrzeba zazielenienia ulicy, ale z uwagą na parkujących, w tym na m.in. klientów poradni rehabilitacyjnej
- zdarza się, że na zakręcie blokują się duże samochody
- na chodniku przy remontowanej kamienicy narożnej stoi od dawna kontener, przejście możliwe jest jedynie jezdnią
- nie wiadomo co dalej z remontem narożnej kamienicy, co tam będzie, kiedy – teraz miejsce odstrasza, remont prowadzony jest w sposób znacząco utrudniający funkcjonowanie mieszkańcom sąsiednich kamienic (bez osłon na rusztowaniach)
- brak koszy na śmieci i na psie odchody
- problem z psimi odchodami, Straż Miejska nie daje mandatów za niesprzątanie
- problem z „menelami” zajmującymi ławki”
- Straż Miejska nie reaguje na wezwania, nie pojawiają się
- w remontowanej kamienicy zrobiono wejścia z chodnika – są one niezabezpieczone i osoby słabo widzące lub niewidome mogą być w niebezpieczeństwie
- parkujące auta często zajmują znaczną część chodnika, utrudniając przejście pieszym, zwłaszcza niepełnosprawnym
- zamiast małych drzewek warto pomyśleć o większych nasadzeniach, o dużych drzewach
- przy ul. Lipowej należy zwrócić uwagę na stojącą wodę, zwłaszcza we wjazdach do bram
- remontuje się ulice, a co z kamienicami? (nr 19, nr 25)
- węzeł cieplny w podwórzu, ale nie można się podłączyć, a przecież mamy zanieczyszczone powietrze (Lipowa 19)
- na ulicy by się przydało trochę zielonego i trochę ławek
- bardzo dużo parkujących samochodów

W grudniu 2017 i styczniu 2018 pięcioro ambasadorów projektu prowadziło rozmowy (ponad 100h) na ulicach, w podwórkach i na klatkach schodowych kamienic.

Uwagi zebrane przez Ambasadorów:

- Ogólna refleksja wszystkich Ambasadorów: mieszkańcy ul. Strzelców Kaniowskich znacząco odbiegają nastawieniem od mieszkańców ulic Lipowej i Próchnika. Są nastawieni bardziej nieufnie do zmian, są pasywni, pytani częściej werbalizują niezadowolenie z powodu zapowiadanej przebudowy, powątpiewają w jej sens i podejrzewają, że po przebudowie ich życie ulegnie pogorszeniu. Przyczyny tego stanu rzeczy nie znamy. Być może znaczenie ma przebudowa początkowego fragmentu ul. Strzelców Kaniowskich - mieszkańcy narzekają na bałagan, hałas powodowany przez osoby spożywające alkohol, brud przez nie pozostawiany i brak dbałości o porządek ze strony służb miejskich.
- 1.12.2017: Rozmowa z urzędnikami Wojewódzkiego Instytutu Ochrony Środowiska: zaciekawienie konsultacjami, wyrażenie zgody na umieszczenie tablicy informacyjnej na ogrodzeniu Instytutu. Rozmowa z zarządcami nieruchomości przy Lipowej 15/17 (lokale usługowe w budynku fabrycznym): wyraźna troska o więcej miejsc postojowych, mimo posiadania własnego dużego parkingu zlokalizowanego w obrębie nieruchomości. Pytanie, czy będzie możliwy dojazd do posesji w trakcie remontu.
- 1.12.2017 Rozmowy z właścicielami ogrodzeń w sprawie wywieszenia tablic informacyjnych. 1,5h rozmowa z proboszczem Parafii pw św. Mateusza Ewangelisty z ul. Strzelców Kaniowskich. Proboszcz rozgniewany, nieufny, zamknięty na jakąkolwiek możliwość współpracy. Główny argument: nie ulice trzeba remontować, lecz kamienice i mieszkania najuboższych mieszkańców Starego Polesia, w szczególności tych, z którymi ma kontakt proboszcz (kwartał: Żeligowskiego, Zielona, Pogonowskiego, Andrzeja) - ludzie żyją często bez toalet i łóżek.
- 4.12.2017: instalacja 8 tablic informacyjnych z plakatami i informacjami o projekcie. W trakcie wieszania pierwsze rozmowy z mieszkańcami. Przychylne reakcje i zaciekawienie mieszkańców.
- 4. - 5.12.2017: pierwsze rozmowy z właścicielami małych biznesów. Ogólne wrażenie: zniechęcenie, postawa nieufna, wyraźna obawa o to, czy będzie możliwość dojazdu, a potem miejsca postojowe. Brak artykułowanej chęci do uczestniczenia w konsultacjach. Rekomendacja: mail do urzędu z pytaniem o pomysły na rozwiązanie problemu parkowania na ul. Próchnika, Lipowej i Strzelców Kaniowskich. Co można komunikować mieszkańcom? Zaproszenia na spotkanie dostarczone do: Poradnia Medar i Apteka przy PSK 6/10, Kancelaria Prawnicza przy PSK 11, sklep motoryzacyjny przy PSK 15, sklep konopny (PSK 16), Wiking Graf (PSK 25/27), solarium róg Zielonej i Lipowej, poradnia i sklep ortopedyczny przy Próchnika 51, Ventra z Lipowej 4.
- 8.12.2017 Mieszkanca ul. Lipowej: nie chce słuchać o ulicach, bo ma toaletę na podwórzu, a płaci 900zł komornego.

- 8.12.2017 Mieszkańcy zwracają uwagę na zaniedbanie przebudowanych fragmentów ulic (psie kupy, śmieci, menele), brak miejsc do parkowania, brak mandatów wystawianych przez Straż Miejską.
- 11.12.2017 Mieszkanka z PSK 6-10: kałuże, dewastacje drzewek - kasztanowców, brak ławek, pędzące auta, info o istniejącej przebudowie: zaniedbany odcinek, brudny, niedogładany przez służby, pijacy są agresywni czasami, Pani nie może swojej mamy na ławkę wyprowadzać.
- 12.12.2017 Mieszkaniec Strzelców Kaniowskich: potrzebne oświetlenie nad przejściami dla pieszych.
- 12.12.2017 Rozmowa w poradni Medar na Strzelców: konieczne ławki przed poradnią, bo w poczekalni miejsca za mało. Kłopot z kałużami - często starsze osoby podwożone do poradni samochodami przez dzieci lub taksówkarzy muszą wysiadać na przejściu dla pieszych, bo nie są w stanie przeskoczyć kałuży.
- 14.12.2017: Mieszkanka Strzelców - plac zabaw usytuować w otwartym podwórzu na Strzelców 14
- 14.12.2017: Mieszkanka Strzelców - przed poradnią na Strzelców zrobić parking na 10 minut, 4 ławki na tym odcinku ulicy: Strzelców 7, 9, 6/10 oraz 12.
- 14.12.2017: Mieszkaniec Strzelców, odc. Więckowskiego / Zielona: stojaki na rowery na PSK 6/10 (poradnia) oraz PSK 13/15, 4 ławki na tym odcinku. Trawniki wzdłuż całej ulicy, dużo koszy na śmieci.
- 15.12.2017 Mieszkanka Lipowej odc. Zielona - 6 Sierpnia: ulica rozjeżdżana przez samochody. Uszkodzone drzewa. Potrzebne słupki, kosze na śmieci oraz ławki.
- 15.12.2017 Potrzebne lustro na skrzyżowaniu Lipowa x 1 Maja
- 15.12.2017 Skrzyżowanie Strzelców Kaniowskich x Więckowskiego - w nocy głośno (pijacy), potrzebny monitoring
- 15.12.2017 Mieszkaniec Strzelców Kaniowskich (odc. Zielona - 6 Sierpnia): dużo koszy na śmieci, ławki na rogu z Zieloną oraz vis a vis skweru przy 6 Sierpnia. Plac zabaw na działce narożnej Strzelców / Zielona (narożnik pd - wsch).
- 15.12.2017 Mieszkaniec Strzelców: na rogu Strzelców / 6 Sierpnia na skwerze zrobić plac zabaw
- 15.12.2017 Mieszkanka zaułka: więcej koszy na śmieci, więcej koszy na odchody, nie chce drzew. Konieczne są bariery zabezpieczające zejścia do piwnic na Próchnika 49
- 15.12.2017: Mieszkanka Lipowej: zaułek zrobić w tym stylu, co przebudowany fragment Lipowej, tylko więcej kwiatów i trawników
- 18.12.2017 Mieszkanka Próchnika 51: sprzeciw wobec usytuowania restauracji w zaułku, miejsce jest zbyt akustyczne, odgłosy z ogródka restauracyjnego będą przeszkadzać mieszkańcom. Sytuacja na zaułku obecnie jest skandaliczna: kontener stoi wiele miesięcy na chodniku tarasując przejście, osoby z problemami w poruszaniu się zmuszone do chodzenia po jezdni. Przebicie do Legionów - bardzo dobry pomysł. Problem z zejściami do piwnic na Próchnika 49.
- 18.12.2017 Mieszkanka zaułka: zieleń jako rozpraszacz hałasu. Żeby było jak najbardziej zielono i było miejsce do wyprowadzania psów. Należy uważnie wyprofilować nawierzchnię, żeby woda szybko spływała do kanalizacji. Potrzeba dużo koszy na śmieci i psie kupy na zaułku

- 8.01.2018 Mieszkańcy i użytkownicy zaułka apelują o przystanek MPK jak najbliższej skrzyżowania Próchnika i Żeromskiego.
- 8.01.2018: Mieszkanka Lipowej 19: problem z kałużami, po deszczach woda w każdej bramie i wjeździe do posesji.
- 8.01.2018: Mieszkaniec Strzelców, odc. Więckowskiego - Zielona: więcej koszy na śmieci i ławek (co najmniej 6 na tym odcinku)
- 9.01.2018 Mieszkanka Strzelców: plac zabaw przed Miejscem Spotkań, 4 ławki na tym odcinku ulicy.
- 29.01.2018 Starszy pan, mieszkaniec Strzelców 6/10: jest ok, jak jest, są to bez sensu wydawane pieniądze na przebudowy.
- 29.01.2018 Mieszkanka Strzelców 12: należy przyciąć gałęzie kasztanowców, bo zasłaniają światło mieszkańcom wyższych kondygnacji, nawet latem muszą wcześniej włączać światło. Wielkim utrudnieniem dla osób starszych jest pozostawienie dziur w chodniku po starych, wyciętych kasztanowcach. Jest wielki problem z parkowaniem - naprzeciwko w kamienicy mieszkają studenci, nierzadko po 2, 3 osoby w mieszkaniu i każda ma swój samochód. Rozszerzenie SPP bardzo na tak.
- 29.01.2018: Mieszkanka Strzelców 13: przebudowa ok, ale pamiętajcie, że tu mieszka dużo osób starszych.
- 29.01.2018: Pan z obsługi technicznej Lipowa 21 - niezadowolony z kształtu przebudowy ul. Lipowej między 1 Maja i Więckowskiego. „Za wąsko”, był przypadek, gdy nie mógł przejechać wóz straży pożarnej. Klomby z zielenią są zaniedbane. Urząd nie wywiązuje się z dbania o porządek. Podobnie z odśnieżaniem tego fragmentu odnowionej ulicy.
- 30.01.2018 Mieszkanki zaułka: będziemy bronić robinii. Jeśli ma umrzeć, niech umrze, ale bez wycinania. To drzewo jest ważne dla wielu mieszkańców zaułka - jest duże, kwitnie, pachnie. Jest oazą zieleni dla wielu mieszkańców wyglądających przez okno.

Warsztaty planistyczne (I tura)

9, 10 i 11 stycznia 2017 w Miejscu Spotkań (ul. 28 Pułku Strzelców Kaniowskich 9) odbyły się warsztaty planistyczne dla mieszkańców pięciu odcinków planowanych do przebudowy ulic. W pierwszym warsztacie wzięło udział 14 uczestników i uczestniczek, w drugim - 29, w trzecim zaś - 25 (razem 68 osób). W trakcie warsztatów (na makiecie) mieszkańcy wnieśli uwagi dotyczące obecnego kształtu ulic oraz wyrazili oczekiwania dotyczące przyszłych rozwiązań w projektowanej przestrzeni ulic.

Warsztat dnia 9.01.2018: ul. Lipowa / Próchnika (zaułek)

Zgłoszone przez mieszkańców problemy:

- Ulice są zastawione samochodami zaparkowanymi przez kierowców unikających opłat w Strefie Płatnego Parkowania oraz przez mieszkańców przebudowanego odcinka ul. Lipowej.
- Liczba samochodów zaparkowanych niewłaściwie (na chodniku, wjazdach, zawężając jezdnię) jest ogromna, co utrudnia funkcjonowanie np. śmieciarek, które mają problemy z dotarciem do obsługiwanych posesji.
- Zgłoszono problem z akustyką na narożniku ulic Lipowej i Próchnika - rozmowy na ulicy słychać nawet na trzecim piętrze.
- Dzieci z tego odcinka ulic nie mają gdzie się bawić. Matki z dziećmi najbliższe miejsce mają na ul. Legionów.
- Duże natężenie ruchu samochodów w godzinach szczytu - uciążliwe dla mieszkańców, powoduje niebezpieczne sytuacje na samym zakręcie oraz utrudniony jest wyjazd z miejsc postojowych.
- Przychodnia ortopedyczna i punkty usługowe pracują w godzinach pokrywających się z czasem powrotu mieszkańców z pracy, wskutek czego brakuje miejsc postojowych. Przychodnia, w opinii mieszkańców, obsługuje 20 - 30 osób dziennie, które pozostawiają pojazdy na czas zabiegu rehabilitacyjnego (tj. do 2h).
- Dużym problemem jest zanieczyszczenie chodnika przez psie odchody. Źródłem problemu jest brak miejsc do wyprowadzania psów oraz niedostatek koszy na śmieci i odchody.
- Na już wykonanym odcinku ul. Lipowej (al. 1 Maja - Więckowskiego) lampy po wschodniej stronie ulicy dają zbyt mało światła - powinny lepiej oświetlać całość ulicy.
- Tereny już wyremontowane, ale też przed remontem, nie są utrzymywane (według obserwacji mieszkańców) oraz nie są dostatecznie często sprzątane.

Postulowane rozwiązania przy przebudowie ulic Lipowej i Próchnika (zaułek):

- Więcej zieleni (wysokiej i niskiej) na ulicy. Lipy na Lipowej, robinie na Próchnika.
- Grupowanie drzew i krzewów w większe zieleńce stanowiące narzędzie w esowaniu toru jazdy samochodów.

- Postawiono pytanie, chwilowo bez odpowiedzi, np. co lepsze: kilka drzew dużych czy więcej mniejszych?
- Rozważano warianty przebiegu wyznaczonego toru jazdy dla samochodów na zakręcie ulic Lipowej i Próchnika. Ostatecznie uczestnicy warsztatu nie wybrali, który wariant jest lepszy: dosunięcie toru jazdy do ścian kamienic po stronie zachodniej czy wschodniej? Należy rozważyć plusy i minusy obu wariantów oraz możliwości ze względu na promień skrętu większych pojazdów: straży pożarnej, MPO lub autobusów.
- „Mieszkańcy dla miasta, czy miasto dla mieszkańców?": w projektowaniu należy pamiętać o funkcjach istotnych z punktu widzenia codziennych czynności mieszkańców: dużo miejsc postojowych, dużo zieleni oraz poprawa bezpieczeństwa na ulicy.
- Akceptacja miejsc postojowych usytuowanych prostopadle do osi ulicy.
- Sprzeciw mieszkańców w sprawie ławek na zakręcie uzasadniany złą akustyką miejsca oraz poprzednimi zdarzeniami z nietrzeźwą młodzieżą w tym miejscu.
- Akceptacja rozszerzenia Strefy Płatnego Parkowania (z abonamentem dla mieszkańców)

Warsztat dnia 10.01.2018: ul. Lipowa (odc. Więckowskiego - Zielona)

1. Układ ulicy

- Mieszkańcy nie mieli szczególnych preferencji w kwestii układu, wskazywali przede wszystkim na kwestię pogodzenia miejsc postojowych z zielenią – jednego i drugiego powinno być jak najwięcej.
- Należy wyraźnie zaznaczyć wjazdy do bram, aby uniknąć ich blokowania.
- Ograniczenie prędkości np. poprzez wprowadzenie szykan nie stanowi problemu dla mieszkańców.
- Można pomyśleć o pasach zieleni wzdłuż kamienic, które nie mają usług w parterach.
- Gdzie będzie zgarniany śnieg zimą?

2. Miejsca postojowe

- Kluczowa kwestia – należy zapewnić jak największą liczbę miejsc postojowych
- Konieczna jest regularna kontrola, czy samochody są zaparkowane prawidłowo.
- Konieczne jest wprowadzenie strefy płatnego parkowania – obecnie na Lipowej parkują osoby, które unikają opłat na należących do strefy ulicach w sąsiedztwie, np. pracownicy Zielonego Rynku, którzy zostawiają samochody na cały dzień. Konieczna jest większa rotacja, przede wszystkim przy Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska.
- Niektóre kamienice posiadają własne miejsca postojowe na podwórzach i nie potrzebują dużej liczby miejsc na ulicy.
- W okolicy znajdują się m.in. szkoły tańca i kravmagi, więc między 17 a 20 wiele miejsc jest zajętych przez osoby przyjeżdżające na zajęcia
- Miejsca powinny być wyraźnie zaznaczone, a między strefą dla pieszych a miejscami postojowymi można wprowadzić słupki, dobrze widoczne dla kierowców

3. Materiały

- Wskazano na bruk jako materiał, który może generować hałas

4. Zielen – układ

- Mieszkańcy nie mieli preferencji odnośnie układu zieleni, zasugerowali jednak, że obszar przy najwyższych kamienicach jest zacieniony i drzewa mogą tam nie przetrwać z uwagi na brak słońca

5. Zielen wysoka

- Preferowane są lipy z uwagi na nazwę ulicy i zapach (pojawiły się jednak także wątpliwości odnośnie brudzenia)
- Większość konsultowanych mieszkańców opowiedziało się przeciwko topolom, które łatwo się łamią, brudzą i wiele osób jest uczulone na ich pyłki

6. Zielen niska

- Trawa – nie, raczej krzewy (bukszpany, tawuły), pnącza i bluszcze (na siatkach lub specjalnych mocowaniach, nie bezpośrednio na murach)

- Jeśli wzdłuż kamienic pojawią się pasy zieleni, należy zapewnić odpowiednią izolację fundamentów.
7. Infrastruktura
- Odwodnienie stanowi problem na ulicy – jest tylko jeden wpust odprowadzający deszczówkę, a w bramach stoją kałuże wody.
8. Czystość
- Jeden z mieszkańców zapytał o odpowiedzialność za odśnieżanie chodnika przed kamienicą w przypadku wprowadzenia *shared space* – jeśli chodnik nie jest wizualnie wydzielony (linią, krawężnikiem, kolorem itp.), miasto jest odpowiedzialne za utrzymanie całej strefy.
 - Wskazana jest regularna kontrola straży miejskiej.
 - Konieczne jest wprowadzenie większej liczby śmietników – obecnie ich brakuje i mieszkańcy skarżą się na rozrzucone lub pozostawiane np. na parapetach śmieci
 - Jeden z największych problemów stanowią psie odchody – wskazane jest umieszczenie koszy na śmieci, jednak mieszkańcy nie są zainteresowani wydzieleniem specjalnej strefy dla psów (brak miejsca, konflikty związane z lokalizacją pod oknami)
9. Ławki
- Mieszkańcy w większości nie są zainteresowani ławkami bojąc się o ich nieodpowiednie wykorzystywanie (picie alkoholu) – sugerują ograniczenie ich liczby do minimum, ustawienie w miejscach dobrze widocznych i oświetlonych.
10. Bezpieczeństwo
- Na ulicy stosunkowo rzadko zdarzają się niebezpieczne sytuacje, dość częsty jest jednak wandalizm (niszczenie małej architektury w podwórzach, niszczenie samochodów)
 - Należy unikać projektowania miejsc ciemnych i zakamarków.
 - Samochody jeżdżą po ulicy z niewielką prędkością – piesi czują się bezpiecznie.
 - Odpowiednie oświetlenie jest niezbędne.
11. Oświetlenie
- Nie omawiano szczegółów oświetlenia, ale powinno zapewniać bezpieczeństwo.
12. Monitoring
- Obecnie monitoring jest zapewniony przy wejściach do kamienic nr 23 i 27 oraz przy urzędzie
 - Mieszkańcy sugerowali monitoring na ulicy jako narzędzie poprawy bezpieczeństwa
13. Inne
- Mieszkancka kamienicy nr 23, która jest przewodniczącą wspólnoty, prosiła o odpowiednio wczesne powiadomienie o planowanym rozpoczęciu robót, aby uzgodnić z wykonawcą równoległe wykonanie izolacji fundamentów budynku

- Niedaleko znajduje się sklep monopolowy, a na rogu Zielonej ma zostać otwarty punkt gastronomiczny, gdzie wspólnota nie pozwoliła na sprzedaż alkoholu, naprzeciwko – pub.
- Pod numerem 20 mieszka sporo studentów, jednak nie generują hałasu ani problemów.
- W okolicy ma powstać nowy budynek z garażem podziemnym.

Warsztat dnia 11.01.2018: ul. 28 Pułku Strzelców Kaniowskich (odc. Więckowskiego - 6 Sierpnia)

1. Układ ulicy

- Na skrzyżowaniu ul. Strzelców Kaniowskich oraz ul. 6 Sierpnia od zawsze zdarzało się wiele wypadków – kiedyś nawet po kilka stłuczek w tygodniu, obecnie ok. 2 w miesiącu. Na skrzyżowaniu nie ma sygnalizacji świetlnej, ale znak STOP, ignorowany przez kierowców wjeżdżających w ul. Strzelców, której perspektywa (regularna, długa aleja) sprawia, że ulica ta wydaje się mieć priorytet i pierwszeństwo przejazdu. Wskazane byłoby wprowadzenie sygnalizacji oraz/lub – jeśli zostanie zastosowane esowanie przebiegu ulicy – wprowadzenie drzew bliżej osi drogi, co skróciłoby długą perspektywę.
- Pojawiła się opinia, że przy mniejszym ruchu samochodowym na ulicy będzie spokój, a w tej chwili trudno się mieszka przy ulicy przelotowej.
- Najskuteczniejszy spowalniacz ruchu kołowego – ludzie – jest skuteczny na odcinku od ul. Więckowskiego do Zielonej, gdzie znajduje się dużo budynków mieszkalnych oraz sporo usług w parterach. Odcinek Zielona-6 Sierpnia ma bardziej przemysłowy charakter, ponadto jest tam wiele niezabudowanych działek – samochody jeżdżą tam szybciej. Wskazane jest tam zastosowanie esowania lub innych rozwiązań spowalniających ruch.
- Brak przejścia dla pieszych po jednej (zachodniej?) stronie przez ul. Zieloną – piesi przechodzą tam nielegalnie, ale nie zdarzają się wypadki, a przez istniejące przejście po drugiej stronie stosunkowo łatwo dostać się na drugą stronę ulicy – kierowcy zatrzymują się.
- Właściciel firmy Viking wyraził obawy, że w przypadku ograniczenia ruchu kołowego na ulicy Strzelców Kaniowskich, ruch przeniesie się na równoległe Żeligowskiego i Żeromskiego, powodując ich większe zakorkowanie.

2. Miejsca postojowe

- Zdecydowana większość mieszkańców wskazuje, że należy zapewnić jak największą liczbę miejsc postojowych oraz strefy płatnego parkowania.
- Istnieje potrzeba zapewnienia miejsc dla osób z niepełnosprawnościami korzystających z usług przychodni.
- W budynku nr 6/10 na wszystkie lokale (około 80), jest dostępne jedynie 20-25 miejsc parkingowych w podwórzu, a reszta mieszkańców walczy o miejsca postojowe z klientami przychodni oraz rodzicami dzieci z przedszkola, dopiero po godzinie 21:00 jest miejsce;

- Mieszkancka opowiedziała, że zamieniła się z córką na mieszkania, ponieważ córka posiada samochód i miała problemy z parkowaniem (między Zieloną a 6 Sierpnia), a ona sama korzysta z transportu publicznego.
- Studenci UMED parkują na ul. Strzelców, zastawiając ją całą samochodami, bo parkowanie jest blisko i darmowe;
- Na całej długości ulicy Strzelców parkują samochody, ograniczając widoczność i powodując niebezpieczne warunki przekraczania ulicy;
- Po dyskusji z przedstawicielką przedszkola „Koliberek” przedyskutowano możliwość zastosowania rozwiązań analogicznych do ulicy Zacisze tzn. miejsc postojowych typu 'Kiss & Ride' na co najmniej trzy stanowiska dla osób dowożących dzieci. Wg informacji z usług przedszkola korzysta około 40 osób, w szczytowym okresie z dojazdów korzysta ok 20 samochodów, jest to krótkotrwały postój (ok 5' na dowóz lub odbiór dzieci), a samochody nie mogą wjeżdżać na podwórze.
- Kościół nie generuje wielkiego ruchu kołowego, głównie w czasie mszy w niedzielę o 8 rano i o 12, a także w Boże Ciało i podczas komunii (zdarzało się, że forma Viking udostępniała swój parking)
- Niektóre kamienice (m.in. 21 i 23) mają parking na własnej posesji

3. Zieleń wysoka

- Drzewa na skwerze przy ul 6 sierpnia są wysokie i zlokalizowane od strony południowej, zacinając skwer – powoduje to, że ludzie siadają tam niechętnie, całe miejsce jest dość mroczne i działa głównie jako skrót. Mieszkańcy pytali także o działkę obok – czy należy do willi, czy jest miejska i udałoby się tam wprowadzić jeszcze większą strefę zieloną?
- Wzdłuż ulicy rosną główne kasztanowce – spadające kasztany uruchamiają alarmy samochodowe, co przeszkadza mieszkańcom w nocy.

4. Infrastruktura

- Kratka ściekowa na ulicy w lokalnie najwyższym punkcie, nie spełnia swojej roli odwadniającej, woda zbiera się na skraju jezdni. Konieczne jest przeprojektowanie systemu kanalizacji deszczowej, który nie sprawdza się na ulicy. Mieszkańcy wskazali jednocześnie na problem z drzewami zlokalizowanymi przy miejscach postojowych – służby porządkowe nie są w stanie usunąć jesienią liści spadających na ziemię (samochody zajmują miejsca praktycznie cały czas), w związku z czym blokują one wpusty kanalizacji deszczowej.
- Kamienica numer 13 nie ma dojazdu dla śmieciarki, więc mieszkańcy noszą śmieci do innych pojemników;

5. Czystość

- Wzdłuż całej ulicy brakuje śmietników.
- Pytanie do Miasta, które jest właścicielem śmietnika w podwórzu budynku 6/10, czy jest możliwe obudowanie go i uporządkowanie spontanicznego wysypiska obok niego?

6. Ławki

- Konsultowani mieszkańcy nie opowiedzieli się przeciwko ławkom – obserwują co prawda w okolicy, w już zmodernizowanych fragmentach sąsiednich ulic lub skwerach, użytkowanie ich do picia alkoholu lub spania, jednak nie dzieje się to przez całą dobę i przestrzeń ta jest także dostępna dla mieszkańców i dzieci.
- Wskazano na potrzebę zlokalizowania ławek przed przychodnią jako formy zewnętrznej poczekalni;

7. Bezpieczeństwo

- Ulica raczej jest bezpieczna, ale są miejsca „z problemami”, m.in. pod numerem 21 i 23 (obserwacje sąsiada)
- Na fragmencie ulicy między ul. Zieloną i ul. 6 Sierpnia samochody poruszają się z dużą prędkością.
- Straż miejska nie reaguje na wezwania telefoniczne;

8. Oświetlenie

- Porządne oświetlenie jest potrzebne zwłaszcza przy pustostanach oraz tam, gdzie sąsiedzi obserwują problemy (m.in. kamienice nr 21 i 23)
- Potrzebne jest dobre oświetlenie na skwerach.

9. Monitoring

- Mieszkańcy sugerowali monitoring na ulicy dla poprawy bezpieczeństwa, zwłaszcza na skrzyżowaniach (ruch kołowy)

10. Inne

- W okolicy mieszka wielu studentów, w tym obcokrajowców studiujących na Uniwersytecie Medycznym
- Ulicą 6 Sierpnia biega wiele osób (studentów, osób zmierzających w kierunku Na Zdrowie), które mogłyby być zainteresowane przystankiem na ćwiczenia na skwerze na skrzyżowaniu – kilka urządzeń siłowni mogłoby być tam dobrym pomysłem.
- Skwer mógłby stanowić miejsce spotkań i integracji – przechodzi tam m.in. dużo osób z psami.
- Właściciel Vikinga podpowiedział, że na pustej działce naprzeciwko z usuniętym budynkiem planowana jest inwestycja deweloperska (budynek wielorodzinny).
- Miasto nie utrzymuje zieleni w należytym stanie.
- Mieszkaniec wnioskuje o estetykę nowo-projektowanych odcinków spójną z wcześniej wyremontowanymi;
- W budynku 6/10 mieszka wiele starszych osób;
- Zwrócono uwagę na konieczność uwzględnienia potrzeb wspólnot dotyczących remontów, poinformowano o możliwości uzyskania dofinansowań w ramach SSR. Jeden z mieszkańców zapytał o zasadność remontowania ulic, kiedy problemem jest zły stan techniczny kamienic;

- Pytano szczegółowo o mechanizm finansowania projektu, w szczególności o gwarancję finansowania zadań, o których toczy się dyskusja. Pracownik UMŁ przedstawił informację o zapewnieniu finansowania przygotowania dokumentacji oraz planach wpisania remontu ulicy do budżetu na 2019 r. ;
- Mieszkańcy zaobserwowali, że w innych lokalizacjach w mieście, gdzie przeprowadzono remonty ulic, podczas realizacji nowej zabudowy lub modernizacji powstawały stałe zabrudzenia nawierzchni.
- Należy zweryfikować planowane lokalizacji stacji roweru miejskiego.
- Mieszkańcy wolą rozdzielone na dwa progi zwalniające (odwrotnie niż wskazania policji)
- Właściciel Vikinga wskazał na zablokowanie okolic Żabki podczas dostaw.

Warsztaty weryfikacyjne (II tura)

30, 31 stycznia oraz 1 lutego 2018 w Miejscu Spotkań (ul. 28 Pułku Strzelców Kaniowskich 9) odbyły się warsztaty weryfikacyjne dla mieszkańców pięciu odcinków planowanych do przebudowy ulic. W pierwszym warsztacie wzięło udział 18 uczestników i uczestniczek, w drugim - 21, w trzecim zaś - 21 (razem 60 osób). W trakcie warsztatów (na makiecie) mieszkańcy wnieśli uwagi dotyczące prezentowanych dwóch różnych wizji przebudowy ulic oraz za pomocą ankiet rekomendowali zaprezentowane rozwiązania.

Warsztat dnia 30.01.2018: ul. Lipowa / Próchnika (zautek)

1. Zieleń:

Mieszkańcy kamienicy przy ul. Próchnika 49 wskazywali, że w ich mieszkaniu, z oknami wychodzącymi na ulicę, zawsze jest ciemno (zacienienie spowodowane bliskim położeniem budynku po przeciwnej stronie ulicy).

Konsultowani mieszkańcy preferowaliby krzewy albo mniejsze, formowane drzewa, które nie będą powodować dużego zacienienia ani zagrożenia (wskazywali, że dotychczas drzewo na zakręcie nie było odpowiednio pielęgnowane).

Niektórym mieszkańcom nie podoba się wypełnianie zieleńców korą, jak na innych przebudowanych ulicach.

2. Parkowanie:

Ważne jest zapewnienie dużej liczby miejsc postojowych i zaprojektowanie przestrzeni ulicy w taki sposób, aby zminimalizować nielegalne parkowanie (z obserwacji mieszkańców na przebudowanym fragmencie ul. Próchnika samochody parkują

nielegalnie blokując przejazd). Jako preferowaną wskazano zachodnią część ul. Lipowej i północną ul. Próchnika.

Mieszkańcy prosili, aby wskazać zakres planowanej strefy płatnego parkowania wraz z harmonogramem.

3. Organizacja przestrzeni:

Chodnik tylko po jednej stronie jest akceptowalny (po drugiej stronie ulicy zieleń zajmowałaby całą przestrzeń między pierzeją a częścią dostępną dla aut) tak, aby zwłaszcza seniorzy lub osoby z wózkami nie musiały przechodzić na drugą stronę ulicy.

Wariant z szykanami spotkał się z aprobatą.

Mieszkańcy zauważyli, że auta przyspieszają mniej więcej na wysokości kamienicy przy Próchnika 51 – mogłoby się tam pojawić lokalne zwężenie lub szykana. Mieszkańcy sugerowali także postawienie zakazu wjazdu dla autobusów.

4. Wyposażenie i mała architektura:

Faktura nawierzchni powinna być gładka (bez fazowania lub nierówności), aby zapewnić pełną dostępność dla wszystkich użytkowników.

Mieszkańcy wyrazili obawę, że ustawienie ławek spowoduje ich nieodpowiednie wykorzystanie, hałas oraz śmiecenie. Podobne wątpliwości mieli także wobec tzw. „drugorzędnych” miejsc do siedzenia – murków, brzegów kwietników itd.

Zasugerowano obudowanie kwietników, aby zieleń rosła na poziomie, który nie pozwala na użytkowanie jej przez psy, a zimą nie działa na nią sól zmiatana z ulicy.

Jeden z mieszkańców wspominał, że światło powinno być żółte, jak z lamp sodowych, a nie białe. Jego zdaniem latarnie należy ustawić po obu stronach ulicy.

5. Inne:

Mieszkańcy prosili o wsparcie w skoordynowaniu podłączenia kamienic do miejskiej sieci ciepłowniczej przy okazji przebudowy.

Pojawiały się obawy odnośnie przyszłej funkcji budynku przy ul. Próchnika 53, zwłaszcza, gdyby miała tam pojawić się funkcja generująca hałas (m.in. gastronomia). Skarżyli się także na pył i hałas związany z pracami budowlanymi w tym obiekcie oraz obawiali się, że plac za kamienicą jest i pozostanie składowiskiem materiałów budowlanych do przebudowy ulic Starego Polesia.

Warsztat dnia 31.01.2018: ul. Lipowa (odc. Więckowskiego - Zielona)

1. Zieleni:

Preferowane są krzewy i niskie, formowane drzewa. Nie było przeważających głosów za lub przeciw lipom (pewne obawy dotyczyły wielkości wyrosniętych drzew i związanego z tym zacieniania oraz plamienia zaparkowanych aut).

Mieszkańcy kamienicy przy ul. Lipowej 20 chętnie pokryliby pustą ścianę od strony północnej zielenią, konieczne byłoby jednak skoordynowanie tego z Wojewódzkim Inspektoratem Ochrony Środowiska, ponieważ zieleni musiałaby zostać zasadzona na jego terenie. Wspólnota zamierza także zagospodarować front kamienicy (ogródek za płotem oraz renowacja ogrodzenia) i chętnie skorzystałaby z merytorycznego wsparcia w projekcie.

2. Parkowanie:

W porównaniu do innych lokalizacji, mieszkańcy ul. Lipowej nie wskazywali parkowania jako głównego problemu ulicy, z wyjątkiem mieszkańców Lipowej 10 wskazujących na prośbę odsunięcia miejsc parkingowych od elewacji kamienicy.

Zostały zaproponowane miejsca parkingowe wykonane z materiałów przepuszczających wodę, aby zwiększyć wrażenie zielonej ulicy.

3. Organizacja przestrzeni:

Pomysł rezygnacji z chodnika po jednej stronie wydawał się mieszkańcom akceptowalny.

Wariant z szykanami spotkał się z aprobatą. Dwie osoby wyraziły także chęć zrealizowania wariantu z dwoma załamaniami toru jazdy. Jedna z mieszkank sugerowała także wprowadzeniem zieleni przy wjeździe do ulicy (w tym także blisko osi ulicy, jeśli jest to możliwe) jako zasygnalizowanie wjazdu do strefy zamieszkania.

Poparcie zdobyła opcja wprowadzenia wyniesionego wjazdu na obu końcach ulicy, który spowolniłby pojazdy wjeżdżające do strefy. Propozycja zastosowania pinezek upadła pod komentarzami o hałasie powodowanym przez nie.

4. Wyposażenie i mała architektura:

Podobnie jak na innych odcinkach mieszkańcy obawiają się ustawienia na ulicy ławek, ze względu na obawy związane z gromadzeniem się osób spożywających alkohol.

5. Inne:

Mieszkańcy prosili o wsparcie w skoordynowaniu podłączenia kamienic do miejskiej sieci ciepłowniczej przy okazji przebudowy.

Mieszkańcy ponownie wskazali potrzebę modernizacji kanalizacji deszczowej, zwłaszcza zwiększenia ilości wpustów wody deszczowej ze względu na problem z odprowadzeniem wody.

Warsztat dnia 01.02.2018: ul. 28 Pułku Strzelców Kaniowskich (odc. Więckowskiego - 6 Sierpnia)

1. Zieleń:

Preferowane są krzewy i niskie, formowane drzewa. Mieszkańcy ucieszyli się, że rosnące obecnie nowe drzewka nie zostaną wycięte, dopuszczono przeniesienie (przesadzenie) ich na czas inwestycji.

2. Parkowanie:

Głosy dotyczące parkowania nie wybrzmiały tak mocno, jak podczas pierwszej tury konsultacji, jednak nie pojawiły się osoby, które wówczas postulowały o to najbardziej.

3. Organizacja przestrzeni:

Wersja z szykanami otrzymała najwięcej słów aprobaty – mieszkańcy wskazywali na dobre proporcje między liczbą miejsc postojowych a ilością zieleni.

Mieszkańcom przypadł do gustu pomysł rezygnacji z chodnika po jednej stronie na rzecz ogródków frontowych. Mogłyby tam się również znaleźć ławki „przynależące” do danej kamienicy. Jeden z mieszkańców wspominał jednak o konieczności zapewnienia przejścia chodnikiem ze względu na potrzeby osób starszych.

Należy przemyśleć dodatkową szykanę w północnej części ulicy oraz przesunięcie północnej szykany tak, aby stworzyła placyk między Miejscem Spotkań a przychodnią.

4. Wyposażenie i mała architektura:

Kilka mieszkanki ulicy, zwłaszcza odcinka północnego, wypowiadało się pozytywnie o ławkach jako miejscach integracji. Sugerowały umieszczenie ich blisko wejść do kamienic, w takim miejscu, aby korzystający z wejścia ludzie swoją obecnością zniechęcali ewentualnych „nieproszonych użytkowników” do nieodpowiedniego zachowania.

Wskazano na elementy małej architektury, które mogłyby stanowić pole zabawy dla dzieci (np. kamienne kule).

Preferowane są materiały wykończeniowe nawierzchni, które nie generują hałasu. Spośród referencyjnych projektów największym uznaniem cieszyły się materiały, wykończenie i oświetlenie na ul. Zacisze.

Podobał się pomysł „naturalnego” potraktowania skweru, jednak pomysł ustawienia w nim ławek nie spotkał się z aprobatą. Urządzenia sportowe nie były rekomendowane, ze względu na kolizję z systemami korzeniowymi drzew. Jeden z mieszkańców zasugerował aby ukształtować dwie ścieżki w parku, prowadzące w sposób

meandrujący ruch po obrzeżach parku. Zaproponowano także takie uformowanie drzew (podcięcie gałęzi) aby doświetlić przestrzeń parku.

5. Inne:

Mieszkaneczka prosiła o informację o planowanej przebudowie z odpowiednim wyprzedzeniem, aby można było przygotować się do utrudnień w ruchu. Sugerowano także etapowanie inwestycji, w szczególności tak, aby umożliwić funkcjonowanie zakładu produkcyjnego (drukarnia Viking) na ulicy.

Inne źródła uwag

Wiadomości i komentarze zamieszczone przez użytkowników portalu Facebook na profilu Zmieniamy Ulice:

Wiadomości cytowane w oryginalnej pisowni autorów wypowiedzi.

12.12.2017	Ewa Gołuch	Wielka szkoda że nie jest uwzględniony odcinek Andrzeja Struga od Łąkowej do Aleja Włókniarzy. To odcinek zapomniany przez wszystkich
9.12.2017	Piotr Henryk Osak	Co do Lipowej, to na wyremontowanym odcinku, gdzie jest znak "strefa zamieszkania", nie wiedzieć czemu parkują samochody na ulicy. Każdy wie, że miejsc parkingowych jest mało, ale ludzie stający na ulicy łamią prawo ruchu drogowego, pewnie nawet nie wiedząc o tym, że je łamią. A komunikacja na tej ulicy jest mocno utrudniona gdy jeden pas ruchu zajmują samochody.
9.12.2017	Gosia Bągard	Powiem szczerze na lipowej wystarczyło by mi więcej zieleni, równe chodniki i więcej koszy na psie kupy. Nie rezygnowałabym z ruchu dwukierunkowego, bo żeby gdziekolwiek dojechać trzeba będzie pół osiedla objechać. Szkoda, że o spacerze dowiedziałam się pół godziny po jego zakończeniu
10.12.2017	Tadeusz Kiciński	Spojrzenie z punktu widzenia kierowcy. Proszę pamiętać, że są także i piesi użytkownicy. Zgadzam się co do większej ilości zieleni. Centrum Łodzi jest ubogie w zieleń. Znam miasta, gdzie śródmieścia zostały wyłączone z ruchu samochodowego, poza komunikacją komunalną i mimo to świetnie funkcjonują. Róbmy plan maksimum, póki są na to środki finansowe i dofinansowanie z UE. W przeszłości może nie być tak sprzyjających warunków.
10.12.2017	Tadeusz Kiciński	@Zmieniamy Ulice Proszę przyjąć rozważenie wprowadzenie ruchu jednokierunkowego jako postulat osoby mieszkającej przy ulicy Lipowej.
10.12.2017	Gosia Bągard	Jest to spojrzenie kierowcy, ale też mamy spacerującą z wózkiem i psem. Zgadzam się, że śródmieście mógłby być zamknięte z tym, że Stare Polesie to nie Śródmieście. Oczywiście środki należy wykorzystywać skoro są warunki, ale nie popadajmy w skrajność. Należy uszanować wszystkich mieszkańców tych zmotoryzowanych również. Jeśli miałby być wszędzie woonerfy to niech powstanie również jakiś parking, np piętrowy, gdzie będzie można sobie wykupić miejsce.
11.12.2017	Mateusz Chrząszcz	A gdzie mieszkańcy mieliby parkować? Sprzedać przez widzimisię innych ludzi?
11.12.2017	Gosia Bągard	Dlaczego ul Lipowa jest zawalona autami? Dlatego, że na odcinku od

		<p>Maja do Więckowskiego powstał woonerf i z kilkudziesięciu miejsc parkingowych zrobiło się kilkanaście. Ostatnio zrobiła się straszna nagonka na kierowców. Uważam, że należy szukać wspólnego rozwiązania. Zostawienie otwartego parkingu dla dzieci na weekend skończy się tak, że ludzie tam będą parkować. Lepiej otwierać boisko na Pogonowskiego, które zostało postawione de facto z budżetu obywatelskiego. Patrole dla właścicieli psów 100% poparcia. Drzewa na środku ulicy? Kto to wymyślił? Pomysł z bluszczem, ekstra. Tylko co na to właściciele.</p>
12.12.2017	Gosia Bągard	<p>ja mieszkam krócej (niż 10 lat) i dla mnie prawdziwy problem pojawił się właśnie po wybudowaniu woonerfa. Jak sam Pan pisze problem z miejscami pojawił się po rozszerzeniu SPP, więc dalsze jej rozszerzenie spowoduje ten problem na następnej ulicy i kolejnej, i kolejnej. To tylko odpycha problem, a nie go rozwiązuje. Nie można też robić całego osiedla pod pieszych, jak i nie można robić pod kierowców. Trzeba znaleźć opcję pośrednią.</p>
11.12.2017	Andrzej Rafał Hołasek	<p>Najbardziej rażące w tym odcinku są psie odchody. Przychodzą tu z psami mieszkańcy ul. Zielonej, Więckowskiego, a nawet 1 Maja i ani myślą sprzątać po pupilach, w końcu to nie pod ich domem...</p>
11.12.2017	Klaudia Wojciechowska	<p>To jest problem. A ile inwektyw sobie wysłuchuje jak zwracam uwagę. Czasem nawet proponuję torebkę (nosze w kieszeni) I żadne ogrodzone wybiegi ani nic nie pomoże, jeśli właściciele nie będą sprzątać.</p>
12.12.2017	Andrzej Rafał Hołasek	<p>Niektóre psy są naprawdę duże i współczują tym zwierzętom życia w małych mieszkaniach...a właściciele często są schamiali. Ciekawe co by było, gdyby pod ich posesjami walały się psie odchody. Latem trudno otworzyć okno bo cuchnie i fruwią roje much...za PRLu by się nie odważyli na coś takiego bo była kontrola i oczekiwano płacenia składek za trzymanie zwierząt. Inna sprawa to dozorczy, którzy na posesji pojawiają się raz lub dwa w tygodniu.</p>
9.01.2018	Klaudia Wojciechowska	<p>(po prezentacji efektów pracy na makietach na warsztatach planistycznych): Podoba mi się liczba drzew...</p>
9.01.2018	Krzysztof Rakowiecki	<p>Super że społeczność się udziela. Ciekawe czy był ktokolwiek z tych wiecznych niezadowolonych internetowych maruderów.</p>
10.01.2018	Anna Ginalska	<p>Szkoda, że nikt nie chciał w ten sposób rozmawiać z mieszkańcami kwartału Radwańska- Piotrkowska- Skorupki - Wólczańska... a to miejsce ma potencjał i to jaki!</p>
10.01.2018	Anna Majchrowska	<p>Jak naprawić ulice przebudowane bez konsultacji z mieszkańcami?</p>

10.01.2018	Mikołaj Siwiński	Obawiam się, że nasze możliwości są mniejsze niż się to wydaje, a ograniczenia większe. Specjaliści od planowania wyjaśnili np., że akacji/robinii raczej nie będzie (bo - mimo że występują na Starym Polesiu - niektórzy wpływowi urzędnicy uważają je za gatunek obcy, inwazyjny). Ciekaw jestem, na ile konsultacje wpłyną na plany remontu. Jak się zobaczy odcinki ulic, które były niedawno "robione" w okolicy, to one wyglądają podobnie pod względem projektowym i użytych materiałów.
12.01.2018	Edwin Dekker	A very good initiative! Citizen participation is a powerful tool for governments, urban planners, architects and other designers.
12.01.2018	Anna Majchrowska	Dlaczego nie było podobnych konsultacji przy ostatniej przebudowie Inflanckiej i okolicy?
14.01.2018	Wojciech Włodarczyk	Czy można wprowadzić SPP na ulicach, na których obowiązuje Strefa Zamieszkania?
14.01.2018	Wojciech Włodarczyk	Wydaje mi się, że mimo iż woonefowe odcinki 6 Sierpnia, Traugutta i Piramowicza znajdują się na terenie SPP, to dlatego że jest tam Strefa Zamieszkania, są zwolnione z opłat. Kierowcy parkują tam na wydzielonych miejscach parkingowych za darmo. Ponadto na wyżej wymienionych ulicach nie znajduje się ani jeden parkomat. Warto te wątpliwości rozwiązać i się upewnić jak wygląda sytuacja.
30.01.2018	Tadeusz Kiciński	9 stycznia br. wnioskowałem o rozważenie zmiany organizacji ruchu na przebudowanych ulicach. Jak to wygląda na odcinku 1 Maja - Więckowskiego przedstawiam na załączonych zdjęciach. Chyba takiego stanu rzeczy nie chcemy. <i>[zdjęcie przedstawia przebudowany odcinek Lipowej z nieprawidłowo zaparkowanymi samochodami równoległe do osi jezdni]</i>
30.01.2018	Katarzyna Kar	dzisiaj tam widziałam żółte elementy na kołach niektórych osób :)
30.01.2018	Tadeusz Kiciński	Nie, nie było śladu aktywności Straży Miejskiej. Przepraszam za złośliwość, być może, że niektórym osobom coś zamontowano, ale nie na samochodach. Pozdrawiam.
30.01.2018	Zmieniamy Ulice	Z urzędu wiadomość taka, że organizacja ruchu nie zmieni się po przebudowie. Odcinki ulic dwukierunkowe takimi mają pozostać.

30.01.2018	Katarzyna Kar	Dziś jechałam i widziałam na bank jedno auto z blokada. Ale prawda jest tak że jest to duży problem nie tylko na tym odcinku i jedynie częste dzwonienie do SM może coś zmienić.
30.01.2018	Tadeusz Kiciński	@Zmieniamy Ulice Zawężenie jezdni do praktycznie jednego pasa i puszczenie ruchu w dwu kierunkach może spowodować utrudnienie lub kolizje. Być może "życie" wymusi zmiany. Oby !
30.01.2018	Tadeusz Kiciński	[kolejne zdjęcie z nieprawidłowo zaparkowanymi autami] Co na taki stan rzeczy Straż Miejska ?
30.01.2018	Tadeusz Kiciński	Czy nie lepiej postawić znak zakazu parkowania po stronie gdzie są zamontowane latarnie? Każdego dnia jest stan taki jaki na zdjęciach.
30.01.2018	Zmieniamy Ulice	Znak zakazu nie jest potrzebny, bowiem znak informujący o Strefie Zamieszkania zawiera w sobie zakaz parkowania poza miejscami wyznaczonymi. Potrzebna jest egzekucja.
30.01.2018	Tadeusz Kiciński	@Zmieniamy Ulice Widocznie Straż Miejska bardziej "dba" o inne kwartały. A tu pieniądze "stoja" na ulicy.
8.12.2017	Tadeusz Kiciński	Podoba mi się pomysł dalszego realizowania odcinka ulicy Lipowej. Należy rozważyć wprowadzenie na zmienionych ulicach ruchu jednokierunkowego. Przemawia za tym istniejąca sytuacja na odcinku 1 Maja -Więckowskiego. W chwili obecnej, dziwnym jest, że nie doszło jeszcze tam/na Lipowej/ do poważnego wypadku. Apeluję o jak najwięcej zieleni!!!!
8.12.2017	Rafał Domagała	Jako przyszły mieszkaniec Starego Polesia: jak najwięcej wysokiej zieleni, ruch aut (w szczególności tranzytowy) ograniczony do minimum, zwężone jezdnie pod szersze chodniki... i zieleń :) Warto też pomyśleć o drzewach na Gdańskiej, bo w planach ich aktualnie nie ma (choć miejsca sporo!).

Komentarze na profilu Facebook do postów zapraszających do wyboru jednej z wersji koncepcji odcinków ulic.

Wiadomości cytowane w oryginalnej pisowni autorów wypowiedzi. Posty zawierały odnośniki do odpowiednich ankiet oceniających obie koncepcje.

Dwie wizje rearanżacji skweru na rogu Strzelców Kaniowskich i 6 Sierpnia. W opinii dendrologa drzewa rosnące na skwerze są w dobrej kondycji, choć warunki, w jakich żyją są skrajnie trudne. Którą z aranżacji tej małej zielonej przestrzeni woleliby Państwo widzieć zrealizowaną?

Kosma Nykiel	Czy nie da się połączyć obydwu w jakimś stopniu?
Zmieniamy Ulice	Skwer jest mikroskopijny, a każda interwencja to - zdaniem dendrologa - działanie na niekorzyść drzew, które system korzeniowy mają tuż pod powierzchnią gruntu.
Kosma Nykiel	W takim razie sama zieleń.
Zmieniamy Ulice	Pojawił się pomysł dendrologa, by część powierzchni skweru pokryć "płytami" ozdobnymi (np. przedepł bieżący po skosie), które pełniłyby jednocześnie funkcję "chodnika-kładki", a ich ułożenie nie stanowiłoby kłopotu dla korzeni drzew.
Aleksandra Marchewka	Sama zielen <3
Michalina Laleko-Wicenciak	Opcja nr 1
Drzewa w Łodzi	Wzmocnijmy zieleń !
Justyna Zajązkowska	nr 1
Anita Błaszcyk	1

W tym wpisie prezentujemy dwa warianty przebudowy ulicy 28 Pułku Strzelców Kaniowskich na odcinku między Zieloną i 6 Sierpnia. Przedstawiamy Państwu do oceny, wskazując wady i zalety każdego z rozwiązań.

Anita Błaszcyk	Tu jestem za wariantem 2
----------------	--------------------------

Poniżej prezentujemy dwa warianty przebudowy ulicy 28 Pułku Strzelców Kaniowskich na odcinku między Więckowskiego i Zieloną. Przedstawiamy Państwu do oceny, wskazując wady i zalety każdego z rozwiązań.

Anita Błaszczyk Wariant 2

Prezentujemy dwa warianty przebudowy ulicy Lipowej na odcinku między Więckowskiego i Zieloną. Przedstawiamy Państwu do oceny, wskazując wady i zalety każdego z rozwiązań.

Rafał Domagała Oba słabe...

Zmieniamy Ulice Liczymy na konstruktywną krytykę w ankietach.

Rafał Domagała @Zmieniamy Ulice Już wysłane ;)

Anita Błaszczyk Wariant 1

Sylwia Burzykowska A czy można gdzieś przejrzeć dokładniejsze plany dotyczące małej architektury? Kosze na śmieci, czy kosze na psie odchody? Nie wiem, jak wygląda zabezpieczenie niskiej zieleni przed rozjeżdżaniem przez samochody? Dodatkowo, w jakim zakresie jest przewidziane oświetlenie ulicy? Czy jest przewidziany wyłącznie ruch jednokierunkowy? Oraz czy jest możliwość wprowadzenia urozmaicenia zieleni w postaci murków obrośniętych bluszczem czy dużych głązów (pomysł na polepszenie estetyki- na Zaciszu bodajże jest taka realizacja)? Jaki gatunek drzew został wybrany do nasadzeń?

Zmieniamy Ulice Naszym zadaniem jest zebranie uwag dotyczących zarówno ogólnej wizji przebudowy ulicy, jak i detali, dlatego namawiamy na wypełnianie ankiet oraz zgłaszanie uwag w każdej postaci. Przekażemy je w raporcie do Urzędu, ten zaś wykonawcy przebudowy, którego architekt wykona docelowy projekt. W trakcie spacerów, dyżurów i warsztatów konsultacyjnych zebraliśmy już Państwa opinii sporo. Czekamy na jeszcze. Im ich więcej spłynie, tym oczywiście lepiej.

Zmieniamy Ulice Niektóre wytyczne są już znane: ruch ma być dwukierunkowy. Oświetlenie będzie uspołnione z tym, jakie powstało na już przebudowanych odcinkach ulic. W Łodzi Magistrat przymierza się do wprowadzenia inteligentnego oświetlenia ulicznego (dostosowującego natężenie światła do potrzeby, np. pory doby), nie wiadomo jednak, czy nasze ulice zdążą się już załapać. W kwestii drzew ostateczne decyzje jeszcze nie zapadły, choć wielu mieszkańców apeluje o gatunki nie bardzo rosnące (lub rzetelne pielęgnowanie nowych nasadzeń). Wielu mieszkańców również wnioskuje o wyniesienie zieleńców, aby uniemożliwić ich rozjeżdżanie przez kierowców.

Maikel Haiduk wariant 2 lepszy pod każdym względem: więcej powierzchni czynnej, więcej miejsc parkingowych i naturalne uspokojenie ruchu poprzez zmianę osi jezdni

Gosia Bągard

Wariant 2

Prezentujemy dwa warianty przebudowy zaułka ulic Próchnika i Lipowej. Przedstawiamy Państwu do oceny, wskazując wady i zalety każdego z rozwiązań.

Kosma Nykiel

Zdecydowanie 2!

Zmieniamy Ulice

Poprosimy o wypełnienie ankiety :) Najlepiej dla obu wariantów.

Kosma Nykiel

Oczywiście to zrobię!

Anita Błaszczyk

Wariant 2

Maciej Urbański

Wariant 2

Uwaga przesłana mailem dnia 29.01.2018:

Szanowni Państwo,

Poniżej chcę przedstawić Państwu kilka sugestii dot. przebudowy odcinka ul. Lipowej pomiędzy Zieloną a Więckowskiego, o których wspominaliśmy z żoną na spotkaniu konsultacyjnym 10 stycznia. Mamy ogromną nadzieję, że zostaną one (choć częściowo) przez Państwa uwzględnione przy tworzeniu projektu, ponieważ dotychczas żadna z naszych propozycji nie została wymieniona w podsumowaniu spotkania.

1. NIE dla poprzecznych przeszkód mających ograniczać prędkość.

- Kierowcy najczęściej po jej minięciu gwałtownie przyspieszają, co zwiększa hałas. Lepiej poprowadzić jezdnię w taki sposób, by wymusiła właściwą prędkość. Poza tym prędkość aut na tym odcinku nie stanowi raczej problemu.

2. Strefa Zamieszkania.

- Czy Wydział Gospodarki Komunalnej UM jest odpowiedzialny za utrzymanie czystości w takiej strefie?
- Wątpliwości kto dba o np. odśnieżanie jezdni w strefie zamieszkania. Dlaczego na odcinku Lipowej pomiędzy Więckowskiego, a 1 go Maja, gdzie taka strefa obowiązuje, jezdnie chyba ani razu nie była odśnieżana i posypywana przez pługi?
- Problemy z interwencjami drogowki i Straży Miejskiej itp.

3. Miejsca parkingowe

- bezwzględne wprowadzenie strefy płatnego parkowania
- Zapewnienie dużej liczby miejsc parkingowych. Problemem nie są tylko auta interesantów urzędu i mieszczących się na Lipowej biznesów oraz unikających płacenia w SPP. Na łączną liczbę dotychczasowych 62 miejsc, w tym 2 dla niepełnosprawnych, w godzinach 22-23, w przeciągu całego poprzedniego tygodnia, średnio było wolnych ok 1 do 3 wolnych miejsc. Wniosek z tego jest taki, że by zapewnić możliwość zaparkowania aut mieszkańcom, należy zapewnić ok 60 miejsc postojowych.
- Miejsca postojowe powinny być zielone, z kratki, przez którą przerasta trawa, ułatwi to również odpływ wody i zmniejszy problem śniegu. (Załącznik - zielony parking)
- Zamiast wysokich słupków odgradzających miejsca postojowe od chodnika wprowadzenie wypukłości nawierzchni lub ograniczników parkingowych estetycznie współgrających z koncepcją przebudowy. (Zał. - ograniczniki parkingowe)

- Na części miejsc parkingowych **wprowadzenie zakazu zatrzymywania i postoju**, z wyłączeniem mieszkańców ul. Lipowej na odcinku Zielona-Więckowskiego.

4. Zieleń

- Proponowane wysokie drzewa, np. Lipy, dodatkowo zacienią i tak mało słoneczną ulicę. Należy posadzić drzewa rosnące do maksymalnie 4-5 metrów wysokości, o niezbyt dużej średnicy korony, a na dodatek ładniejsze, niż lipy i wprowadzające w szarość ulicy więcej kolorów. Takie drzewa stanowią mniejsze zagrożenie, np. podczas porwistych wiatrów i ze względu na niewielką średnicę pnia łatwiej je wkomponować, np. pomiędzy miejscami postojowymi. Propozycje wraz z nazwami w załącznikach.

5. Oświetlenie

- Latarnie równomiernie oświetlające ulice i nie świecące przez okna do mieszkań, jak obecnie.
- Na latarniach kwiaty, tak jak zrobili to Pabianice. (Zał. - kwiaty na latarniach)
- Zieleń niska powinna być zielona, a nie jak rośliny posadzone na odcinku Lipowej Więckowskiego - 1-go Maja - szara.
- Jeśli będą pasy zieleni, dobrze by były oddzielone o chodnika niskim płotkiem.

5. Monitoring

- Wskazane jest, żeby zainstalowano monitoring, za względu na powtarzające się akty wandalizmu i zdarzające się niszczenie pojazdów.

6. Kanalizacja deszczowa

- Zapewnienie właściwej liczby studzienek kanalizacyjnych do odbioru wody deszczowej. Obecnie tworzą się wielkie kałuże, zwłaszcza przy wjazdach do bram.

Z poważaniem,
Sebastian Suwała

Uwaga przesłana mailem przez mieszkańca zaułka, pana Mikołaja Siwińskiego:

Uwagi: Lipowa/Próchnika.

1. Zieleń powinna być istotnym elementem miejskiego krajobrazu na Starym Polesiu, a nie tylko skromnym dodatkiem. Dlatego drzewa powinny być wysokie, dorastające do trzeciego piętra. Nie powinny przy tym mieć zwartej, gęstej korony, żeby nie zacięniały za bardzo ulicę i nie zabierały przestrzeni. Ulice na Starym Polesiu są raczej wąskie i przy dużych drzewach bywa na nich za ciemno (np. 1-go Maja między Żeromskiego a Gdańską). Prawdopodobnie przycinka mogłaby dać dobry efekt, ale w Łodzi nie dba się odpowiednio o drzewa. Dlatego należy wybrać odpowiednie gatunki, które spełniają ww. kryteria i nie wymagają przycinki. Powinny być odporne na miejskie warunki i dobrze, żeby kwitły. Gatunkiem, który spełnia te wymogi są akacje/ robinie, drzewa obecne na Starym Polesiu. Jeśli prawdą jest to, co Charles Montgomery pisze w książce „Miasto szczęśliwe”, że ludzie najbardziej lubią krajobraz sawanny, to akacje są najlepszym wyborem. Kolejnym argumentem za dużymi drzewami, jaki padł na spotkaniu konsultacyjnym (9 stycznia w Miejscu Spotkań) jest to, że można je sadzić w większej odległości i zabierają mniej miejsc parkingowych.

2. Latarnie powinny być wolnostojące (nie przymocowane do budynków i nie zawieszane nad ulicą). Chodzi o to, żeby latarnie, drzewa, słupki, ławki odgradzały jezdnię od chodnika, zmuszały kierowców do wolniejszej jazdy i dawały pieszym większe poczucie bezpieczeństwa.

3. Wolałbym, żeby drzewa i latarnie stały naprzemiennie po obu stronach ulicy. Jeśli musi być inaczej, to podobnie jak na odcinku Próchnika między ul. Gdańską i Żeromskiego - drzewa powinny stać na północnej pierzei ulicy (bardziej nasłonecznionej), a latarnie na południowej. Z kolei przy Lipowej drzewa powinny być po stronie wschodniej (która jest bardziej nasłoneczniona i bardziej się nagrzewa po południu – tam cień jest bardziej potrzebny).

4. Jednym z priorytetów powinna być trwałość rozwiązań i materiałów. Najlepszy materiał na chodnik to granit (jest bardziej trwały niż betonowa kostka, to jest tradycyjny, naturalny, trwały materiał do brukowania ulic). Granit jest bardziej odporny na zabrudzenia niż kostka betonowa i łatwiej go czyścić. Jeżeli po jakimś czasie kostka betonowa się wykruszy, albo wypadnie, to będzie ją trudniej zastąpić, niż granitową (dany asortyment kostki betonowej może już nie być dostępny, a ponadto kostki z nowej partii będą się różnić od starych). Im więcej murków, ścianek, siedzisk i innych takich atrakcji, tym więcej elementów, które - gdy je ktoś uszkodzi albo się rozsypią zaraz po gwarancji - będą później straszyć przez lata. Tak to u nas wygląda w Łodzi.

5. Chodniki powinny być na tyle szerokie, żeby dało się ustawić stolik i krzesółka przy elewacji budynku.

6. Projekt nie powinien być przekombinowany. Można powtarzać udane rozwiązania z innych miejsc. Nie trzeba na siłę tworzyć oryginalnych i nowatorskich rozwiązań.

7. Asfalt to nie jest zły materiał na jezdnię. Inne materiały, które można używać, to: czerwony granit (jak np. na woonerfie na 6-go Sierpnia) albo czerwona cegła klinkierowa (jak na Roosevelta albo Jaracza). Uważam, że szara betonowa kostka nie powinna być stosowana na jezdni (z powodów estetycznych i praktycznych wskazanych w pkt. 4).

8. Kiedy miejsca parkingowe są prostopadłe do ulicy, to ulica (moim zdaniem) zaczyna trochę przypominać parking – źle to wygląda. Dlatego samochody powinny być parkowane równoległe do ulicy.

Uwagi wniesione przez osoby odwiedzające Miejsce Spotkań:

Dnia 12.02.2018 przez mieszkankę Próchnika 51:

- z uwagi na niepełnosprawność ruchową pani oraz obecność pacjentów poradni ortopedycznej usytuowanej na Próchnika 51, wnioskuje się o zachowanie chodników (ciągów pieszych po zachodniej stronie Lipowej oraz północnej stronie Próchnika).
- mieszkanka bardzo mocno obstaje za esowaniem toru jazdy samochodów na zaulku, argumentując: 1. mniejsze prędkości, co w wypadku osób z dysfunkcją ruchu ma znaczenie, wpływa na poczucie bezpieczeństwa na ulicy, 2. Esowanie zniechęci część kierowców traktujących zaułek jako tranzyt do przejeżdżania nim. A problemem mieszkańców jest zbyt duży ruch samochodów obecnie na zaulku.
- uwaga przy okazji: prośba o interwencję w sprawie niszczenia dorodnych drzew na tyłach kamienicy Próchnika 51 (działka przy Legionów) - drzewa są zagrożone poprzez wyrzucany na ich system korzeniowy gruz.

Uwagi mieszkanki Lipowej 14 z dnia 13.02.2018:

- żadnych drzew przed kamienicą na Lipowej 14. Mieszkańcom parteru i 1 piętra zabrano światło budując wysoki apartamentowiec vis a vis (Lipowa 21). Drzewa dodatkowo zmniejsza ilość światła w ciemnych już mieszkaniach.

Ankiety i kwestionariusze

Kwestionariusz projektu "Zmieniamy ulice"³(mieszkańcy osiedla) -12 szt.

„Zapraszamy do wypełnienia ankiety dotyczącej funkcjonowania Państwa ulicy. Ankieta jest anonimowa, informacje ma na celu pomóc nam w zaprojektowaniu zmian ulicy. W wypełnieniu ankiety pomoże Pani/Panu nasz ankieter. Jeśli zainteresuje się Pan/Pani naszym projektem i chce Pan/Pani wziąć udział w warsztacie projektowym - zapraszamy do udziału w spotkaniach. Więcej informacji o projekcie można znaleźć na stronie www:

<http://spoleczniezaangazowani.pl/zmieniamyulice>”

1. Czy jest Pan/Pani mieszkańcem/-ką ulicy

Lipowa Zielona/Więckowskiego T

2. Czy jest Pan/Pani mieszkańcem/-ką Starego Polesia

T

3. Ile lat Pan/Pani mieszka na ulicy:

4, 25, 36, 25, 13, 4, 11, 7, 40, 30, 25, 17, 40

4. Czy ulica jest dla Pana/Pani (można wymienić więcej niż jedno):

4.a. miejscem przez które przechodzę / przejeżdżam

T, T, T, T, T, T, T, T, T, T, T, T, T.

4.b. miejscem na którym spotykam się ze znajomymi

T, T, T, T, N, N, N, N, T, T, N, T.

4.c. miejscem w którym mogę spędzać wolny czas (jeśli tak to jak)

N, T, N, T, N, T, N, N, T, N, N, T.

4.d. miejscem, które pokazałabym/pokazałbym odwiedzającym miasto

N, N, T, T, N, T, N, N, N, N, N, N.

³ Do kwestionariusza załączona jest mapka danego fragmentu ulicy

5. Proszę wskazać co byłoby istotniejsze w projekcie ulicy (wybrać co liczy się bardziej, wskazanie wartości "0" oznacza, że cele są równoważne):

	3	2	1	0	1	2	3	
Miejsca do zatrzymania się (ławki, siedziska)	XXX XX	X	X	XXX X	X		X	Miejsca do sprawnego przejścia ulicą (chodniki)
Place zabaw	XX	X X X X	XX	XXX	X		X	Brak miejsc dla zabawy
Dużo zieleni (drzewa, krzewy, trawniki)	XXX XXX XX	X X	X	XX				Dużo chodników (minimalna ilość zieleńców)
Mniej miejsc dla samochodów	XXX XXX	X		XXX X			XX	Więcej miejsc dla samochodów
Przestrzeń dla rowerów (stojaki)	X	X	XXX X	XXX XX			XX	Mniej przestrzeni dla rowerów
Esowanie jezdni, fizyczne spowolnienie ruchu	XXX XX		XX	XXX XX			X	Prosta jezdnia, brak ograniczeń
Brak różnic między jezdnią a chodnikiem	XXX X	X		XXX XXX	XX			Tradycyjny podział - chodniki, miejsca postojowe, jezdnia
Ochrona przed pogodą (zadaszenia, zacienienia)	XXX	X X		XXX X	X	X	XX	Ekspozycja i dostęp do światła słonecznego
Więcej oświetlenia	XXX XXX XXX	X	X	XX				Mniej oświetlenia

6. Co się Panu/Pani najbardziej podoba, a co nie podoba w Pana/Pani ulicy?(proszę wskazać trzy rzeczy):

Podoba się	Nie podoba się
Szerokie chodniki architektura charakterystyczny narożnik Lipowej z Próchnika szeroka ulica ławki na przebudowanej Lipowej ławki ławki	Brak drzew, zieleni, dookoła tylko beton, beton, beton zbyt dużo samochodów duży ruch chodniki ruch dwukierunkowy na przebudowanej Lipowej brak miejsc parkingowych (tłok) brak zieleni chodniki ciemno mało drzew chodniki brud ciemno po zmroku zbyt mało zieleńców bałagan przestrzenny

	<p>psie kupy brak miejsc do parkowania kupy ogólny bałagan brak śmietników brak koszy na psie odchody za mało zieleni za mało miejsc parkingowych brak zieleni ruch samochodowy brud natężenie ruchu brak zieleni brak uporządkowania miejsc parkingowych</p>
Bliskość punktów usługowych	Chaos estetyczny, niedbale zapakowane auta, wszechobecne kałuże, błoto i psie odchody ☺ (brak śmietnika dla spacerujących z psami)
Architektura budynków	auta pędzące po ulicy

7. Czy na ulicy jest coś, z czego Pan/Pani jest dumna?

N, N, N, T, N, N, N, N, N, T, T, N, T,

Co to jest ?

- Sklep z miłym sprzedawcą na rogu zeromskiego,
- Przebudowany odcinek ulicy
- Przebudowany odcinek ulicy
- Przebudowany odcinek ulicy

8. Czy zna Pan/i innych mieszkańców bliższej i dalszej okolicy? Proszę podać orientacyjną liczbę znanych osób spoza rodziny.

	Nie znam	Niewielu (do 4 osób)	Tak znam kilka osób(ok. 4-10)	Znam wiele osób (11 i więcej)
W kamienicy			XXXXXXXXXX	XXX
Na ulicy	XX	X	XXXXXX	XXXX
Na osiedlu Stare Polesie	X		XXXXX	XXXXXXXX

9. Jak ocenia Pan/Pani poziom poczucia bezpieczeństwa na ulicy?

W skali 1- 5 (1- źle, 5 bardzo dobrze): 4, 3, 5, 5, 1, 3, 3, 4, 2, 4, 3, 3, 2,

9.a. Proszę krótko powiedzieć dlaczego?:

- Ulica jest raczej cicha i spokojna. Dodatkowo duża ilość spacerowiczów z psami sprawia, że wracając do domu o dowolnej porze mam wrażenie że nie jestem sama ☺ Odejmuję punkt za bezpieczeństwo pieszych – szybko poruszające się auta i niebezpieczne skrzyżowanie lipowa/wieckowskiego
- Zdarzające się akty wandalizmu
- Nie zabili mnie przez tyle lat, to 5
- Ruch samochodowy! (1)
- Zbyt duży ruch samochodowy, duży bałagan przestrzenny zachęca do spożywania alkoholu na ulicy
- Dużo łobuzów
- Ciemno, dużo pustostanów (zautek)
- Auta, ciemno

10. Czy korzysta Pan/Pani z miejsca postojowego na ulicy

N, T, T, T, T, T, T, N, N, N, N, N,

10.a. Jeśli NIE proszę podać dlaczego?

nie mam samochodu

10.b. Jeśli mają Państwo samochód i nie parkują na ulicy, to gdzie?

podwórko nieruchomości 1, 1, 1, , w której mieszkam

ile samochodów jest w Państwa rodzinie? 0, 2, 1, 1, 2, 1, 1, 1,

11. W jaki sposób się Państwo przemieszczają w mieście?

w obrębie osiedla:

pieszo 1,1,1,1,1,1, 1,1, 1,

rowerem 1,1,1,

samochodem 1,1,1,1,1,

MPK 1,1, 1,1,1,

dokąd najczęściej:

rynek Barlicki, biedronka i okoliczne punkty usługowe, zajęcia sportowe w Lejdīs Studio na Lipowa, fresh market na Pogonowskiego / do sklepu / praca / praca / zakupy / sklep /

poza osiedle:

pieszo 1,1,1,1,

rowerem 1,1,

samochodem 1,1,1,1,

MPK 1, 1,1,1,1,1,1,

dokąd najczęściej:

rondo Solidarności, Piotrkowska, plac Wolności, Park na zdrowiu, / do pracy,
praca / praca, szkoła, / praca / praca / spotkania ze znajomymi /

12. Czy ma Pan/Pani ulicę która się Panu/Pani najbardziej podoba w Łodzi:

T/N

proszę wymienić nazwę :

- Wszystkie łódzkie woonerfy są super, choć brakuje na nich drzew i zieleni. Przydałoby się również trochę miejsca do wyprowadzania psów i zabaw dla dzieci.
- Piotrkowska, Roosevelta, Dworzec Fabryczny,
- Piotrkowska, Lipowa (część odnowiona)
- Ulice na Radiostacji
- Zacisze, Kamińskiego
- Kamińskiego
- Piotrkowska
- Piotrkowska

proszę krótko odpowiedzieć dlaczego (podać najważniejszą przyczynę)? :

- komfort poruszania się pieszych, brak hałasu aut, uporządkowana, estetyczna przestrzeń. Chociaż najfajniejszy jest chyba powrót życia na ulicę. Przejeżdżając codziennie rowerem po zmienionej na woonerf części Lipowej dzielnie prowadzę obserwacje społeczne. Przed remontem ulica pełniła jedynie funkcje komunikacyjną. Teraz codziennie ktoś na niej wypoczywa, spaceruje z psem, umawia się na spotkania. Kilka razy widziałam nawet młodzież na randkach okupującą ławki!☺ Coś co jest norma na osiedlowych uliczkach mieszkańców łódzkich blokowisk w końcu udało się odwzorować w centrum
- ławeczki, zielen
- zielen, architektura
- Piotrkowska ładna, zadbana

- Piotrkowska: dużo się dzieje

Metryczka:

Wiek:

25-40, 56+, 56+, 25-40, 41-55, 41-55, 25-40, 25-40, 56+, 41-55, 41-55, 18-, 56+,

Płeć:

K, K, K, M, K, K, M, M, K, M, K, M,

Wykształcenie:

wyższe, W, S, S, W, W, W, S, P, P,

Kwestionariusz dla użytkowników - sztuk 5

1. Czy mieszka w Łodzi?

T, T, N, N, T

2. W jakim celu:

pracuję 4-5 dni w tyg T, T, T, T, T.

pracuję 4-5 dni

odwiedzam kogoś 2-3 w tyg

pracuję 4-5 w tyg

pracuję 4-5 T.

5. Proszę wskazać co byłoby istotniejsze w projekcie ulicy (wybrać co liczy się bardziej, wskazanie wartości "0" oznacza, że cele są równoważne):

	3	2	1	0	1	2	3	
Miejsca do zatrzymania się (ławki, siedziska)	XX			X			XX	Miejsca do sprawnego przejścia ulicą (chodniki)
Place zabaw	X	X		XX				Brak miejsc dla zabawy
Dużo zieleni (drzewa, krzewy, trawniki)	XXX			XX				Dużo chodników (minimalna ilość zieleńców)
Mniej miejsc dla samochodów	X		X	X			XX	Więcej miejsc dla samochodów
Przestrzeń dla rowerów (stojaki)	X			XX	X	X		Mniej przestrzeni dla rowerów
Esowanie jezdni, fizyczne spowolnienie ruchu	XX			X		X	X	Prosta jezdnia, brak ograniczeń
Brak różnic między jezdnią a chodnikiem	X			XX		XX		Tradycyjny podział - chodniki, miejsca postojowe, jezdnia
Ochrona przed pogodą (zadaszenia, zacienienia)	X	X		X		XX		Ekspozycja i dostęp do światła słonecznego
Więcej oświetlenia	XXX	X						Mniej oświetlenia

6. Co się Panu/Pani najbardziej podoba, a co nie podoba w Pana/Pani ulicy?(proszę wskazać trzy rzeczy):

Podoba się	Nie podoba się
Drzewa (PSK) duże drzewa	Brak ławek brak koszy

przebudowany odcinek Lipowej	nierówne chodniki stojąca woda, kałuże brak koszy na śmieci nieczyszczona ulica dziury ciemno mało zieleni problem z parkowaniem hałas i ciągłe remonty nieutrzymywane w czystości chodniki (odchody) brudne chodniki (zwierzęta) brak wyznaczonych jednoznacznie miejsc parkingowych hałas, kurz
------------------------------	---

6. Czy zna Pan/i innych mieszkańców bliższej i dalszej okolicy? Proszę podać orientacyjną liczbę znanych osób spoza rodziny.

	Nie znam	Niewiele (do 4 osób)	Tak znam kilka osób(ok. 4-10)	Znam wiele osób (11 i więcej)
Na ulicy	xx	x		xx
Na osiedlu Stare Polesie	xx		x	xx

7. Miejsca postojowe: powinno być więcej, ale nie widzę możliwości - 4 głosy

8. Jak ocenia Pan/Pani poziom poczucia bezpieczeństwa na ulicy?

W skali 1- 5 (1- źle, 5 bardzo dobrze): 2, 2, 2, 2, dobrze (4?)

8.a. Proszę krótko powiedzieć dlaczego?:

głośna i pijana młodzież wieczorami, inni panowie

9. Czy ma Pan/Pani ulicę którą się Panu/Pani najbardziej podoba w Łodzi:

T/N

proszę wymienić nazwę : Cieszkowskiego / Traugutta /

proszę krótko odpowiedzieć dlaczego (podać najważniejszą przyczynę)? :

Dużo zieleni, dobrze oświetlona, ławki, plac zabaw, kosze, równe chodniki.

Metryczka:

Wiek:

41-55, 56+, 19-24, 41-55, 41-55.

Płeć:

K, K, M, K, K,

Wykształcenie:

W, W, S, W, W

Podsumowanie ankiet online (89 egz.)

Zaułek, wariant 1:

Tak	2	Wiek: 21-30	6
Nie	9	Wiek: 31-40	2
Ocena ilości zieleni	1 - 0 - 5 - 5 - 0	Wiek: 41-50	3
Ocena liczby miejsc postojowych	0 - 1 - 1 - 1 - 8	Wiek: >60	-
Ocena bezpieczeństwa	2 - 4 - 2 - 1 - 2	Mieszkańcy	6
Posiadacz samochodu	8	Właściciele	1
Brak samochodu	3	Inne	4
Dotatkowe komentarze:	<p>Bez esowania źle Czy uwzględniono miejsca na ławki oraz kosze na śmieci? Brak szykan spowalniających (fizycznie - czyt. Realnie) prędkość pojazdów mechanicznych Podobna realizacja została wykonana na ulicy lipowej między więckowskiego a 1 maja. Wieczorami często da się zauważyć samochody jeżdżące z dużą prędkością mimo betonowych szykan. Stwarza to duże zagrożenie, zwłaszcza ze względu na zaparkowane poprzecznie samochody, które utrudniają widoczność dla pieszych, szczególnie dzieci. Stworzenie takie wariantu na zaułku lipowa/próchnika pogorszyłoby bezpieczeństwo mieszkańców.</p>		

Zaułek, wariant 2:

Tak	21	Wiek: 21-30	13
Nie	0	Wiek: 31-40	4
Ocena ilości zieleni	0 - 2 - 2 - 14 - 4	Wiek: 41-50	4
Ocena liczby miejsc postojowych	0 - 0 - 4 - 7 - 11	Wiek: >60	-
Ocena bezpieczeństwa	0 - 0 - 3 - 7 - 12	Mieszkańcy	12
Posiadacz samochodu	13	Właściciele	-
Brak samochodu	9	Inne	7
Dotatkowe komentarze:	<p>Byłbym na tak, gdyby fragment od szykany do żeromskiego miał większą liczbę miejsc parkingowych kosztem tych paru miejsc zielonych Na południowym odcinku ulicy powinny pojawić się dodatkowe drzewa. Przy dużej liczbie miejsc parkingowych obszar ten bez wysokiej zieleni nie będzie wyglądał atrakcyjnie i estetycznie - niewiele zmieni się w porównaniu do stanu obecnego. Zaplanowany jest tam jednocześnie pas zieleni na którym powinno się posadzić drzewa. Jeśli istnieją problemy funkcjonalno-techniczne proponuję niższe drzewa, które osiągną wysokość max. 1 piętra. Proponuję także, aby parkingi były wykonane z powierzchni biologicznie czynnej (kostka ażurowa obsadzona trawą). Kosztem miejsc parkingowych przydałoby się ustawić kilka ławek. Wydaje się w porządku. Dodatkowo na prostych odcinkach ulicy jestem za zastosowaniem wysokich spowalniczy ruchu, aby auta znacznie zwalniały przed najechaniem na nie. To pozwoli zwiększyć bezpieczeństwo. Jestem zdecydowanie za tym wariantem, ze względu na esowanie jezdni. W innym wypadku auta widząc kawałek prostej ulicy rozpędzają się powodując u pieszych uczucie niebezpieczeństwa. Ponadto hałasują mieszkańcom okolicznych</p>		

	<p>kamienic. Jest to zdecydowanie lepszy wariant. Mogłoby być jeszcze więcej zieleni, a nasadzone drzewa powinny być już odpowiednio duże. Zdecydowanie jestem przeciw wycince jedyne drzewa na rogu ulic lipowej i próchnika. Dodatkowo zgłaszam apel o niewycinanie jedyne na tym odcinku ulic drzewa umiejscowionego na wewnętrznym rogu zaułku lipowa/próchnika 1 x spacerowicz, 1 x byłem mieszkańcem starego polesia do 23 roku życia, 1 x łodzianin, który lubi czasem spacerować po starym polesiu</p>
--	--

Lipowa, wariant 1

Tak	2	Wiek: 21-30	10
Nie	12	Wiek: 31-40	4
Ocena ilości zieleni	7 - 1 - 1 - 4 - 1	Wiek: 41-50	1
Ocena liczby miejsc postojowych	2 - 0 - 4 - 3 - 5	Wiek: >60	-
Ocena bezpieczeństwa	4 - 4 - 5 - 1 - 0	Mieszkańcy	9
Posiadacz samochodu	9	Właściciele	-
Brak samochodu	5	Inne	5
Dotatkowe komentarze:	Nie widzę ławek, są przewidziane?		

Lipowa, wariant 2

Tak	33	Wiek: 21-30	18
Nie	1	Wiek: 31-40	17
Ocena ilości zieleni	1 - 4 - 4 - 9 - 18	Wiek: 41-50	-
Ocena liczby miejsc postojowych	1 - 0 - 2 - 4 - 29	Wiek: >60	1
Ocena bezpieczeństwa	0 - 2 - 5 - 5 - 24	Mieszkańcy	27
Posiadacz samochodu	26	Właściciele	
Brak samochodu	10	Inne	8
Dotatkowe komentarze:	<p>tak, ale po dodaniu kolejnej szycany i dosadzeniu kilkunastu dodatkowych drzew kosztem miejsc parkingowych; + w pewnym sensie tak, ale uważam, że na tak długim odcinku możliwa jest realizacja podwójnego esowania jezdni. W projektowanej wersji odcinki proste są na tyle długie, że kierowcy i tak będą się rozpędzali.</p> <p>Mało drzew, za dużo miejsc parkingowych, brak drugiej szycany.</p> <p>Wypełniam ankietę drugi raz bo dopiero po fakcie zorientowałam się że w tym wariantcie jest dużo więcej powiechni czynnej bilogicznie ;)</p> <p>Zdecydowanie na tak - centrum miasta powinno być bardziej zielonej przyjazne dla pieszych</p> <p>Piekny projekt</p> <p>Na pewno taka realizacja poprawi bezpieczeństwo na ww odcinku, natomiast uważam że można by zrobić esowanie jezdni 2 razy i wtedy kierowcy nie mieliby szansy i powodu na rozpędzanie aut. Mogliby spokojnie przejechać cały odcinek 20-30 km/h.</p> <p>Długu dystans między przejściami dla pieszych</p> <p>Proszę o możliwość dołączenia koszy na śmieci oraz koszy na psie odchody</p> <p>Powinien być wariant z parkowaniem skosnym. Zieleń musi być pielęgnowana, muszą być kosze na śmieci i psie odchody, musi być dobre oświetlenie. Mam nadzieję, że kostka spod bloku nr 21 nie zostanie zniszczona. Ruch musi być dwu</p>		

	<p> kierunkowy. Gum im Winno się ograniczyć ruch kołowy do minimum.nie powinno się powtarzać błędu z odcinka 1 maja - więckowskiego z parkowaniem po obu stronach jezdni. Uważam, że jest to jedyne i najlepsze rozwiązanie. 1 x łodzianin, który lubi spacerować po st.p.</p>
--	--

Strzelców (Więckowskiego - Zielona), wariant 1:

Brak odpowiedzi do tej wersji tego odcinka.

Strzelców (Więckowskiego - Zielona), wariant 2:

Tak	3	Wiek: 21-30	2
Nie	0	Wiek: 31-40	-
Ocena ilości zieleni	0 - 0 - 0 - 1 - 2	Wiek: 41-50	1
Ocena liczby miejsc postojowych	0 - 0 - 0 - 1 - 2	Wiek: >60	-
Ocena bezpieczeństwa	0 - 0 - 0 - 3 - 0	Mieszkańcy	1
Posiadacz samochodu	3	Właściciele	-
Brak samochodu	-	Inne	1
Dotatkowe komentarze:	Brak ławek 1 x łodzianin lubiący spacerować po st.p.		

Strzelców (zielona - 6 sierpnia), wariant 1:

Tak	2	Wiek: 21-30	1
Nie	1	Wiek: 31-40	2
Ocena ilości zieleni	0 - 0 - 2 - 1 - 0	Wiek: 41-50	-
Ocena liczby miejsc postojowych	0 - 0 - 1 - 0 - 2	Wiek: >60	-
Ocena bezpieczeństwa	1 - 0 - 2 - 0 - 0	Mieszkańcy	2
Posiadacz samochodu	2	Właściciele	-
Brak samochodu	1	Inne	1
Dotatkowe komentarze:	Brak		

Strzelców (zielona - 6 sierpnia), wariant 2:

Tak	2	Wiek: 21-30	1
Nie	1	Wiek: 31-40	1
Ocena ilości zieleni	0 - 0 - 1 - 2 - 0	Wiek: 41-50	1
Ocena liczby miejsc	0 - 0 - 0 - 1 - 2	Wiek: >60	-

postojowych			
Ocena bezpieczeństwa	0 - 0 - 1 - 2 - 0	Mieszkańcy	2
Posiadacz samochodu	3	Właściciele	-
Brak samochodu	-	Inne	1
Dotatkowe komentarze:	<p>Postuluję wykonanie miejsc parkingowych z kostki ażurowej obsadzonej trawą. Zapewni to dodatkową powierzchnię biologicznie czynną, poprawi odprowadzanie wód opadowych i zwiększy estetykę ulicy. Należałoby też zagospodarować skwer na rogu ul. 6 sierpnia i ul. 28 psk np. Na plac zabaw/siłownię plenerową z ławkami i oświetleniem. Obecnie jest to niezbyt przyjemne miejsce - w szczególności po zmroku. Nie widzę ławek</p>		

ANEKS 2_OPINIA DENDROLOGICZNA

Opinia dotycząca drzew rosnących na skwerze na skrzyżowaniu ul. 28 Pułku Strzelców Kaniowskich i ul. 6 Sierpnia

CHIRURGIA DRZEW
M. Kubacki SPÓŁKA JAWNA
NIP 725-022-00-00, REG 000001070
90-369 Łódź, ul. Piotrkowska 204/210, lok. 175
tel./fax +48 42 636 47 26, tel. kom. 801 266 423
www.chd.pl ; e-mail: biuro@chd.pl

Opinia dendrologiczna

- TEMAT OPINII:** Opinia dotyczy oceny stanu zdrowotnego drzew Rosnących na skwerze miejskim przy ul. 6-go Sierpnia róg ul. 28 Pułku Strzelców Kaniowskich w Łodzi.
- ZLECENIODAWCA:** Stowarzyszenie SPOŁECZNIE ZAANGAŻOWANI 90-735 Łódź, ul. Więckowskiego 62/4
- EKSPERTYZĘ WYKONAŁ :** Rzeczoznawca Dendrolog
Polskiego Towarzystwa Chirurgów Drzew-NOT
inż. Marek Kubacki
Chirurgia Drzew M. Kubacki Sp. j.
ul. Piotrkowska 204/210/175, 90-369 Łódź

Opinia zawiera 7 zaparafowanych stron w tym 5 zdjęć wykonanych techniką cyfrową przez autora opracowania oraz 1 zdjęcie pozyskane z internetu.

Łódź styczeń 2018 r.

Chirurgia Drzew M. Kubacki Sp. j.
90-369 Łódź, ul. Piotrkowska 204/210m.175
Tel/fax. 426364728, tel.kom.501264423
Regon:470589276
NIP: 725-002-00-36
KRS:0000301070
www.chd.pl; biuro@chd.pl

Łódź 30.01.2018 r.

**Stowarzyszenie
SPOŁECZNIE ZAANGAŻOWANI
90-735 Łódź, ul. Więckowskiego 62/4**

OPINIA DENDROLOGICZNA

dot. stanu zdrowotnego drzew rosnących na terenie skweru przy ul. 6-go Sierpnia róg
ul. 28 Pułku Strzelców Kaniowskich w Łodzi

DANE DOTYCZĄCE PRZEDMIOTU OPINII.

1. Opinię opracowano na zlecenie Stowarzyszenia SPOŁECZNIE ZAANGAŻOWANI, 90-735 Łódź, ul. Więckowskiego 62/4.
2. Opinia dotyczy oceny stanu zdrowotnego drzew rosnących na skwerze miejskim zlokalizowanym przy ul. 6-go Sierpnia róg ul. 28 Pułku Strzelców Kaniowskich w Łodzi wraz z oceną ich zagrożeń dla otoczenia w aspekcie planowanej nowej aranżacji tego terenu.
Zleceniodawca wnosił również o ustosunkowanie się do zaproponowanych trzech wariantów adaptacyjnych terenu przedstawionych przez Urząd Miasta.
3. Opinię wydano w oparciu o wizję w terenie w dniu 24.01.2018r. oraz udostępnione szkice wersji adaptacji terenu wraz z krótkim ich opisem.

1

USTALENIA RZECZOZNAWCY.

Na terenie miejskiego skweru zlokalizowanym w Łodzi przy ul. 6-go Sierpnia róg ul. 28 Pułku Strzelców Kaniowskich (zdj. nr 1) rośnie aktualnie 10 szt. drzew

Zdj. nr 1. Widok skweru z opiniowanymi drzewami.

(wykaz drzew w tabeli poniżej oraz szkic rozmieszczenia na skwerze),
które pochodzą zarówno ze świadomych nasadzeń jak i tzw. samosiewu.

Wykaz drzew na skwerze

Numer drzewa wg szkicu	Nazwa gatunkowa polska / łacińska	Obwód w cm na wys. 1,3 m	Wysokość w m	Uwagi
1	Robinia akacyjowa/ <i>Robinia pseudoaccacia</i>	144	16	drzewo rośnie od. str. ul. Strz. Kan.
2	j.w.	91	15	j.w
3	Kasztanowiec biały/ <i>Aesculus hippocastanum</i>	31	3	drzewo rośnie od. str. ul. 6-go Sierpnia
4	Robinia akacyjowa/ <i>Robinia pseudoaccacia</i>	104/97	18	j.w drzewo dwupniowe
5	Klon jawor/ <i>Acer pseudoplatanus</i>	53/57/75	7	j.w drzewo trzypniowe

2

6	Kasztanowiec biały/ <i>Aesculus hippocastanum</i>	69	5	j.w.
7	Robinia akacyjowa/ <i>Robinia pseudoaccacia</i>	138/138	18	j.w drzewo dwupniowe
8	Lipa drobnolistna/ <i>Tilia cordata</i>	126	18	drzewo rośnie przy wjeździe na posesję nr 61
9	Robinia akacyjowa/ <i>Robinia pseudoaccacia</i>	122	17	drzewo rośnie przy ogrodzeniu z posesją nr 61
10	j.w.	135	18	drzewo rośnie w środku skweru

Drzewa gat. robinia akacyjowa oraz lipa są drzewami kilkudziesięcioletnimi.

3

Ponieważ drzewa rosną na skwerze przez wiele lat w sposób niekontrolowany, o czym świadczy brak jakichkolwiek śladów ich świadomej pielęgnacji, pnie i konary uległy na skutek fizjologii jak i działań zjawisk atmosferycznych (np. wiatry) licznym deformacjom jak np. wielopniowość, wychylenie od pionu, przerosty długościowe konarów bocznych (zdzj. nr 2,3,4).

Zdj. nr.2. Wielopniowość – trzydniowy klon jawor.

Zdj. nr. 3. Wychylenie pni od pionu.

[Signature] 4

Zdj. nr. 4. Przerost konaru na długość.

Pomimo kilku ubytków powierzchniowych na pniach, sporej ilości suszu w koronach, drzewa te są w dobrej kondycji zdrowotnej o czym świadczą min. liczne przyrosty pędów rocznych oraz w przypadku drzew gat. robinia akacyjowa liczne pozostałości owocników (strąków) w ich górnych partiach koron (zdj. nr. 5) jak również analiza zdjęć satelitarnych z poprzednich lat w tym zamieszczone w opracowaniu zdjęcie z października 2017r.

Zdj. nr 5. Widoczne owocniki w górnych partiach koron robinii.

[Handwritten signature] 5

Zdj. nr 6. Satelitarny widok drzew na skwerze z października 2017 r.
(Źródło internet)

Widoczne pełne ulistnienie koron drzew!

WNIOSKI.

1. Drzewa są w dobrej kondycji zdrowotnej, **adekwatnie do stanu ich pielęgnacji.**
2. Przy pracach związanych z uporządkowaniem skweru należy je zachować, po przeprowadzeniu niezbędnych prac pielęgnacyjnych, które pozwolą na usunięcie potencjalnych zagrożeń dla otoczenia.
Wartość tych drzew poza ich walorami naturalnymi (kwitnienie, zapachy, funkcje środowiskotwórcze, fitoncydy etc.) polega na tym, że od wielu lat żyją one w tym miejscu i dobrze zaadaptowały się do intensywnego ruchu ulicznego i innych uwarunkowań miasta!
Przy nowych nasadzeniach w takich miejscach nie ma gwarancji ich udatności mimo poniesienia dużych nakładów na zakup materiału roślinnego oraz jego kilkuletnią pielęgnację!

6

3. Prace pielęgnacyjne winny obejmować cięcia sanitarne oraz korekty wysokości drzew wraz z redukcją długości nadmiernie wyrosniętych konarów bocznych.
Robinia należy do gatunku drzew, które dobrze znoszą nawet dość radykalne cięcia i dosyć szybko regeneruje ubytki, poprzez wypuszczanie pędów z pąków uspionych. Po kilku latach tak zregenerowane korony można już kształtować nawet na formy zbliżone do kulistych.
4. Drzewa wielopniowe należy wzmocnić wiązaniami elastycznymi.
5. Jestem za wersją adaptacji skweru nazwaną „miejska zieleń”.

Pozostałe propozycje są nie do zaakceptowania gdyż:

- wersja „**skwer sportowy**” moim zdaniem wprowadza zbyt intensywny program użytkowania na tę małą przestrzeń, z niekorzyścią dla roślin.
- wersję „**skwer dla natury**” dyskwalifikuje rozwiązanie polegające na nadsypaniu przyziemiu przy drzewach. Projekt taki świadczy o tym, iż osoba to proponująca nie zna podstawowych zasad fizjologii drzew. Zarówno moje wieloletnie doświadczenie, jak i wiele przykładów w literaturze fachowej mówi o tym, że nawet niewielka warstwa nasypanej ziemi na ustabilizowany od wielu lat grunt, spowoduje zamieranie drzew (efekt „uduszenia” korzeni). Trzeba tutaj pamiętać, że stres tym spowodowany jest w przypadku starych drzew mocno przeniesiony w czasie. Może sięgać okresu 3-7 lat.

W praktyce wygląda to tak, że po nasypaniu ziemi przez dwa – trzy lata drzewa jakoś żyją, wszyscy zapominają o problemie („...a mówiłem, że będzie dobrze”), po czym w trzecim, ... piątym roku drzewa usychają! A wtedy już nie ma winnych. Można je wyciąć!

6. W przypadku prac adaptacyjnych trzeba wymagać od wykonawcy aby w pobliżu drzew (i ich systemów korzeniowych) prace wykonywać ręcznie, bez użycia sprzętu ciężkiego, a zastosowane materiały nawierzchniowe winny być przepuszczalne, pozwalające na „oddychanie” ryzosfery drzew. Prace gruntowe powinny być ograniczone do ew. spulchnienia nawierzchni, wzbogacenia nawozowego oraz punktowego uzupełnienia i wzbogacenia jedynie dla nasadzeń nowych roślin niskich.

Łódź styczeń 2018r.

Opracował:

